

2

POGOVOR Z ŽUPANOM
BORISOM POPOVIČEM

52

KOPER – MESTO Z VELIKO
ZAČETNICO

72

PONOVNO
ROJSTVO REXA

82

Z BOGATIM PROGRAMOM
ČUDOLANDIJE DO KOPRA 365

Čas odločitve

Bliža se čas vaše odločitve. V vaših rokah je vprašanje prihodnjega razvoja Kopra in zaledja. Tudi v tej številki občinskega časopisa si lahko preberete vse o dosežkih Mestne občine Koper, ki vam bodo to odločitev vsekakor olajšali.

Tokrat predstavljamo tudi investicije, ki so bile izvedene po posameznih področjih oziroma krajevnih skupnostih in kažejo na to, da se celotno območje naše velike občine vseskozi intenzivno razvija. Poskusi nekaterih, da bi omaleževali dosežke Mestne občine Koper ter prikazali zaledje kot nerazvito in zanemarjeno, padejo v vodo, ko človek preveri, kaj vse je bilo storjenega.

Seveda je najbolj viden napredek v mestnem središču, ki se je pretvorilo v moderno mesto, ki ga poleg domačinov polnijo tudi številni gosti in obiskovalci. Prenovljeno in urejeno mesto najbolj kaže sliko vseh korakov, ki smo jih naredili zadnja leta. Toda poleg tega je občinsko vodstvo skrbelo tudi za enakomeren razvoj zaledja ter dviganje standarda bivanja v vseh naseljih, tudi najmanjših.

Dejstvo je, da hitrost in obseg urejanja manjših naselij ne more slediti ritmu modernizacije mestnega središča. Končno je prav urejeno mesto tisto, ki v občinsko blagajno prinaša veliko več sredstev kot pred leti, to pa omogoča tudi vire za razvoj in urejanje bivanja v zaledju. Prav ustrezno usklajevanje razvoja je omogočilo, da imamo v občini povsem prenovljene vrtce in šole, da se urejajo ceste, prostori krajevnih skupnosti... Da je razvoj obiskal vse kotičke občine.

Jasno je, da v tej izdaji občinskega časopisa med drugim pozornost namenjamo tudi športu, saj gre za zelo pomemben segment modernega življenja. Športna infrastruktura je urejena na tako visoki ravni, da nam jo lahko zavidajo vsa mesta v okolici. A ne le to, pomembna je tudi urejenost športnih klubov in strokovni kadri, ki našim mladim omogočajo tako razvoj v vrhunski športniki, kot tudi rekreativno dejavnost, kakor se pač odločijo.

Poleg prikaza dosežkov občinskega vodstva lahko v časopisu preberete tudi izjave tistih, ki najbolj uživajo sadove razvoja. Gostinci in trgovci lahko najbolj pristno opišejo, kaj za njih pomeni urejeno in čisto mesto, kaj za njih pomeni sto tisoč ladijskih potnikov ali več deset tisoč obiskovalcev naših prireditev, denimo Sladke Istre. Prav oni lahko najbolj iskreno orišejo nov utrip življenja, ki je prežl Koper.

Toda za vse to bo ključna vaša odločitev na volilno nedeljo. Ali se bo Koper tudi v prihodnjih letih razvijal z vizijo modernega mesta in z ritmom profesionalne ekipe, ki vodi ključne razvojne projekte, je sedaj v vaših rokah. Zato je zelo pomembno, da se volitev udeležite in si tako zagotovite nadaljevanje urejenosti in razvoja, ki je značilen za Koper zadnjih šestnajst let pod vodstvom župana Borisa Popoviča.

Koper je prenovljen in prerojen. Občina je uredila pogoje za visok standard življenja, postavila je okostje in ključne organe moderne skupnosti. Sedaj pa ste na vrsti občanke in občani. Najprej, da s svojo volilno odločitvijo podprete prihodnji razvoj. Nato pa da s svojim sodelovanjem to izjemno kuliso za bivanje dopolnite tudi z vsebino, dopolnite z življenjem. Občina je zagotovila pogoje, sedaj ste na vrsti vi!

Aktivirajte se! Pa ne samo na volilno nedeljo. Aktivirajte se kot način življenja, sodelujte pri oblikovanju družbenega razvoja Kopra, zahtevajte več in dajte od sebe več. To bo ključno za prihodnje razvojne korake. Občina lahko zagotovi temelje in formo bogatega življenja, vsebino pa obarvate vi, ki tu živite. Dobili ste priložnost. Zagrabite jo.

Sebastjan Jeretič

KP – MOK je uradni časopis
Mestne občine Koper

Izdajatelj: Multimedijski center
Vizija d.o.o. – s.r.l., Verdijeva 10,
6000 Koper,

Odgovorni urednik:
Sebastjan Jeretič

Naklada: 23 000 izvodov

Fotografije:
Matia Ščukovt, Tomaž Primožič/
FPA, Ubald Trnkoczy, Breda Kranjc
Alen Ježovnik, Tina Stančič,
Miha Peroša, Zen in arhiv MOK

Tiskarna:
SALOMON d.o.o., November 2018

Brezplačen izvod prejmejo vsa
gospodinjstva in pravne osebe v MOK

Oddaja oglasov:
info@mcvizija.si

»Koloradski hrošč ni dober prav za nič, še za prehranjevalno verigo ne.«

V tokratnem intervjuju koprski župan Boris Popovič ugotavlja, da smo lahko prav vsi prebivalci in prebivalke resnično in iskreno ponosni na Mestno občino Koper, ki je vzor mnogim občinam ne samo širom Slovenije, ampak tudi v tujini. Suvereno trdi, da je sedanjí mandat, torej četrti, od vseh že tako uspešnih mandatov absolutno najuspešnejši in prav zato je prepričan, da ima, tako on kot njegova ekipa, še več kot dovolj energije, idej in vizijo za uspešno vodenje Mestne občine Koper še naprej.

Župan Boris Popovič, v prejšnji številki MOK ste zdajšnji mandat ocenili kot najuspešnejšega doslej, zakaj ste tako dejali in kaj pravite na ocene nekaterih novinarjev, da se je infrastrukturni preboj, ki ga je Koper doživel v prvih letih tega tisočletja, nekoliko upehal, ter, da gre pravzaprav za vaš najslabši mandat, česar naj bi se tudi sami zavedali?

»Režimski novinarji, kot vselej doslej, iščejo opravičilo za njihovo nesposobnost, kajti v vseh teh letih niso uspeli izpolniti želje in ukazov njihovih stricev iz ozadja, to pa je medijsko eliminirati in uničiti Borisa Popoviča do te mere, da nikdar več na politiko niti pomislil ne bi. S svojimi izmišljenimi ocenami, ki nimajo osnove prav v nobenem dejstvu in so daleč od resnice, izpadejo smešni in že meni se, kljub temu da so mi naredili toliko slabega v življenju, že pošteno smilijo. Res so ubogi. Razmišljam, na kakšen način bi jim lahko pomagal. Kljub še tako velikim naporom pa se ne uspem domisliti prav nič pametnega in mislim, da je za njih res bolje, da se čim prej prekvalificirajo in začnejo delati nekaj, od česar bodo nekaj imeli tako oni sami kot končno tudi družba. Spominjajo me na Aurelia Jurija, na nekdanjega župana Kopra, katerega sem pred leti označil za koloradskega hrošča. V šoli so nas učili, da koloradski hrošč ni dober prav za nič, še za prehranjevalno verigo ne. In ko vidim, še posebej pa ko slišim moje tokratne proti kandidate na letošnjih lokalnih volitvah, se zgrozim, saj jih je žal kar nekaj takšnih.«

»Ne želim biti žaljiv, ampak kar so ti fenomeni, ki sami sebe smatrajo za velike politične talente, izjavljali na prvem so- očenju radia Koper - Capodistria v Sv. Antonu, ne samo da nima ne repa ne glave, ampak so njihove misli oziroma odgovori na vprašanja voditeljice čisto zares, ampak res čisto zares, butasti, ne- vedni in nevredni kandidatov za tako po- membno funkcijo, kot je funkcija župana neke mestne občine. Eden je v pogovoru o mladini rekel, da bi zgradil mladinski center oziroma kar vas za mlade in to na glavni avtobusni postaji. Drugi je na vprašanje, kaj bi danes izpostavili kot dobro v Mestni občini Koper, odgovoril, da Koper razen zunanjega blišča nima za pokazati prav nič, živi pa v kraju, ki se mu ponarodelo reče Mortorož. Tretji je na vprašanje, zakaj kandidira, priz- nal, da zato, ker se je njihova kandidatka kandidaturi zadnji trenutek odpoveda- la oziroma si je premislila, »pogrebnik Tomosa« pa se je velikodušno žrtvoval, 'kao' za narodov blagor, četrti in peti bi denar luške koncesnine (ne samo sklada za zmanjšanje vplivov) dala kar na roko v gotovini vsem občanom, šesti pa bi pre- bivalce mesta preprosto izselil. Sedmi je namesto na vprašanje o OPN govoril o turizmu, osmi bi Servitski samostan pre- dal Univerzi, a niti ne tega, da je le-ta že zdavnaj v lasti univerze. Kaj so pameto- vali deveti, deseti, enajsti, pa dvanajsti, pa verjamem, da nočete niti slišati, zato vas s tem ne bom moril.«

»Kot sem rekel že večkrat do sedaj, morda jaz res nisem ne vem kako dober žu- pan, ampak ko se primerjam s temi mojimi protikandidati, izpadem pravi genij in če se bo tako nadaljevalo iz mandata v mandat, bom, kot sem že večkrat rekel, očitno moral biti župan Mestne občine Koper za zmeraj. Ob poslušanju teh talentov sem dobil ob- čutek, da ti protikandidati sploh ne živijo v Mestni občini Koper, eden izmed njih pa celo zares ne. Očitno je prišel poskusit srečo k nam, ker ga v domači občini preveč dobro poznajo. Ha, ha, ha, ha.

Suvereno trdim, da je bil sedanjí mandat, torej četrti, od vseh že tako uspe- šnih mandatov absolutno najuspešnejši in ravno zato sem prepričan, da imam oziroma imamo še dovolj energije, idej in pravo vizijo za voditi Mestno občino Koper še naprej.«

Taisti novinarji pravijo, da razen uprave- ga središča in bazena na Bonifiki večjih naložb ni bilo, gradnjo šol, vrtcev, obnovo cest pa štejejo kar za redno investicijsko vzdrževanje. Krivda naj bi bila v tem, da ste večje naložbe že uresničili, za nove pa naj ne bi mogli dobiti novih posojil, saj veljate za najbolj zadolženo občino. Kako komen- tirate to?

»Kar se tiče najbolj zadolžene obči- ne, naj ponovim, da smo v zadnjih štirih letih vrnili več kot dobrih 10 milijonov evrov glav- nice, tako da se je skupni dolg občine in prav- nih oseb v sklopu le-te zmanjšal s skupno 50 na slabih 40 milijonov evrov, katerih anuitete redno in z lahkoto tudi odplačujemo. Če bi nujno potrebovali dodaten naložbeni denar, bi se seveda z bankami dogovorili, da glav- nice ne bi vračali, ampak samo obresti in še vedno imamo vse zakonske možnosti najet- ja dodatnih posojil v višini cca 20 milijonov evrov. Torej, naložbeni potencial Mestne ob- čine Koper je izredno velik, kar dokazuje tudi veliko število protikandidatov, ki so priprav- ljeni za funkcijo župana Mestne občine Ko- per iz sebe delati klovne. Naš proračun osta- ja izjemno razvojno naravnán, danes imamo bistveno nižje obrestne mere kot takrat, ko smo se zadolžili. Dolg smo namreč reprogra- mirali, saj se obnašamo kot dober gospodar in denar nikdar v zgodovini ni bil cenejši kot je danes, zato sem ne izplača vrniti vsega

dolga takoj, ampak raje vzdr- žujemo visok nivo investicij v dobro občank in občanov še naprej. Razvoju vsako leto namenjamo več in več denarja in samo v tem letu, v letu 2018, je bilo teh na- ložbenih sredstev kar za 43 milijonov evrov, kar pomeni, da je Mestna občina Koper sposobna v enem samem letu vrniti ves dolg. Tako, da o uspešnosti in razvoj- nem potencialu te občine, Mestne občine Koper, res ne gre dvomiti. Prepričan sem, da smo občina z največjim razvojnim potencialom v Sloveniji in to vseh teh 16 let tudi redno in nenehno doka- zujemo. Naša občina je pos- tala občina, na katero smo vsi ponosni in katero nam zavidajo državljanke in dr- žavljaní cele naše domovine in tudi mnogo, mnogo širše. Kot primer dobre prakse nas omenjajo in izpostavljajo tako v naši državi Slove- nijí kot tudi v tujini. Župani raznoraznih velikih in reno- miranih mest širom Evrope prihajajo s svojimi strokovni-

mi službami k nam in se zanimajo za različne naše investicije oziroma uspehe, ter jih ni sram kopirati in to tudi priznati. Naj povem le zadnji tak primer: klical me je župan Trsta Roberto Dipiazza in rekel, da ves Trst govori o nekem našem novem famoznem parku in da ga mora priti pogledat, ter da ga bo, če seveda dovolim, kar kopiral in to tudi javno povedal. Odgovoril sem mu: »Ti samo pridi, mi smo veseli in zadovoljni, če lahko pomagamo razvijati tudi druge občine širom sveta.« Seveda še s posebnim veseljem pa nam bližnje občine, kot je Trst, ki je meni že itak zelo všeč. Če bodo upoštevali naše nasvete, bo seveda v kratkem še mnogo lepši, ha, ha, ha. Ne me razumeti narobe, v primeru Trsta govorim tako odprto, ker sva z županom Robertom Dipiazza v res prijateljskih odnosih in se rada tudi pošaliva. Torej, če odgovorim na zastavljeno vprašanje, brez novih posojil oziroma celo kljub vračanju le-teh uspemo najti kar nekaj sredstev, da se lahko uspešno lotimo novih in novih investicij, pomembnih in potrebnih za našo lokalno skupnost. Samo v letošnjem letu smo popolnoma na novo zgradili nov vrtec in dve novi dodatni učilnici za osnovno šolo v Dekanih, končujemo nov del osnovne šole Šmarje in vrtca, popolnoma smo obnovili notranjost OŠ Škofije, njeno telovadnico, pred kratkim pa dogradili dve novi učilnici, prekrasno knjižnico in zgradili povezavo med zdaj že obnovljeno šolsko telovadnico in športno dvorano. Na Škofijah smo na novo zgradili tudi veliko športno igrišče z atletsko stezo, tik nad šolo, v stilu mini

Bonifike. Skratka, pridobitve so krasne in več kot uporabne. V tem letu smo v celoti uredili prostore za vodne športe v Žusterni in neugledno kontejnersko odlagališče ob morju spremenili v lično poslopje, ki resnično služi svojemu namenu in je tudi prečudovito. Ob njem smo uredili novo otroško igrišče, ravnokar pa delamo tudi novo plažo, ki bo, upam si trditi, fenomenalna, opremljena z ličnimi tuši, avtohtonim kamnom, z urejeno hortikulturo, novo razsvetljavo, povečanim parkiriščem, novimi sanitarijami, skratka oh in sploh. Pred kakšnim letom smo ob neposredni bližini prostora za vodne športe na novo uredili oziroma zgradili tudi prostore za plavalce in vaterpoliste z novimi tuši, sanitarijami in garderobami, upravnimi prostori, ter uredili okolico. Skratka, tudi ta prostor je danes zavidanja vreden. Letos smo zgradili popolnoma novo igrišče za odbojko in nogomet na mivki, s 400-metrsko atletsko stezo iz tartana, vse pa smo opremili z reflektorji, klopami, pitniki za vodo, tuši, sanitarijami, igrali za otroke, fitnes napravami na prostem za otroke, borovim gozdičkom, avtohtonim kamnom, ... skratka, oh in sploh. Kar ni dovolj, naj za naše vrle opozicijske novinarčke povem, da smo med drugim letos uredili popolnoma nov park, ki je na mednarodni konferenci arhitektov v Benetkah prejel prestižno nagrado arhitekturne revije The Plan. Ta park ni samo navaden park, ampak je, lahko rečemo, tudi umetniška stvaritev z raznoraznimi zanimivimi elementi, tudi vodnimi, poleg seveda bogate hortikulture

vsebine, z novimi prelepimi in že kar velikimi drevesi. Park med Piransko cesto in semedelsko promenado zgleda tako, da bo te brižne novinarčke ob otvoritvi 16. novembra kar sezulo. Park vsebuje vse in še več in ob tej priliki vabim vse, da si ga pridete v živo ogledat, ker vam ne bo žal, saj takega parka niste oziroma nismo še nikoli videli. Prepričan sem, da bodo tudi zgoraj omenjeni novinarčki dogodek spremljali in se pri sebi čudili, ali je to v Kopru sploh mogoče. Seveda o tem ne bodo pisali, vsaj ne korektno, napisali bodo kvečjemu vrstico ali dve, brez nobene fotografije, morda bodo park omenili le v primeru, če se bo kateri od obiskovalcev napil tako močno, da bo moral bruhat. Žalostno, ampak resnično, toda taka perversna poročanja me spremljajo že skozi vse štiri mandate. V tem prednjačijo seveda Primorske novice, una z umetnimi, v zadnjem času pa še škarpenin stric iz ozadja. No, in ker bi lahko novinarčki vprašali, a je to za letos vse, smo jim

V naslenjem letu bo dokončno prenovno in dozidavo doživela Osnovna Šola Oskarja Kovačiča Škofije.

pripravili še eno manjše presenečenje in 16. novembra bomo odprli tudi pokriti olimpijski bazen na Bonifiki in to ne kar en olimpijski bazen, ampak hitri pokriti in akustični olimpijski bazen. Kaj pomeni hitri? Hitri pomeni, da je bazen opremljen s posebno bazensko tehniko znamke Mirta, ki velja za najboljšo na svetu in to podjetje opremlja tudi vse najboljše olimpijske bazene na evropskih in svetovnih prvenstvih ter na olimpijskih igrah. Mirta pool je lastnica posebnega patenta, ki olimpijskim bazenom daje predznak hitri. Kaj to pomeni, boste izvedeli na otvoritvi, ko si boste bazen lahko tudi v živo ogledali in kjer vam bodo strokovnjaki razložili prav vse. Vljudno vabljeni prav vsi, kajti tudi ta objekt smo naredili Koprčanke in Koprčani. Komaj čakam, da vam ga s ponosom in zanosom tudi predam v uporabo in v uživanje.

Istočasno gradimo tudi tri nove poskusne plaže, vsako v dolžini cca 40 metrov, eno ob ustju Badaševice, drugo, kot sem že prej omenil, ob novih prostorih centra vodnih športov v Žusterni in tretjo blizu meje z Izolo, ob bivši obalni cesti, ki je zdaj končno v našem upravljanju in že nekaj časa brez prometa in v uporabi izključno pešcev, rolkarjev, kolesarjev, ... Vse tri plaže bodo med seboj različne, saj so del pilotnega projekta ureditve celotne obale med Koprom in Izolo in skupaj bomo izbrali najboljšo, najlepšo in

najprimernejšo ter jo potegnili vse do meje z Izolo. Zato vas že vnaprej vljudno vabim tudi na otvoritev teh plaž, kjer pričakujem vašo pozitivno kritično oceno, na osnovi katere se bomo lažje odločili, lahko tudi za četrto ali peto varianto. In da ne boste mislili, da je to vse, pridobili smo 3,070 milijona evrov nepovratnih evropskih sredstev za tako imenovani Stolp miru, ki bo povezoval najgostejše naseljen del novega dela mesta z morjem in posledično tudi s starim mestnim jedrom. Na to, predvsem logistično pridobitev, sem seveda zelo ponosen, saj vem, da bo to za tamkajšnje prebivalce ena boljših pridobitev vseh časov. Olajšan bo dostop do morja, bližje bo staro mestno jedro, ne nazadnje se bo vrednost nepremičnin na tem območju čez noč znatno povečala. Ljudje bodo to povezavo z modernimi dvigali še kako s pridom uporabljali, tako peš kot z rolerji, kotalkami, otroškimi vozički, kolesi. Lažji dostop do morja bodo seveda s pridom uporabljali tudi invalidi in starejši občani. Seveda pa bo vse skupaj zelo zanimivo tudi za turiste in ekonomske priložnosti bodo tudi v tem delu občine krepko narasle. Interesanten bo seveda tudi drugi del tega stolpa miru, ki po zadnjih informacijah, ki sem jih prejel od ustvarjalca, arhitekta Massimiliana Fuksasa, enega od desetih največjih arhitektov sveta današnjega časa, ne bo visok le 111, ampak kar dobrih

124 metrov. Prepričan sem, da bo ta novi landmark Koperja vsem nam prinesel kar nekaj dodane vrednosti oziroma če se drugače izrazim, cekinov.«

V zadnjem času je moderno govoriti o participatornem proračunu, kaj menite o tem?

»V Mestni občini Koper smo že aprila spremenili poslovnik, ki omogoča sprejetje participatornega proračuna, in tak proračun naj bi sprejeli že za naslednje leto. Naš participatorni proračun pa ne bo po vzoru Ankarana, kjer imajo participatornega proračuna le za slabih 300 tisoč evrov, medtem ko njihov celoten proračun znaša kar 13 milijonov evrov. Kaj je tu participatornega in kdo koga tu zajeb... v glavo, presodite kar sami. 'Duhovnik', ki participatorno vodi Ankaran, je obljubil tudi parti-

cipatorno pokopališče in to takoj, a po štirih letih o tem famoznem participatornem pokopališču, ki naj bi si ga želeli mnogi, ni ne duha ne sluha. Zamenjal je zemljišča z bivšim lastnikom, včasih najbolj osovraženim gradbincem, in zdaj naj bi na tem mestu gradil pokopališče, a prepričan sem, da če bo kdaj tam kaj gradil, bo vse drugo, razen pokopališča. Ta pozicija je namreč za pokopališče popolnoma, popolnoma, ampak res popolnoma neprimerna. Kljub popolnoma drugačnim predvolilnim obljubam »Duhovnika« so Ankarancanke in Ankarančani že vsa ta štiri leta, odkar so se v največji meri prav zaradi 'kao' nujne potrebe po lastnem pokopališču osamosvojili, primorani svoje pokojne pokopavati ravno v tako zelo »osovraženemu Kopru«. Kot sem vedno trdil in kar se je v praksi tudi potrdilo, seveda prav nihče pri tem ni imel in tudi nikdar ne bo imel niti najmanjših težav. Zame je namreč še vedno Mestna občina Koper taka kot je bila, najbolj logična in smiselna, in

zaradi posameznikov, ki jih vodijo izključno lastni interesi, svojega prepričanja ne bom spreminjal.

»A ne skrbet, Ankarančanke in Ankarančani, pri nas v Kopru za razliko od nas pri vas v Ankaranu, ste vsi vedno dobrodošli, tako v vrtcih, šolah, društvih, klubih, na delu, pri druženju, v gledališču, muzeju, lokalih, promenadah, lučkah in tudi na pokopališčih.«

Zaradi praznih obljub in nikoli zgrajenega pokopališča vam res ni treba zamenjati sedanjega župana. Če že, ga raje zamenjajte zaradi tega, ker razvoja v Ankaranu resnično, ampak res resnično ni niti za r. V Ankaranu imate Zorana Paviča, očeta štirih pridnih otrok, uspešnih športnikov, človeka, ki dosti manj obljublja, leporeči in nikoli ne naklada, ampak vsi vemo, da dosti več naredi. Za razliko od sedanjega, je vedno trezen,

kar za dobrega in uspešnega župana, verjemite mi, sploh ni slaba lastnost oziroma lahko rečem, da je celo priporočljiva. Ha, ha, ha.

Vse, kar ste uspeli narediti v minulih 16 letih je očem dobro vidno in tudi drugače zaznavno. S čim boste občanke in občane prepričali, da vas zagon še ni minil?

»Že velikokrat sem rekel, da je občina živ organizem z vedno novimi potrebami, željami, pa tudi izzivi. Če začnem z mestnim jedrom, naj ob tem omenim obnovo še vseh ostalih fasad, streh, žlebov, pa obnovo tlakov in trgov v starem mestnem jedru. Tu je še popolna obnova vseh ulic, katere dosedaj še nismo uspeli obnoviti v Semedeli, Za gradom, v Žusterni, v Olmu in Šalari. V Šalari bomo uredili tudi vso meteorno kanalizacijo in razsvetljavo po vzoru Olma. Dogradili bomo širokopasovno optično povezavo še povsod tam, kjer je še ni, obnovili in preplastili še vse ostale ceste v občinski lasti na podeželju, ki jih še nismo. V sodelovanju z državo bomo prenovili staro Šmarsko cesto, vključno s podpornimi zidovi, zgradili bertoško štiripasovnico, ki je tik pred gradnjo, dokončali sanacijo ceste Šmarje-Puče in Šmarje-Pomjan, uredili pločnik po središču Šmarij, cesto Pomjan-Dilici, Marezige-Sv. Anton, Bočaji-Kortina, Sv. Anton-Kavaliči, Kozloviči-Trsek, Marezige-Truške-Popetre, Glem-Boršt, Gažon do meje z Izolo, Vanganel-Montinjan-Marezige, Tribansko cesto, dokončali obnovo ceste Bonini Prade. Dokončali obnovo ceste do Hrastovelj

in naprej do Dola, vključno z razsvetljavo, z državo bomo zgradili novo obvoznico Zazid Podpeč, obnovili cesto skozi Gabrovico in Osp do meje z Italijo, v sklopu gradnje II. tira pa tudi obvoznico mimo obeh vasi. Nadaljevali bomo z izgradnjo slemenske ceste v Hrvatinih z vsemi dostopi, kanalizacijo, vodo in vso ostalo infrastrukturo, obnovili in razširili bomo cesto Škofije-Tinjan ter uredili pločnik, ter razsvetljavo in dostopne poti po Škofijah, prav tako smo se že dogovorili z državo za popolno obnovo ceste od Gračišča do mejnega prehoda Brezovica, mi pa bomo rekonstruirali še tistih nekaj sto metrov ceste, ki jih še nismo, proti Sirčem ter cesto Sirče-Gradin. Država bo obnovila cesto skozi Kastelec in Socerb do državne meje, mi pa bomo obnovili še ceste Župančiči-Dragonja, Smokvica-Movraž, Potok-Sv. Anton, Rižana-Krnica-Črni Kal. Država bo uredila krožišča v Pradah, na Vardi v Dekanih in na Škofijah proti Tinjanu, za kar so že izbrani izvajalci in bo gradnja stekla v kratkem.

Še nadalje si bomo prizadevali za brezplačno uporabo avtoceste oziroma hitre ceste od mejnega prehoda Škofije do Kopra oziroma za uvedbo lokalne vinjete, ki bi morala stati največ 10 evrov. S tem država oziroma Dars ne bosta oškodovana, ker bodo to vinjeto kupili ljudje, ki se za nakup splošne vinjete sicer ne odločajo. Z uved-

bo lokalne vinjete bomo tako razbremenili tranzitni promet po občinskih cestah skozi Škofije in Bertoke, pri tem pa bo profitiralo tudi naše gospodarstvo, saj se bo tako veliko več obiskovalcev, predvsem s Hrvaške in iz Italije, pa tudi od drugod, odločilo za obisk naših krajev, za kosilo, za nakup v trgovinah, za izlete, ... Pri uvedbi vinjet bomo do končne odločitve vztrajali brez popuščanja.

V občini bomo današnjo že 99,7-odstotno pokritost z javnim vodovodnim omrežjem še dopolnjevali, da bo v kratkem še tistih manj kot 200 občanov dobilo javni vodovod. Na podlagi dogovora o sofinanciranju regij in že pridobljenimi evropskimi nepovratnimi sredstvi bomo dogradili manjkajoče kanalizacijsko omrežje na območju Bertokov, Hrvatinov in Škofij ter nadaljevali z izgradnjo druge faze sekundarnega omrežja po naselju Dekani. Storili bomo vse, da država zgradi plinovodno omrežje za dobavo zemeljskega plina do Kopra, s čimer bodo podani pogoji za plinifikacijo občine in s tem bodo stroški ogrevanja bistveno nižji, hkrati pa se bo tudi znatno zmanjšala okoljska obremenjenost naše občine.

V načrtih imamo tudi podaljšanje ribiškega pomola za sto metrov, razširitev za 15 metrov, kar bo pomenilo še boljšo zaščito pred valovi, lepši videz, nove komunalne priveze, predvsem pa novo promenado,

podobno tisti med Kopro in Semedelo. Pripravljamo projekte novega centralnega zdravstvenega doma, ki si ga želi tako zdravstveno osedbe, kakor tudi uporabniki, in bo združil vse zdravstvo na enem mestu. Delali bomo tudi na veliki projekti, kot je obuditev ladje Rex, za katero že delamo idejne načrte, ki smo jih zaupali Koprčanu Andreju Justinu, bolj znane mu kot projektantu famozne MaxiJene. Gre za novo ladjo, ki naj bi bila postavljena na mestu, kjer se je Rex potopil, zamišljena pa je kot hotelski kompleks, v katerem bodo poleg sob tudi gledališče, kinodvorana, restavracije, lokali idr. Še mnogo je nalog in načrtov za sleherni del, za vsak kotiček naše občine, ki pa smo jih zapisali v svoj program oziroma v zgibanko, ki jo bodo dobili prebivalke in prebivalci Mestne občine Koper na dom. In ker smo v takem času, jaz rad rečem: »Izbira je vaša.«

Iz soočenja

Boris Popovič o hrupu iz luke:

»Dejstvo je, da je Luka Koper izjemno pomembna za gospodarstvo, ne samo za naše območje in živeti brez luke je nemogoče. Res je, jezen sem bil vsakokrat, ko je hrup presegal normative in občini Koper gre zasluga, da je hrup manjši. Določene ladje so sicer še vedno preglasne in s tem se še vedno borimo. Še naprej se bomo borili, da bo negativnih vplivov iz pristanišča vsako leto manj in pozitivnih čim več. Tako da v dogovoru z Luko Koper ne vidim nič slabega. Dejstvo je, da mi imamo nekaj od Luke, kar se tudi vidi na vsakem koraku. Dejstvo je, da so proračuni javni in vidi se, kaj s tem denarjem delamo, zato je slepomišenje brezpredmetno. Kar pa se tiče tega, koliko ima Ljubljana od luke - Ljubljana je imela lani 37 milijonov čistega dobička, zato vprašajte njih, kam gre ves denar.«

O občinskem prostorskem načrtu

»Občinski prostorski načrt stane približno 3,5 milijona, dela se ga približno tri leta, gre pa tudi za vprašanje spreminjanja kmetijskih zemljišč v stavbna. Odkar sem župan, nismo niti enega kvadratnega metra kmetijskega zemljišča spremenili v stavbno in jaz sem na to ponosen. Imamo še ogromno zemljišč, kjer lahko zidamo, tako naših, da ne govorimo o privatnih. Vsa kmetijska zemljišča, ki so v lasti države, so državna in ne občinska. In mi naj bi dali 3,5 milijona občinskih sredstev, da bo profitiral sklad kmetijskih zemljišč, ki kmetijska zemljišča že zdaj prodaja po 250 evrov na kvadratni meter. Oprostite, to ne gre tako. Milijon in pol kvadratnih metrov stavbnega zemljišča nam je država dolžna za Škocjanski zatok in mi ta kmetijska zemljišča potrebujemo, da jih spremenimo v stavbna. To je 300 milijonov evrov. Zato čakamo s tem OPN-jem. S prvim junijem se je tudi zakon spremenil, priprava OPN je zdaj neprimerno cenejša, tako da nismo čisto nič zamudili. V občini sledimo aktom, ki so jih sprejeli že pred nami. Oni so jih sprejeli, mi pa delamo.«

O stroških za lučke

»Prepričan sem, da je dekorativna osvetlitev tako zanimiva, da jo bo treba dograjevati iz leta v leto, kar se danes dogaja vsepovsod po svetu. Res ne vem, kje ti moji protikandidati sploh živijo.«

»Načrtujemo:

- vkop dela Piranske ceste, krožišča pri tržnici in dela ceste Zore Perello Godina, s čimer se ustvari partnerska povezava in eno samo veliko območje brez cestne ovire med ŠRC Bonifika, olimpijskim bazenom, novim mestnim parkom in obalno promenado
- dokončno umestitev v prostor in priprava projektov ter začetek gradnje garažne hiše za tržnico
- izgradnjo garažne hiše na Muzejskem trgu in celovito ureditev novega trga ob upoštevanju smernic varstva kulturne dediščine
- pripravo projekta za dokončno umestitev v prostor in gradnjo parka ob Ferrarski cesti z navezavo na Škocjanski zatok in stolpnico (zasebni investitorji, javno-zasebno partnerstvo)
- obnovo glavne mestne avtobusne postaje ter v sodelovanju z Direkcijo za infrastrukturo Republike Slovenije in Slovenskimi železnicami prenovi poslopja železniške postaje; za obnovo AP je zagotovljeno nepovratno sofinanciranje iz sredstev ES, za ŽP pa sredstva državnega proračuna
- popolno rekonstrukcijo Šmarske ceste (od križišča pri INDE-ju do trgovine »Ford nova«), za kar je sklenjen sporazum o sofinanciranju med občino, Družbo DARS in Ministrstvom za infrastrukturo, idejni projekt je že izdelan, začetek del je predviden po koncu poletne turistične sezone 2019
- izgradnjo štiripasovne Bertoške vpadnice, za kar je sklenjen sporazum o sofinanciranju med občino, DARS in Ministrstvom za infrastrukturo, projektna dokumentacija je že izdelana, gradnja štiripasovnice bo v letu 2019
- v naseljih, ki niso predvidena priključitve na centralno čisto napravo, bomo subvencionirali vgradnjo oz. postavitev malih čistilnih naprav na podlagi že sprejetega odloka; prvi razpis bo v začetku leta 2019
- v sodelovanju z državo in vsemi obalnimi občinami si bomo še naprej prizadevali za zagotovitev trajnega vodnega vira za zadostno vodooskrbo kot dopolnilni vodni vir pa bomo nadaljevali projekt za pridobivanje pitne vode s postopkom desalinizacije in v naslednjem 4-letnem obdobju tudi zgradili ustrezen sistem
- v mestu bomo obstoječo pokritost z brezplačnim omrežjem »Koper Wi-free« razširili na celotno mestno jedro, ŠRC Bonifika in obalne rekreacijske površine; s prijavi na evropske projekte pa dosegli pokritost z optičnim omrežjem za kraje in naselja, kjer ta storitev še ni zagotovljena

- v prihodnjem mandatu se bo na območju naše občine izvajala ena največjih investicij v državi, gradnja novega železniškega tira Koper-Divača, kjer bomo aktivno vključeni, še posebej prebivalci območij, kjer bo gradnja potekala, in sicer preko posebne komisije, ki je bila že imenovana; spremljali bomo tako postopek gradnje tira, za katerega je gradbeno dovoljenje že pridobljeno, kot tudi, da se izpeljejo vsi postopki, da bo nova proga zgrajena kot dvotirna ter da se obstoječa železnica po končanju vseh del nameni za rekreacijo (kolesarska, pešpot ...)
- dograjevanje sistema kolesarskih stez (v mestu in na podeželju) in vzpostavitev sistema izposoje koles (električnih in običajnih)
- nadaljevanje letos vzpostavljenega sistema »car sharing«, ki bo s partnerji v projektu EDISON omogočal uporabo ekološko prijaznih vozil na električni pogon tako za pravne subjekte javne uprave kot tudi za fizične osebe s čimer se Mestna občina Koper pozicionira na zemljevidu občin, ki so največ naredile za zeleno, trajnostno, okolju prijazno življenje svojih občanov
- izboljšave mestnega javnega prevoza z nadomeščanjem dizel avtobusov z avtobusi na električni pogon (za 4 električne avtobuse in 4 t. i. kavalirje že zagotovljeno sofinanciranje v projektu Multi E)
- v dogovoru z državo bomo izboljšali primestni javni prevoz s ciljem povečevanja frekvenc avtobusov in s tem večjo uporabnost

- Nadaljevanje subvencioniranja obnove fasad v starem mestnem jedru
- izvajanje odloka, ki občini omogoča ureditev fasad v starem mestnem jedru tudi na zasebnih objektih, v primerih, ko lastniki tega ne storijo
- nadaljevali bomo s tako cenovno politiko oddajanja poslovnih prostorov v najem, ki bo vzdržna in prijazna do najemnikov, hkrati pa spodbujali v mestnem jedru dejavnosti, ki so pomembne za vsakodnevno oskrbo in življenje občanov in občanov v mestnem jedru in, ki hkrati bogatijo in dopolnjujejo turistično ponudbo, pri čemer bodo kot do sedaj sodelovali z Zavodom Otok in skupaj snovali nove ponudbe in nove produkte
- Od Republike Slovenije bomo na podlagi že podane pisne pobude, pridobili v last Servitski samostan ter takoj pristopili k zaščiti oz. obnovi fasade, strehe ter pripravi projekta za najustreznejše vsebine (poudarek na kulturi, znanosti, izobraževanju, programi za mlade)
- na podlagi dogovora z Luko Koper in Univerzo na Primorskem bomo v skladiščni objekt ob Severni obvoznici umestili nove vsebine (muzej Luke Koper, knjižnica, drugi programi), hkrati pa bo objekt obnovljen tako, da bo prebivalcem Ribiškega trga in Bošadrage po dolgih letih končno ponovno omogočil pogled na morje
- ureditev tistih mestnih ulic, ki še niso bile celovito prenovljene s tlakovanjem in vkopom vse infrastrukture v (električni kabli ne bodo več na fasadah..)
- uredili bomo vse lokacije ekoloških otokov v mestnem jedru tako, da bodo najprimernejše lokacije dogovorjene s prebivalci, ekološki otoki ozelenjeni, kjer bodo dopuščale možnosti in pogoji varstva kulturne dediščine pa bomo začeli z vzpostavljanjem podzemnih ekoloških otokov
- nadaljevali bomo politiko, da se mestne ulice in trgi postopoma razbremenijo parkiranih vozil ter da se le-ta parkirajo v podzemnih garažah, pri čemer bomo oblikovali tako cenovno politiko parkirnih abonmajev, ki bo omogočila najem ali nakup parkirnih mest po subvencioniranih cenah za stalne prebivalce mestnega jedra (posebne ugodnosti za prvo vozilo)
- omejenost pilotiranja, terminski plan dela idr.), ki bo na najbližje stanovalce imel čim manj negativnih vplivov

»V preteklih 16-ih letih smo zgradili, obnovili ali energetske sanirali praktično vse objekte tako, da lahko s ponosom in veseljem nad opravljenim delom zatrdimo, da bo že v naslednjem letu dokončno prenovno in dozidavo doživela OŠ Oskarja Kovačiča Škofije, kjer bo poskrbljeno z ureditvijo varne poti oz. dostave otrok v šolo, prav tako pa bo na podlagi že pridobljenega gradbenega dovoljenja dozidana osnovna šola v Marežigah, s čimer bo cikel celovitih obnov šol zaključen. Pridobljena so nepovratna sredstva za sofinanciranje energetske sanacije vrtca v Semedeli – enota Slavnik. Največji preboj znanja in prenos znanj v prakso pa pričakujemo od Tehnološkega parka, ki nastaja na območju Tomosa v partnerstvu Hidrie, Univerze na Primorskem in drugih; občina je za umestitev tehnološkega parka že sprejela občinski podrobni prostorski načrt in investitorje v objekte tehnološkega parka, znanosti ipd. oprostila plačila komunalnega prispevka.

Sabina Mozetič: »Prostorska politika občine je trajnostno naravnana in ščiti kmetijska zemljišča«

Z direktorico občinske uprave Sabino Mozetič smo se pogovarjali o temah, ki v teh dneh razvzemajo ozračje – participatornem proračunu, tehnološkem parku, luškem denarju, OPN in duši Kopra.

Kljub temu, da sta se Koper in celotna Mestna občina Koper razvila na prav vseh področjih, pa poleg očitkov o večjih vlaganjih v mesto na račun podeželja, v zadnjih dneh slišimo tudi očitke, da mesto nima duše, da bi bilo treba znižati najemnino poslovnih prostorov, da ni dovolj samo blišč, ampak tudi vsebina, skratka, da se na mesto pozablja. Kako to komentirate?

»Tudi v občinski upravi z nemajhnim začudenjem poslušamo komentarje v zadnjem obdobju, ki se nanašajo na utrip življenja v mestnem jedru Kopra, kajti vrsto let smo tudi kot

občinska uprava s strani predvsem posameznih občinskih svetnikov dobivali obratne pripombe, in sicer, da se v primerjavi z mestom premalo vlaga v podeželje. Vsekakor ne držita ne prvi niti drugi očitek. V Mestni občini Koper vsa leta izvajamo ogromno naložb tako na podeželju kot v mestu. Drži pa, da je ravno mesto Koper tisti del naše občine, ki ga vsakodnevno zaradi službe, šole in drugih dejavnosti obišče velik del vseh občanov in občanov in da je zato bilo nujno potrebno najprej urediti vso infrastrukturo, ki jo tolikšno število ljudi vsakodnevno uporablja. Hkrati se zavedamo, da je prav zgodovinsko mestno jedro tisti biser naše občine, ki jo dela edinstveno in posebno. Mestno jedro Kopra s svojo bogato zgodovino in arhitekturo iz časov beneške republike je tudi magnet, na katerega stavimo pri promociji Kopra kot izjemne turistične destinacije, kar ne nazadnje prepoznava tudi domači in tuji obiskovalci, ki si z zanimanjem ogledujejo stavbe, trge, ozke ulice, ki pričajo, da je

bil Koper tudi v svoji zgodovini že prestolnica in naravno središče širšega območja, ki je presegalo meje današnje Slovenske Istre.

Mestna občina Koper je v preteklih letih s številnimi aktivnostmi in projekti začela izvajati obsežna dela na prenovi mestnega jedra, ki že kažejo zavidljive rezultate. Tako je bilo obnovljenih vrsta pročelij, kjer je občina lastnikom priskočila na pomoč s subvencijami in ta uspešen projekt bomo nadaljevali tudi v prihodnosti.

Ker pa se dogajajo tudi primeri, ko se z etažnimi lastniki ni moč dogovoriti, da pristopijo k obnovi fasade, strehe, oken, je za take primere Mestna občina Koper sprejela odlok, ki občini omogoča, da na svoje stroške prenove sicer zasebno nepremičnino, v nadaljnjem postopku pa tudi s pomočjo sodnih postopkov in vpisa hipoteke uveljavi vložena sredstva. Tak ukrep je bil tako uporabljen pri objektu v Kidričevi ulici (bivši Slovenijašport), vendar so lastniki tik pred izvršitvijo odločbe sami obnovili fasado, kar nam dokazuje, da je sprejeti odlok učinkovit.

V preteklih letih se je bistveno na bolje obrnilo tudi področje oddajanja poslovnih prostorov v najem, saj je v tem trenutku praktično nemogoče dobiti v najem prazen poslovni prostor v lasti koprške občine oziroma se v primeru, da en najemnik prostor zapusti, hitro javi nov interesent.«

»Mestna občina Koper najemnikom občinskih lokalov že vsa leta subvencionira najemnine in jim tako z nižjimi najemnini pomaga, da so lahko konkurenčni poslovnim prostorom v trgovskih centrih, ki so zaradi boljše infrastrukture (bližina parkirnih prostorov) v prednosti. Tako imajo najemniki poslovnih prostorov v mestnem jedru že od januarja leta 2014 za 30 odstotkov nižjo najemnino od tržne. Povprečna najemnina v mestnem jedru pa trenutno znaša med 4 do 8 evrov na kvadratni meter.«

»Poleg tega smo izjemno zadovoljni, da se je večina trgovcev in gostincev v mestnem jedru združila v Zavod Otok, s katerim skupaj soustvarjamo tako imenovani mestni management, katerega smo kot pilotski projekt uspešno predstavili na številnih strokovnih srečanjih v Sloveniji in tudi v sosednjih državah.

Če samo pomislim, da smo samo pred nekaj leti, ko so v Koper komaj začele prihajati večje potniške ladje, komaj prepričali trgovce, da imajo svoje trgovine odprte tudi ob nedeljah, je danes utrip mesta med vikendi popolnoma drugačen. Da ne omenjam, da je ravno mestno jedro, sicer zlasti v poletnem času, prizorišče številnih kulturnih, zabavnih in tudi športnih prireditev, kar vse vnaša v mesto živahen in mladosten utrip. Pomemben dejavnik življenja v mestu so tudi študenti Univerze na Primorskem, zato nas zelo veseli dejstvo, da je Univerza zastavila svoj prostorski razvoj tako, da ohranja vse fakultete prav v mestnem jedru, saj se potrebam študentom prilagajo tudi ponudniki drugih storitev, vemo pa, da je prav mladina tista, ki da mestu še poseben pečat.«

»Seveda pa se zavedamo, da je mestno jedro tudi in predvsem prebivališče, dom, naših občanov in občanov in zato si želimo, da bi prav občanke in občani preko krajevne skupnosti Koper-Center ali tudi neposredno s svojimi predlogi in pobudami bili še bolj aktivno vključeni v mestno dogajanje, ter da bi nam tako pomagali, da bi bivanje v mestu bilo sinonim za visoko kvaliteto bivanja oziroma meščanstvo v najbolj žlahtnem pomenu besede.«

»Ravno mestno jedro bo tudi v prihodnjih letih deležno še več sprememb v smislu še večjega prilagajanja prebivalcem in boljšega življenja, saj bo tako popolnoma nov namen pridobilo nekdanje luško skladišče ob severni obvoznici. Po preselitvi upravne enote bodo tudi stavbe na Trgu Brolo namenjene za programe, ki bodo še bolj bogatili mesto. Univerza na Primorskem bo že v kratkem pričela s prenovo prazne stavbe nekdanje kovinarske šole, območje Muzejskega in Nazorjevega trga bo z izgradnjo podzemne garažne hiše, popolnoma prenovljenega Muzejskega trga in obnovljene Tomosove stolpnice pridobilo popolnoma novo podobo. Prav mirujoči promet v mestu je tisti, katerega smo se v občinski upravi lotili, in sicer s ciljem, da bodo ulice in trgi postopoma brez avtomobilov, namenjeni sprehajalcem, pešcem, jekleni konjički pa umaknjeni v podzemne garažne hiše, ki bodo na takih lokacijah, da bodo lokacijsko dostopne, cenovno pa s subvencijami občine za prvi oziroma en avtomobil v gospodinjstvu izjemno ugodne. Kot smo že večkrat napovedali, bosta za dokončno rešitev mirujočega prometa, poleg garažne hiše na Muzejskem trgu, za katero je že pridobljeno gradbeno dovoljenje, zgrajeni še garažni hiši za tržnico in na današnjem parkirišču Barka. Vsekakor bo istočasno z gradnjami garaž vzpostavljen tudi sistem dostav in pa sistem voženj s t.i. kavalirji, prvi štirje bodo tako vozili po mestu že v prihodnjem letu. Tu je še obnova Servitskega samostana, skratka trditev, da je staro mestno jedro zapostavljeno, nikakor ne drži.«

Največja stavba v mestu je nedvomno Servitski samostan, ostaja pa še edina, ki ni obnovljena. Vemo, da ni v lasti Mestne občine Koper, toda kaj je le-ta naredila, da bi ta pomemben kompleks zaživel s primerno vsebino in kakšna je ta?

»Pred leti je Republika Slovenija Servitski samostan razglasila za kulturni spomenik državnega pomena, kar je pomenilo, da je država prevzela skrb za ureditev tega objekta. V nadaljevanju ga je ta ista država na pobudo Univerze na Primorskem prenesla v last le-te. Univerza je nameravala objekt preurediti za namen univerzitetne knjižnice, vendar so po več letih, ko se v objektu ni nič dogajalo, ugotovili, da bi bila obnova objekta tako z gradbenega kot s finančnega vidika prezahtevna in so svoje dejavnosti za pridobivanje novih prostorov preusmerili na druge nepremičnine. V Mestni občini Koper smo dogajanja v zvezi s Servitskim samostanom ves čas spremljali, saj se zavedamo, da je objekt izjemnega zgodovinskega pomena, ne nazadnje se je v tem objektu rodilo kar lepo število Koprčank in Koprčanov in ima zato tudi simboličen pomen, vendar so bila naša dejanja lahko le v smeri opozarjanja tako Univerze kot Republike Slovenije, da objekt propada in da so nujni čimprejšnji ukrepi.

Očitno so naša opozarjanja, tudi uradni dopisi, obrodila rezultat, saj sta tako septembra letos, ob otvoritvi Osnovne šole Pier Palolo Vergerio il Vecchio, župan Mestne občine Koper in

tedanja ministrica za izobraževanje, šolstvo in šport ponovno izpostavila to problematiko in tudi pripravljenost občine, da se aktivno vključi v prenovu objekta, pod pogojem seveda, da Mestna občina Koper pridobi tudi lastništvo Servitskega samostana. Temu srečanju in neformalnemu strinjanju predstavnikov ministrstva je sledila tudi uradna pobuda Mestne občine Koper, s katero smo pozvali ministrstvo za izobraževanje, šolstvo in šport, da na Mestno občino Koper brezplačno prenese lastninsko pravico Servitskega samostana. Glede na pogovore z ministrstvom pričakujemo, da bomo pozitiven odgovor prejeli že v kratkem. Takoj po sklenitvi ustreznega akta bo Mestna občina Koper pristopila k tistim delom, ki so nujno potrebna za zaščito in ohranitev objekta (zaščita in obnova fasade, strehe, oken, vrat), v sodelovanju z Zavodom za zaščito kulturne dediščine pa bo potrebno izvesti vsa konzervatorska dela, ki bodo služila tudi za pripravo projektov za celovito obnovo objekta.

V tem obdobju bo tudi dovolj časa za širšo obravnavo in proučitev možnih dejavnosti, ki bodo lahko v tem objektu

našle svoj prostor. Objekt Servitskega samostana s svojo zasnovo, čudovitimi notranjimi atriji bi lahko tako služil za različne namene na področju kulture, izobraževanja, znanosti. Tu bi lahko našli svoj prostor tudi mladi kreativni podjetniki za različne aktivnosti start-upov in co-workinga.«

Eden od očitkov je tudi, da občina v šestnajstih letih ni bila sposobna sprejeti občinskega prostorskega načrta. Lahko to pojasnite?

»V zvezi s prostorskim načrtovanjem v Mestni občini Koper je potrebno najprej pojasniti, da Mestna občina Koper izvaja prostorsko politiko v skladu z veljavno prostorsko zakonodajo. Vsi gradbeni posegi v Mestni občini Koper temeljijo na osnovnem občinskem dokumentu, t.j. družbenem planu sprejetem v letu 1986, kar pomeni, da se vse gradnje izvajajo na območju stavbnih zemljišč, ki jih je kot take določila občina v obdobju, preden je svoj prvi mandat nastopil aktualni župan Boris Popovič. To dejstvo pomeni, da je prostorska politika občine v zadnjih 16-ih letih izjemno racionalna, ter da ni bilo potrebe, da bi kmetijska zemljišča spreminjali v stavbna zemljišča, dokler se ne najprej urbanizirajo oz. pozidajo obstoječa stavbna zemljišča. Lahko rečem, da je celotna prostorska politika občine trajnostno naravnana ter da se za razliko od očitkov nekaterih o preveliki pozidanosti občine, ravno obratno, kmetijska zemljišča ščitijo. Poleg tega pa so se v vseh teh letih predpisi, ki določajo pripravo in sprejem občinskih prostorskih načrtov večkrat spreminjali, spreminjale so se potrebne podlage za pripravo teh dokumentov, ki so izjemno zahtevne in tudi cenovno zelo drage, tako, da smo v občini tudi na tem

področju ravnali racionalno, saj bi v primeru že sprejetega OPN le-tega morali v tem obdobju že večkrat spreminjati.

Zadnja sprememba prostorske zakonodaje se je zgodila prav v tem letu in sicer sta 1.junija začela veljati tako nov Gradbeni zakon kot tudi nov Zakon o urejanju prostora, ki ponovno in seveda drugače ureja pripravo in sprejem občinskega prostorskega načrta. Na podlagi nove zakonodaje je občinska uprava že pristopila k pripravi terminskega plana in vsebinskega plana vseh potrebnih aktivnosti za pripravo in sprejem občinskega prostorskega načrta. Prvi sklop potrebne dokumentacije je t.i. strateški del OPN-ja in le ta je že v zaključni fazi in pripravljen za skorajšnjo javno razgrnitev, ki bo potekala tako, da bodo zainteresirani občani imeli priložnost in možnost seznaniti se z dokumentom in podajati pripombe. V nadaljnjem postopku, ki bo sledil strateškemu delu, pa bodo strokovno pregledane vse že oddane pobude za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča v stavbno.

V postopku preverjanja teh pobud se bo sledilo načelu, da se zaokrožujejo območja stavbnih zemljišč, kar pomeni, da bodo lastniki kmetijskih zemljišč, ki so v bližini naselij, v bližini, kjer je infrastruktura že zgrajena, imeli možnost, da pridobijo parcele za gradnjo stanovanjskih objektov.

Posebnost oz. pomanjkljivost naše občine pa je žal ta, da v tem trenutku ne razpolagamo z zemljišči, kjer bi lahko razvijali poslovne in gospodarske dejavnosti, ki pa so predpogoj za nadaljnji razvoj občine. V preteklosti je bilo za ta namen določeno zemljišče, ki pa je bilo leta 2002 razglašeno za naravni rezervat Škocjanski zatok. »

»Še enkrat je pomembno poudariti, da je bila Mestna občina Koper lastnica dobrih milijon in pol kvadratnih metrov stavbnega zemljišča, ki ni bilo pokrito le z družbenim planom, ampak celo z zazidalnim načrtom, kar je takrat pomenilo, da je bilo praktično pred razglasitvijo naravnega rezervata na teh zemljiščih možno pridobiti gradbeno dovoljenje.

V času razglasitve naravnega rezervata je bilo Mestni občini Koper s podpisom dogovora obljubljeno, da bo država na drugih lokacijah zagotovila potrebna zemljišča za razvoj, vendar je ta dogovor do danes še neizpolnjen.

V postopku priprave novega OPN bo Mestna občina Koper ponovno izpostavila to problematiko, že v kratkem tako pričakujemo prvi sestanek na Ministrstvu za okolje in prostor. Glede na to, da je novi minister na Ministrstvu za okolje in prostor postal bivši državni sekretar Jure Leben, s katerim je Mestna občina Koper zelo dobro sodelovala v projektu drugega železniškega tira, lahko realno pričakujemo, da bodo tudi bodoči sestanki glede problematike nadomestnih stavbnih zemljišč konstruktivni in plodni. Za tako pomembno občino kot je Mestna občina Koper je namreč življenjskega pomena, da ima tudi možnost nadaljnjega gospodarskega razvoja, da ima na razpolago primerna zazidljiva zemljišča, ki jih lahko ponudi zainteresiranim investitorjem.«

»V Mestni občini Koper smo imeli že veliko poslovnih srečanj z domačimi in tujimi možnimi vlagatelji, ki zaradi Luke Koper našo občino štejejo kot eno izmed najbolj zanimivih in proplzivnih v območju severnega Jadrana oziroma južne Evrope. Vendar jim zaradi prostorske omejenosti nismo mogli ponuditi primernih lokacij.

Iz vsega navedenega je razvidno, da je problematika občinskega prostorskega načrta veliko širšega pomena in da poleg pripravljenosti občine za pripravo le-tega, ki vsekakor obstaja, terja tudi pripravljenost države, da Mestni občini Koper prizna vlogo pomembnega regijskega središča, ki je še toliko večja, ker imamo edino slovensko pristanišče, in ji v postopkih tudi pomaga.«

Zdi se, da ljudem še vedno ni jasno, kaj je koncesija Luke Koper, kaj je nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, ki ga plačuje Luka Koper, in kaj je ekološki sklad, ki ga vodi posebna komisija, v katerem se bodo zbiral sredstva, namenjena omilitvi negativnih vplivov koprškega pristanišča. Kako bi ljudem razložili razliko?

»Luka Koper je tako kot drugi zavezanci dolžna občini plačevati nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. To je dajatev, ki jo na podlagi zakona in občinskih odlokov plačujejo lastniki oziroma uporabniki zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč in se obračunava na podlagi komunalne opremljenosti območja, lokacije kjer se nepremičnina nahaja ter velikosti zemljišča oz. objekta. To dajatev zelo dobro poznamo praktično vsi občani in občanke, ki imamo v lasti neko nepremičnino, saj nam FURS za račun Mestne občine Koper vsako leto pošlje odločbo in položnice.

Luka Koper v Mestni občini Koper pokriva ogromno območje, kar 1,897 km² in glede na tako obsežnost luškega teritorija je seveda nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča primerno visoko.

Ob tem je treba povedati, da je Luka Koper Mestni občini Koper pred letom 2002 plačevala nadomestilo za uporabo zemljišča v, lahko rečem, le simbolični višini in da je šele župan Boris Popovič v času, ko je bil direktor Luke še Bruno Korelič, dosegel da je bil sprejet najprej ustrezen občinski odlok in da je nato Luka Koper začela plačevati pravilno odmerjeno višino nadomestila. Koncesijska dajatev je pa dajatev,

ki jo je Luka Koper dolžna plačevati od leta 2008 dalje, ko je s strani države pridobila koncesijo za upravljanje koprškega pristanišča.

V zvezi s tem je pomembno poudariti, da se je v času priprave in sprejemanja koncesijskega akta župan Boris Popovič aktivno vključil v to dogajanje, saj je takrat obstajala tudi možnost, da bi Luka Koper, d.d. za upravljanje pristanišča morala konkurirati na mednarodnem tenderju. Prav zavzemanje župana je bilo tedaj zelo pomembno, da je Luka Koper, d.d. s strani države pridobila neposredno koncesijo za obdobje 35-ih let ter da je istočasno Mestni občini Koper pripadlo 50% koncesijske dajatve (drugi 50% gre v državni proračun). In žal so bila kasneje prav ta dejstva, da je Luka Koper začela občini plačevati primerne in poštene dajatve za uporabo ogromnih površin in za vse neposredne vplive na okolje, razlog za nastanek občine Ankaran. Ampak to je že druga zgodba

Oba prihodka, t.j. nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot koncesija sta prihodka občinskega proračuna. Občina s temi sredstvi financira delovanje javnih služb in razvoj občine nasploh. Od prihodnjega januarja pa bo morala biti poraba sredstev pridobljenih iz koncesijske dajatve prikazana tudi v načrtu razvojnih programov proračuna.

Ekološki sklad, ki se omenja v vprašanju, je novost, za katero sta se Mestna občina Koper in Luka Koper dogovorili letos, ko sta podpisali dogovor o vzpostavitvi omilitvenih ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov Luke Koper. V dogovoru, ki sicer pokriva več področij povezanih z ekologijo in vplivi delovanja pristanišča, je tudi podlaga za oblikovanje posebnega sklada, v katerega bo Luka Koper letno prispevala 200 tisoč evrov. Za koriščenje sredstev iz tega sklada bo imenovana posebna mešana komisija iz predstavnikov občine in Luke, ki bo pripravila javni poziv, določila pogoje in kriterije porabe teh sredstev, poenostavljeno povedano, občanke in občani se bodo lahko prijavi na poziv oz. razpis in iz tega sklada pridobili sredstva za npr. zamenjavo oken in drugih posegov na svojih nepremičninah, vse s ciljem, da se zmanjšajo negativni vplivi obratovanja pristanišča (hrup, pretirana osvetljenost, prah ...).

Skratka, nadomestilo in koncesija se razporejata z občinskim proračunom, sredstva ekološkega sklada pa bodo prejeli neposredno prizadeti občani in občanke Kopra.«

V javnosti se postavlja tudi vprašanje vzpostavitve tehnološkega parka v Kopru, čeprav se zdi, da nihče ne ve prav točno, kaj to pomeni. Omenja se tudi več lokacij, znano pa je, da Mestna občina Koper že snuje razvojni center na območju nekdanje tovarne Tomos. Kako daleč so zadeve?

»V Mestni občini Koper smo pred leti že razmišljali o umestitvi tehnološkega parka in zanj tudi že rezervirali zemljišče na območju poslovno-obrtne cone Sermin, vendar ta lokacija na tem območju ni nikoli zaživela, predvsem zato, ker v tistem času ni bilo še prave gonilne sile tega projekta.

Stvari pa so se pred dvema letoma s prihodom družbe Hidria, ki je kupila območje bivšega Tomosa, zelo spremenile. Kot vemo je to podjetje eno najbolj razvojno naravnanih v Sloveniji. S svojo dejavnostjo pa so prisotni tudi v mednarodnem gospodarstvu, kot eden večjih dobaviteljev za avtomobilsko industrijo. Pri predstavitvi svojih programov smo hitro zaznali možne sinergijske učinke, še zlasti, ko se je v projekt vključila tudi Univerza na Primorskem.«

»Hidria je prvotno imela namen, da bi zemljišče na območju Tomosa enostavno prodala za druge namene. Po temeljitih vsebinskih pogovorih tako z univerzo kot z županom pa je prevladala odločitev, da se tu vzpostavi območje za razvoj znanosti in novih tehnologij. Rezultat se odraža v tem, da je občinski svet oktobra 2017 sprejel odlok o občinskem podrobnem načrtu, ki na območju Tomosa predvideva izgradnjo objektov za znanost, kasneje pa je prav tako občinski svet sprejel tudi program opremljanja, ki omogoča oprostitvev plačila komunalnega prispevka za gradnjo tovrstnih objektov.«

»Tako Hidria kot Mestna občina Koper sta tudi partnerja v projektu Edison, v katerega so vključena vsa najboljša in najbolj inovativna podjetja iz cele Slovenije, ter znanstvene-izobraževalne institucije, ki snujejo nove dosežke in pridobitve povezane s trajnostno mobilnostjo. Prav bodoči tehnološki park bo postal center za razvoj inovativnih tehnologij, kot je npr. indukcijsko napajanje električnih vozil, kar bo omogočilo, da se prav v Kopru postavi testni primer indukcije t.j. brezžično polnjenje

električnih vozil z električno energijo. Električna vozila, ki se nam povprečnim občanom in občanom zdijo morda še daljna prihodnost, so namreč že resničnost in prav v Kopru med prvimi v Sloveniji uvajamo tako električne avtobuse kot tudi souporabo (car sharing) električnih vozil. Tehnološki park pa bo razvijal še številne druge novosti, poleg tega pa bo nudil delovna mesta za mlade znanstvenike, tudi za tiste, ki študirajo na Univerzi na Primorskem, saj ima le-ta take študijske programe, ki so v svetu še redki, ampak zato toliko bolj iskani. Kot tak lahko navedemo študijski program kriptologije, ki izobražuje strokovnjake za varovanje digitalnih podatkov, kar je in še bo v naši družbi vedno bolj pomembno, saj se vsi zavedamo kako pomembna je varnost podatkov že tistih, ki jih vsak od nas ima na mobilnem telefonu.«

Veliko je govora tudi o participatornem oz. participativnem proračunu, vendar ima večina verjetno napačno predstavo o tem, kaj pomeni sodelovati pri pripravi proračuna in soustvarjati razvoj občine. Lahko kaj več poveste o tem?

»Proračun občine ne ustvarja župan, ki ga sicer po zakonu formalno predloži občinskemu svetu v sprejem, ampak je to dokument, ki ga soustvarja vrsta deležnikov. V postopek priprave proračuna so tako vključeni javni zavodi, javna podjetja in ne nazadnje prav vse krajevne skupnosti. Vsak od teh za področje, ki ga pokriva pripravi predlog finančnega načrta, v katerem so razdelane vse dejavnosti in vse načrtovane naložbe tako v letu, za katerega se pripravlja proračun, kot tudi načrti razvojnih programov za naslednja štiri leta. In prav programi, ki jih pripravljajo krajevne skupnosti, ki najbolj poznajo potrebe svojega kraja in svojih krajanov, so tisti, ki služijo kot osnova za pravo proračuna. Poleg tega se tudi med samim letom zbirajo pobude, ki jih podajajo tako krajevne skupnosti kot posamezni občani in tudi tovrstne pobude se pri pripravi proračuna obravnavajo in upoštevajo v okviru možnosti.

Občinska uprava pri določanju prioritet naložb v krajevnih skupnostih upošteva prav vrstni red, ki ga določijo krajevne skupnosti, tako da je končni osnutek proračuna soustvarjen z najširšim možnim krogom zainteresiranih. Tako imenovani participatorni proračun, o katerem slišimo govoriti v zadnjem obdobju, je v slovenskem prostoru še nov pojem, ne nazad-

nje slovenska zakonodaja participatornega proračuna še ni uveljavila. Participatorni proračun kot ga poznajo nekatere občine v tujini, v Sloveniji pa ga kot takega izvaja izjemno majhno število občin, morda 10 do sedaj, pomeni v bistvu to, da občinski svet določi finančni znesek proračuna in za ta znesek, ki je v nekaterih primerih le simboličen (ponekod 0,1-1% proračuna, morda par sto tisoč evrov) se nato zbirajo pobude, kako ta denar porabiti. Pobude za katere se zbere največ glasov, so potem uvrščene v proračun, vendar vse le do višine prej omenjenega najvišjega zneska. Vsi proračuni, ki smo jih v preteklih letih sprejemali v Mestni občini Koper, so imeli delež investicij izvedenih na podlagi pobud in finančnih načrtov krajevnih skupnosti veliko večji kot pa so deleži »participatornega proračuna« v nekaterih občinah. Skratka, pri razpravah o participatornem proračunu gre večkrat za zavrajanja oziroma željo po prikazu, da je proračun Mestne občine Koper pripravljen brez sodelovanja krajanov, kar pa ne odraža dejstva, da so krajanji prek svojih predstavnikov v svetih krajevnih skupnosti aktivno udeleženi pri pripravi proračuna.

Ne glede na dosedanje postopek priprave proračuna se je pa tudi Mestna občina Koper odločila, da sledi najnovejšim trendom v lokalni samoupravi in smo ob sprejemanju sprememb in dopolnitev poslovnika v letošnjem letu vnesli določbo, ki umešča participatorni proračun v delovanje občine, župan Mestne občine Koper pa je ob tem povedal, da bo prvi naslednji proračun to tudi upošteval.«

V MOK odlično skrbijo za zdravje svojih občanov!

Z novo, moderno, nadstandardno in funkcionalno stavbo Zdravstvenega doma Koper, ki jo je Mestna občina Koper namenu predala leta 2006, je tudi zdravstvo povzdignila na najvišjo možno in seveda zavidanja vredno raven.

Storitve koprskega zdravstvenega doma pa bodo v kratkem še bolj dostopne. Občina je namreč s strani pristojnega ministrstva dobila zeleno luč za nove programe, in sicer za tri programe splošne ambulan-te družinske medicine in eno pediatrično ambulan-to, ki jih je v izvajanje dodelila Zdravstvenemu domu Koper. V naslednjem letu ali dveh si bo prizadevala pridobiti še vsaj štiri programe družinske medicine, ki bodo razbremenili obstoječe izvajalce, hkrati pa bodo povečali dostopnost primarnih zdravstvenih storitev za širšo javnost.

Koprška občina je preverila tudi možnost ume-stitve programov, ki jih Zdravstveni dom Koper sedaj izvaja na treh lokacijah, na enotno lokacijo, in sicer v delu objekta Solis. Storitve bi bile tako za uporabnike še bolj dostopne.

Igor Hrvatin,
direktor Zdravstvenega doma Koper

»V Zdravstvenem domu Koper so zaposleni srčni in vestni ljudje, ki svojega dela ne opravljajo zgolj zaradi plače, ampak predvsem zaradi ljubezni do tega poklica. In tu imam v mislih vse zdravstvene delavce našega zavoda, brez izjeme, še najbolj pa medicinske sestre, ki so podvržene vsakodnevnim pritiskom z vseh strani in so, kot jim jaz sam pravim, naša prva bojna linija. Naši heroji. Poleg svojega dela morajo namreč poslušati za vse napake našega zdravstva, so glavni krivec za čakalne vrste, pa tudi za to, da pacienti ne dobijo terminov za preglede, pravih zdravil in tako dalje. Oni so blažilec za vse, ko pacient pride do zdravnika je napetosti že bistveno manj. Zaradi vsega tega je moje stališče, da je delo zdravstvenih delavcev bistveno premalo ovrednoteno, v vseh pogledih. Čeprav sem svojo funkcijo nastopil šele pred kratkim, moram pohvaliti tudi dobro sodelovanje z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Koper, ki ima posluh za naše težave in potrebe, želim pa si, da bi nas, mislim zdravstvene delavce, nekoliko bolj slišala

naša država. Dejstvo je, da se moramo na področju zdravstva, predvsem zaradi kroničnega pomanjkanja sredstev, so-očati z dejanskimi in realnimi problemi. Rešitev, ki jo vidim, je v dodatnih progra-mih, ki so nam bili odobreni, na osnovi katerih bomo lahko odprli nove ambu-lante za splošno medicino, kot tudi v no-vih prostorih, v katerih bodo na enotni lokaciji delovale vse zdravstvene službe in storitve. Z novimi programi bomo razbremenili sedaj preobremenjene am-bulante in zdravstveno osebje, s tem pa izboljšali dostopnost zdravstvenih stori-tev, kot tudi kakovost le-te. Želja našega zavoda je tudi, imeti možnost dodatne-ga izobraževanja kadrov ter čim manj finančnih in drugih omejitev pri svojem delovanju. Pohvalil bi še program, ki ga omogoča koprška občina, in sicer finan-ciranje dodatnih zaposlitev medicinskih sester, z rezultatom, ki prav tako omo-goča, da bodo naše zdravstvene storitve bolj dostopne. Za konec naj povem še, da sem ponosen, da sem lahko del take-ga kolektiva, ki svoje poslanstvo opravlja odgovorno in predano, z edino željo po-magati ljudem.«

Kot predsednica Društva diabetikov Ko-per se vsakodnevno soočam s proble-matiko poslabšane kakovosti življenja bolnikov z diabetesom. Z diabetesom se žal soočajo vse generacije, zato podpi-ram župana ob njegovem prizadevanju za izboljšanje nujno potrebnih pogo-jev za lažje in bolj kakovostno življenje bolnikov, ne glede na starost. Ponosna sem, da se je zavedanje o bolezni v zad-njem času zelo izboljšalo in da je s svo-jimi programi k temu veliko pripomogla tudi Mestna občina Koper in njen župan Boris Popovič. Županovo dosedanje so-delovanje z našim društvom ocenjujem kot odlično, zato ga podpiram pri njego-vem delu tudi v bodoče.

Marija Podvršič, predsednica Društva diabetikov Koper

Koprška društva izkazujejo veliko podporo županu Borisu Popoviču

Koper, nekoč turobno sivo mesto, ki je živel le med tednom, ob vikendih pa so prazne ulice in opusteli trgi plašili redke mimoidoče, danes poka po šivih od pozitivne energije, zanosu in ponosu ter dobrega počutja prebivalcev, obiskovalcev in turistov. A preobrazba se ni zgodila čez noč, potrebna je bila jasna vizija, predvsem pa vztrajnost, saj si večina Kopra sploh ni mogla zamisliti drugače kot nekoč industrijsko mesto, ki ne ve natanko, v katero smer bi se razvijalo.

Mestna občina Koper in njen župan Boris Popovič vsem društvom v občini nudi vso podporo, ki se kaže tako iz finančnega vidika kot tudi iz infrastrukturnega, organizacijskega in drugih. Prav to skrb in pomoč pa znajo predstavniki društev ceniti, kar je bilo več kot očitno na včerajšnjem druženju, kjer so prizadevanja koprškega župana pospremili s stoječimi ovacijami.

Ambiciozna in razvojno naravnana politika občinskih financ

Mestna občina Koper je v zadnjih 16 letih realizirala za 428 milijonov evrov naložb, kar v številkah pomeni več kot 4.000 novih projektov. Skupna vrednost sprejetih proračunov v obdobju 2003-2018 presega milijardo evrov, natančneje 1,2 milijarde evrov.

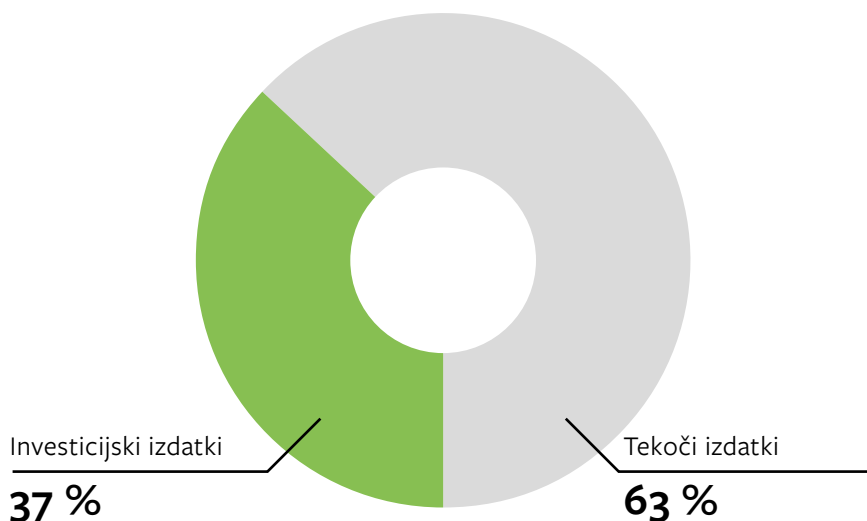
Pot Mestne občine Koper iz občine priložnosti do občine prihodnosti, tako pa v najbolj propulzivno slovensko občino, se v 16 letih županovanja Borisa Popoviča kaže tudi v ambiciozni in razvojno naravnani politiki sprejetih proračunov med leti 2003 in 2018.

Javno dostopen in izredno zgovoren je podatek, da Mestna občina Koper za investicije namenja več, kot zanje namenjajo povprečno občine v Sloveniji, in da je celo med leti 2009 in 2014, torej v obdobju finančne in gospodarske krize za investicije sleherno leto namenila več kot 42 odstotkov vsakokratnega proračuna, s tem da je kljub krizi uspela zadržati visoko investicijsko naravnost. To so ji omogočila tudi posojila, ki jih je najela in s tem preprečila, da bi se razvoj ustavil. Kljub kreditom, je Mestna občina Koper stabilna, močna in razvojno naravnana občina, ki je poleg vsega v zadnjem letu med vsemi slovenskimi občinami dolg najbolj zmanjšala, uspela je znižati celo obresti, vse obroke, izvajalce in obveznosti pa redno plačuje. Za zdravje na področju financ Mestne občine Koper se nikomur ni treba prav ničesar bati, kar dokazujejo finančni podatki in uspešno uresničeni proračuni skozi vsa leta.

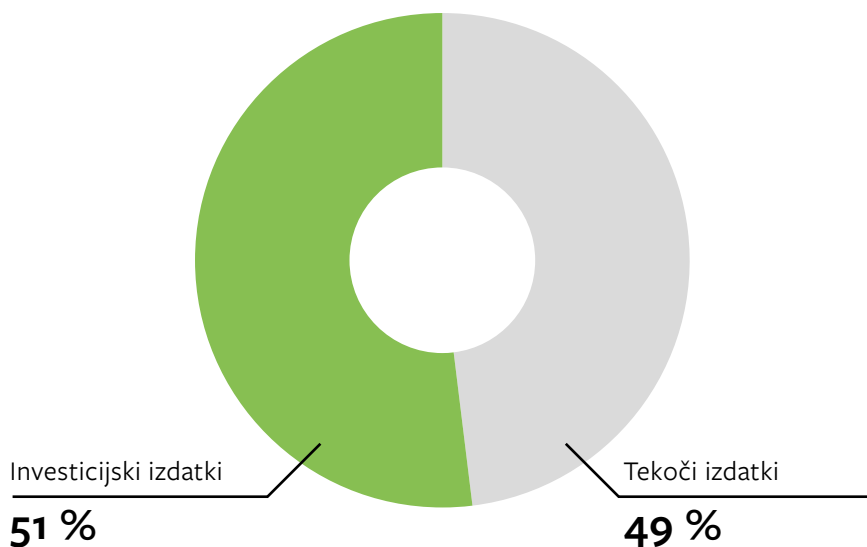
V letošnjem letu je v skupnih odhodkih proračun "težek" 81,1 milijona evrov, v njem pa je 41,4 milijona evrov namenjenih za nove investicije, kar predstavlja več kot polovico celotnega proračuna.

Občina je iz leta v leto postopno dvigala letno raven davčnih prihodkov, ki predstavljajo najkakovostnejši vir financiranja občin, s skrbnim upravljanjem in dodatno pridobljenimi sredstvi pa je lahko namenjala dodatna sredstva za financiranje višjega standarda oziroma nadstandarda občanov in za razvoj.

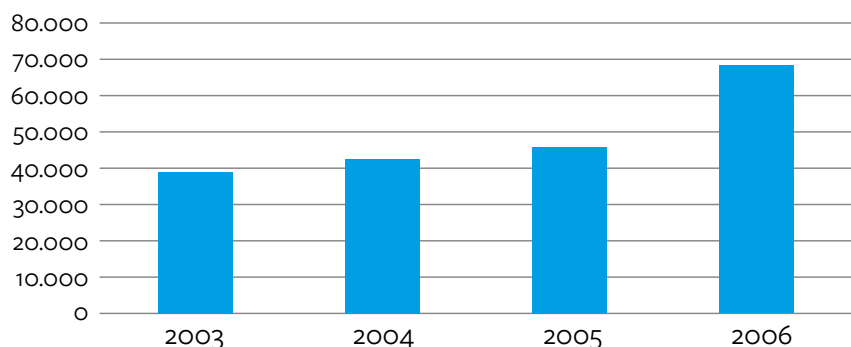
Struktura izdatkov 2002 (realizacija)

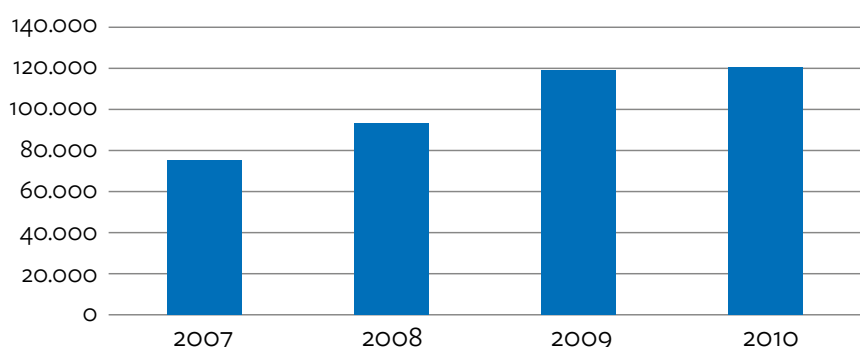
Struktura izdatkov 2018 (plan)

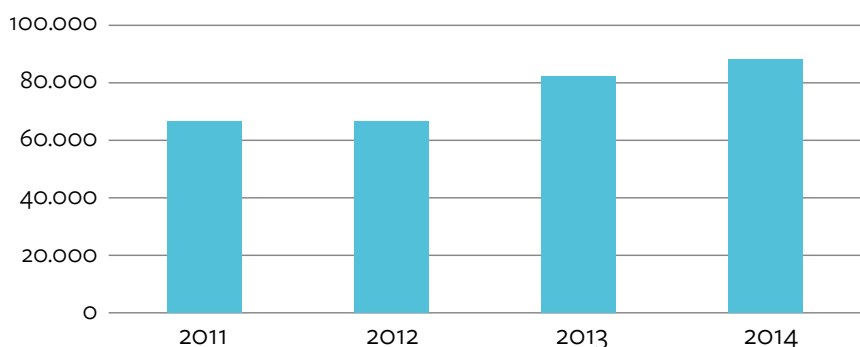
Gibanje občinskih proračunov 2003 - 2006

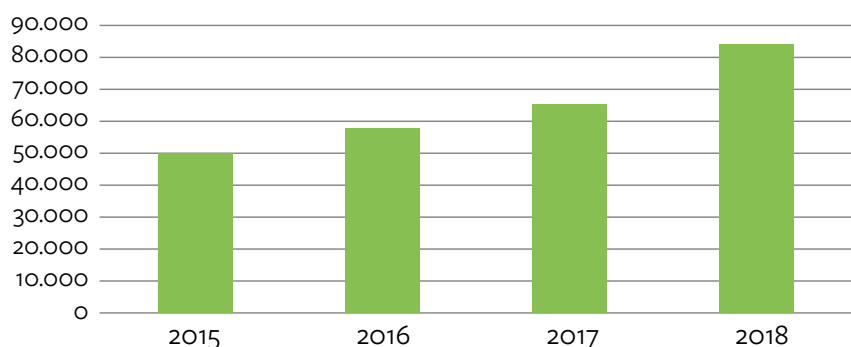
Gibanje občinskih proračunov 2007 - 2010

Gibanje občinskih proračunov 2011 - 2014

Gibanje občinskih proračunov 2015 - 2018

Številke kažejo, da je občina v celotnem obdobju prijavila za več kot 200 milijonov evrov projektov, za katere je kandidirala za evropska in državna sredstva, pri čemer ji je do sedaj uspelo pridobiti nekaj manj kot 75 milijonov evrov denarja, pričakuje pa še odobritev sofinanciranja v višini več kot 20 milijonov evrov.

Za javni standard občanov v koprski občini namenjajo bistveno več denarja, kot ga zagotavlja povprečna občina v Sloveniji in tako so sredstva za delovanje javnih služb bistveno višja od povprečne porabe slovenskih občin. Tudi sredstva, ki jih Mestna občina Koper namenja za kritje javnega standarda svojih občanov v zadnjih letih bistveno presegajo višino z zakonom zagotovljenih sredstev za pokrivanje zakonskih nalog občine. Zapisano seveda pomeni, da imajo občani Mestne občine Koper bistveno boljši javni standard, ki se odraža v večji dostopnosti javne infrastrukture, kakokovosti programov vrtcev, šol, kulture, športa, socialne, zdravstva...

Občini je uspelo tudi bistveno okrepiti strukturo in višino davčnih virov, kar ji omogoča, da lahko porabi tudi več od slovenskih občin, kar pomeni, da lahko več denarja namenja za nove projekte in investicije, in to zdaj in takoj, ne šele jutri.

V strukturi prihodkov so najpomembnejši davčni in nedavčni prihodki in prav na tem segmentu je občina bistveno izboljšala strukturo svojih virov. Kljub velikemu izpadu prihodkov iz teh virov ob izločitvi občine Ankaran, ki je Mestni občini Koper odvzelo skoraj 6 milijonov evrov, je vodstvo občine do sedaj z različnimi ukrepi že uspelo nadomestiti ta izpad, predvsem iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in koncesije od Luke Koper, ki se bo od 1. januarja prihodnje leto na osnovi spremenjene vladne Uredbe delila po bolj pravičnih kriterijih.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, ki namreč predstavlja edini izvirni davčni prihodek občine, v strukturi prihodkov v Mestni občini Koper za preteklo leto predstavlja kar 19 odstotkov in s tem prinaša pomemben vir za pokrivanje nadstandarda javnih storitev, ki jih občina zagotavlja svojim občanom. To je bistveno več kot znaša delež tega vira v povprečju slovenskih občin, kjer ta vir predstavlja zgolj 10,9 odstotka.

V MOK so tudi ceste del nadstandarda

Ni naključje, da se je Mestna občina Koper s številnimi naložbami v cestno infrastrukturo v zadnjih šestnajstih letih, zapisala med najbolj prometno varne lokalne skupnosti v državi. Samo redno vzdrževanje cest je veljalo več kot 10 milijonov evrov, v milijonih pa se štejejo tudi preštevne investicije v to področje.

Popolne rekonstrukcije, eruptivni asfalt, številna krožišča, obvoznice, pločniki in kolesarske steze, odvodnjavanje in javna razsvetljava, vse to in še več so uresničene obljube župana Borisa Popoviča, ki imajo osnovo v potrebah in prioritetah posameznih krajevnih skupnosti. Med večjimi in najbolj pomembnimi naložbami na področju cestne infrastrukture so bile izgradnja severne obvoznice, ki je mesto odprla morju, popolna preureditev Cankarjeve in Verdijeve ulice, rekonstrukcija Pristaniške ulice, Vojkovega in Kopališkega nabrežja. Tu je še nova cesta Vena Piona na Markovec, pa Slemenska cesta v Hrvatinih, cesta proti Hrvo-

jem in meji s Hrvaško, obvoznica za Hrastovlje in obvozna cesta med Gračiščem in Smokvico, cesta med Krožero in Šmarjami in mnoge druge.

Občina je temeljito obnovila tudi Cesto borcev v Bertokih, pa cesto za Boršt, Marežige, pa med Marežigami, Kavaliči in Loparjem, cesto v Dekanih in odsek med Sirči in Hrvoji. Sanirala je tudi del ceste med Markovcem in Gažonom, Tribansko cesto, Škofije – Elerji, Grintovec – Kaverljag, Bonini – Cerej – Prade, cesto na Brido, cesto od Potoka prek Kavaličev do Sv. Antona, če naštejemo le nekatere.

Mestna občina Koper skrbi tudi za vzdrževanje občinskih cest in javnih poti, za kar je koncesijo podelila družbi CPK d.d. To zajema redno vzdrževanje blizu 400 kilometrov kategoriziranih občinskih cest, košnje ob cestah in vzdrževanje vertikalne ter horizontalne prometne signalizacije. V ta namen je občina v šestnajstih letih vložila 10 milijonov evrov, samo v letošnjem letu pa nekaj manj 650 tisoč evrov.

Zaradi neaktivnosti Agencije Republike Slovenije za okolje, ki ne vzdržuje vodotokov, hudournikov in povezovalnih kanalov, čeprav gre za njeno zakonsko obveznost, občina še šestnajst let to opravlja namesto nje. Z lastnimi sredstvi. Če temu ne bi bilo tako bi namreč prenekatera reka, potok ali hudournik poplavlila.

Prav tako občina skrbi za vzdrževanje javnih površin, parkov in zelenic, kopališč, mešanega in meteornege kanalizacijskega sistema, vodotokov in drugih komunalnih objektov ter naprav skupne rabe.

Javna razsvetljava: varčna, moderna, kot se šika

Koprška občina se je v zadnjih letih sistematično lotila tudi urejanja področja javne razsvetljave, tako z njeno dopolnitvijo kot tudi z zamenjavo dotrajanih svetil in rednim vzdrževanjem. Občina je koncesijo za upravljanje na tem področju leta 2012 dodelila družbi Petrol d.d. Ljubljana, skupaj s podjetjema Eltec Petrol d.o.o. in Javna razsvetljava d.d. V okviru pogodbe koncesionar redno zamenjuje svetila, ki so zdaj skladna z uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja, obnavlja prižigališča, vzpostavil pa je tudi avtomatski prenos podatkov o rabi električne energije in uvedel energetsko knjigovodstvo.

Naložbo v vrednosti 600 tisoč evrov je izvedlo podjetje Petrol, s katerim ima koprška občina sklenjeno 10-letno koncesijsko pogodbo za prenovo in urejanje javne razsvetljave, in sicer

na račun prihrankov energije, ki jih bodo dosegli z zamenjavo potratnih svetil z novimi, energetsko varčnimi LED svetili, ter podaljšanja koncesijske pogodbe za dodatni dve leti.

Petrol je se je še pred poletjem zamenjal nekaj več kot 320 dotrajanih svetil z varčnimi LED svetili na območju med Šalaro in Vanganelom, GORC Sermin ter nekaterih drugih manjših območjih koprške občine, kot tudi predelavo približno 500 obstoječih svetil javne razsvetljave v LED svetila na območju mesta Koper, in sicer ob Semedelski promenadi, Pristaniški ulici, severni obvoznici in Vojkovem nabrežju ter Ljubljanski cesti.

Poleg cest je Mestna občina Koper pospešeno urejevala tudi nove kolesarske in pešpoti, mrežo kolesarskih stez je dopolnjevala tako v mestu kot tudi na podeželju, vse s ciljem vzpostaviti bolj funkcionalne, predvsem pa uporabnikom bolj privlačne in udobne kolesarske povezave. Med večjimi naložbami na tem področju je nedvomno vzpostavitev poti miru in prijateljstva – Parenzane, katere manjkajoči del v Bertokih namerava urediti v okviru gradnje in razširitve Bertoške štiripasovnice.

Glavna avtobusna postaja v Kopru kmalu v novi preobleki

Glavna avtobusna postaja v Kopru bo dobila novo podobo. Naložba predvideva celovito ureditev 3600 kvadratnih metrov površine avtobusnega kolodvora, ureditev in tlakovanje peronov s postavitvijo nadstrešnice nad njimi, zamenjavo dotrajanih robnikov, dopolnitev oz. prilagoditev spremljajoče talne in vertikalne prometne signalizacije in namestitve nove urbane opreme. V bodočem pritličnem paviljonu bodo prostori, namenjeni čakališču, nadzorniku prometa in družabnemu središču. Občina je projekt prijavila na razpis ministrstva za infrastrukturo za pridobitev evropskih sredstev iz naslova mehanizma Celostnih teritorialnih naložb.

Sočasno bodo Slovenske železnice obnavljale tudi objekt železniške postaje, celotno območje pa bo s tem dobilo moderno multimodalno vozlišče.

Evropska sredstva tudi za vzpostavitev sistema izposoje koles

Mestna občina Koper je evropska sredstva pridobila tudi za ureditev postaj za vzpostavitev sistema izposoje koles. Ministrstvo za infrastrukturo ji je za ta namen dodelilo nepovratna sredstva v višini nekaj manj kot 330 tisoč evrov.

V teh dneh bo tako občina objavila razpis za izbiro izvajalca, projekt pa bo izvedla v prihodnjem letu. Naložba, katere ocenjena vrednost znaša 820 tisoč evrov, predvideva ureditev 17 sodobnih kolesarnic-postaj za izposajo koles, opremljenih s priklopnimi mesti ter sistemom za ažurno informacijo o številu razpoložljivih koles na postaji, ureditev postaj za popravilo koles, kot tudi nabavo 102 koles, med drugim tudi tistih na električni pogon.

V letošnjem letu so tako novo ulično razsvetljavo dobili stanovalci ulic Oljčna pot, Generala Levičnika in Dolinska v Olmu. Šlo je za urejanje in postavitev dopolnilnih uličnih svetilk, ki ob povezovalnih in dostopnih poteh oddajajo prijetno, ambientalno svetlobo. V okviru naložbe so ulično razsvetljavo dobili tudi na območju Šalare, in sicer ob povezovalnih in dostopnih poteh na Partizanski ulici, kjer je občina postavila 70 novih svetil za ambientalno svetlobo in dopolnitev obstoječe javne razsvetljave z dodatnimi 8 svetili.

Z novim vrtcem v Dekanih je občina izpolnila še zadnjo od danih obljub

Področji vzgoje in izobraževanja sta bili eni od ključnih prioritet Mestne občine Koper vse od leta 2003. In tako je še danes. Številke so zgovorne: občina je samo za programe predšolske vzgoje v obdobju med 2003 in 2018 namenila dobrih 119,7 milijona evrov.

Sredstva namenjena predšolski vzgoji predstavljajo tudi največji delež sredstev, ki jih Mestna občina Koper namenja področju družbenih dejavnosti. Od tega je samo za investicijska vlaganja in nakup opreme v času med 2003 in 2018 namenila 15 milijonov evrov. V okviru teh sredstev je občina izpeljala več kot 140 naložb in projektov, vrednosti višjih od 5 tisoč evrov, h katerim je treba prišteti še vse manjše naložbe kot tudi investicijsko-vzdrževalna dela na posameznih objektih vrtcev.

Vse z namenom zagotoviti čim večjo vključenost otrok v organizirano obliko predšolske vzgoje. Ker se v koprski občini zadnja leta srečujejo s povečano stopnjo rodnosti in naravnim prirastom, ki je višji od slovenskega povprečja, poleg tega pa je zanjo značilen tudi izrazit pozitiven selitveni prirast, kar se odraža tudi v vse večjem številu otrok, je občina število oddelkov v vrtcih iz leta v leto povečevala. In sicer s prvotnih 86 oddelkov v letu 2003 na kar 130 oddelkov v letu 2014. Danes je število oddelkov v Kopru 123, saj se je po odcepitvi Občine Ankaran število le-teh zmanjšalo za 7, se pa predšolska vzgoja izvaja na kar 28 lokacijah. Poleg teh je v koprski občini organizirano tudi varstvo v dveh popoldanskih oddelkih ter v enem razvojnem oddelku.

Občina je v šestnajstletnem obdobju tako na novo zgradila vrtec v Ankaranu in v Dekanih, z nadomestno gradnjo zagotovila popolnoma nov vrtec v Pobegih, v enoti Šalara in na Škofijah, z obnovo prostorov na Vergerijevem trgu v Kopru pa zagotovila dve dodatni enoti vrtca Delfino Blu v Kopru. V celoti je prenovila enoto vrtca v Vanganelu in v Rižani, poleg temeljite obnove pa nove enote vzpostavila tudi v dvorani Bonifika, na Vojkovem nabrežju in v objektu balinišča na Markovcu. Večjih sanacijskih del sta bili deležni tudi enoti vrtca Delfino blu v Kopru, Semedeli in Bertokih, občina pa je energetske sanirala tudi vrtec Koper enoto Kekec in tri enote vrtca Semedela – Rozmanova, Markovec in Prisoje. Od leta 2003 pa vse do danes je v okviru naložb uredila tudi 44 novih oddelkov za predšolsko vzgojo.

Občina je z gradnjo vrtca v Dekanih, ki ga je namenu predala pred dobrim mesecem dni, izpolnila še zadnjo od danih obljub ter tako zaokrožila niz obnov, sanacij oziroma građenj na področju predšolske vzgoje, za katerega ima vse od leta 2003 veliko posluha. Zgrajen je iz okolju prijaznih materialov, saj je nosilna konstrukcija izvedena iz masivnega lesa, notranje stene učilnic pa imajo vidno strukturo lesa. Objekt je ustrezno izoliran, ogrevanje je talno s toplotnimi črpalkami. V njem so tri igralnice in dve matični učilnici, športna igralnica, kabinet, sanitarije, dvigalo ter prostori za svetovalno službo, vodjo, ter seveda zbornica. V vrtcu sta namreč prostor dobila tudi dva oddelka prvega razreda, s čimer se je v šoli sprostila prostorska stiska. Skupna vrednost investicije je znašala 2,3 milijona evrov, od katerih je bilo nekaj več kot 550 tisoč evrov nepovratnih, 520 tisoč evrov pa povratnih sredstev.

*119,7 mio € MOK namenila za
programe predšolske vzgoje
(2003 – 2018)*

Prvi letošnji šolski dan so v povsem nove prostore na Vergerijevem trgu vstopili otroci vrtca Delfino Blu in učenci osnovne šole Pier Paolo Vergerio il Vecchio v Kopru. V palači Sabini-Grisoni je poleg dveh igralnic s sanitarijami, garderob in urejenih zunanjih teras za potrebe vrtca, svoj prostor našlo še pet učilnic, garderobe, osrednji prostor, razdelilna kuhinja in jedilnica, knjižnica ter kabineti za učitelje, v okviru naložbe pa so v prostore umestili tudi dvigalo ter poskrbeli za zunanjo ureditev ter zelene površine v notranjem atriju.

Poleg tega so v prenovljene, predvsem pa energetske sanirane prostore z novim šolskim letom vstopili tudi otroci podružnične šole in vrtca z italijanskim učnim jezikom v Semedeli oz. Markovcu, kjer je občina skupaj z Italijansko Unijo zamenjala strešno kritino in poskrbela za toplotno izolacijo podstrešja, sanirala fasado, zamenjala dotrajano stavbno pohištvo in postavila senčila ter temeljito prenovila sanitarije.

V tem poletju pa je občina zaključila tudi energetske sanacije objekta v Bertokih, v katerem domujeta podružnična vrtec Delfino Blu in OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio. Oba projekta sta skupaj znašala nekaj več kot 450 tisoč evrov, od katerih je dobrih 165 tisoč evrov financiralo ministrstvo za infrastrukturo, iz naslova kohezijskega sklada.

V letošnjem letu se je zaključila tudi energetska sanacija enote vrtca v Prisojah, kjer je občina toplotno izolirala fasado in podstrešje, zamenjala stavbno pohištvo, uredila varčno prezračevanje kuhinje in varčno delovanje pralnice, postavila sončne elektrarne za ogrevanje sanitarne vode, obnovila prezračevalni sistem z rekuperacijo toplote, zamenjala obstoječe toplotne črpalke in tako zmanjšala energetske izgube ter zamenjala svetlobna telesa. Težka je bila nekaj manj kot 490 tisoč evrov, od katerih je 130 tisoč sofinanciralo ministrstvo za infrastrukturo

Za MOK je značilna tudi visoka stopnja vključenosti otrok v vrtce, ki je več kot 81 odstotna in je v zadnjem 10-letnem obdobju v povprečju za dobrih 5 odstotnih točk višja od slovenskega povprečja.

Na področju šolstva 100 % uspešni

15 šol, 60,6 milijonov evrov za investicije, 146 milijonov evrov za delovanje, 16 milijonov evrov za šolske prevoze, v 16 letih 1000 otrok več. Podatki dokazujejo, da je šolstvo od prvega mandata župana Borisa Popoviča ena od prednostnih nalog Mestne občine Koper. In ker je prav osnovna šola otrokova prva stopnica na poti k zrelosti, so v občini storili vse, da bi bila pot, ki se šolarjem običajno za vse življenje vtisne v spomin, čim bolj prijazna, v modernih prostorih in z nadstandardnimi programi. A pot za občino le ni bila vselej lahka.

Spomnimo se, kaj vse so morali poslušati in prestat, da so v Mestni občini Koper končno prestopili prvo stopničko na poti uresničevanja naložb v zagotavljanje nujno potrebnih in zakonsko zahtevanih pogojev, ki jih terja devetletno šolanje v osnovnih šolah. In kot je v Kopru žal že v navadi, so tudi na tem področju in kljub temu, da je od vsega začetka šlo samo in zgolj za otroke, naleteli na maksimalno averzijo, na odstotnost podpore, na politično motivirano nasprotovanje, na iskanje vseh, tudi zakonskih možnosti zaviranja postopkov. V mislih imamo seveda abotni referendum o eni ali dveh mestnih šolah, podobne peripetije pa so se v zadnjem letu dogajale tudi v primeru šole na Škofijah.

Dejstvo je, da so na začetku mandata, torej konec leta 2002, le tri osnovne šole v občini izpolnjevale pogoje za devetletno šolanje, zato so že leta 2003 začeli pospešeno uresničevati razvojni program investicij na področju osnovnega šolstva. Prioritetna naloga na področju

osnovnega šolstva pa ni bila le zagotovitev ustreznih in zadostnih prostorov za prehod na devetletko, ampak tedaj večina šol ni izpolnjevala niti prostorskih pogojev, poleg tega so bili objekti dotrajani in potrebni večjih sanacijskih del. Dejstvo je tudi, da si vrstnega reda ni izmislil

župan, ampak je občina že leta 1999 na podlagi analize obstoječega stanja ter ob upoštevanju demografskih gibanj, usklajenih šolskih okolišev in novih prostorskih normativov za devetletne osnovne šole, izdelala program investicij, ki so ga prijavi na razpis MŠZŠ za sofinanciranje investicij posebnega pomena na področju osnovnih šol in predšolske vzgoje v RS za obdobje 2000-2004. Program investicij je bil tako obsežen (ne samo v občini, ampak tudi na ravni države), da ga realno ni bilo možno v celoti izpeljati do zakonskega roka za uvedbo devetletke oziroma do šolskega leta 2003/2004.

Ministrstvo za šolstvo in šport je opredelilo **prioritetni vrstni investicij** na podlagi naslednjih razpisnih kriterijev:

- koeficient izmenskosti pouka;
- ustreznost prostorskih zmogljivosti šolskih stavb;
- fizično stanje obstoječega objekta in leto izgradnje;
- morebitni sprejeti samoprispevek in njegova višina;
- višina dosedanjega sofinanciranja šolskih objektov v občini s strani države.

Vsaka posamezna investicija je bila točkovana na podlagi podrobnejših meril. Prioritetni vrstni red je bil določen na osnovi števila zbranih točk. Leta 2003 so bile **le tri šole** prilagojene demografskim gibanjem in programu devetletke, to so OŠ Gračiče, OŠ Anton Ukmar in OŠ Šmarje.

V lanskem letu in tem poletju je naša šola doživela kar nekaj sprememb oziroma izboljšav. Uresničitve enih želja vodijo naprej k drugim, v upanju na boljše. Verjamem, da so te želje skupne vsem nam. Ni pa vse uresničljivo takoj, potreben je čas, zaupanje, potrpljenje, sodelovanje, veliko strpnosti in nenazadnje finančni viri. Ob tem bi se rada zahvalila županu Borisu Popoviču in vsem sodelavcem koprške občine za vso pomoč in dosedanje sodelovanje.

Vlasta Urška Baraga, ravnateljica Osnovne šole Oskarja Kovačiča Škofije

V šolo vlagamo že vrsto let, ne samo v zgradbo ampak tudi v njeno okolico in šolska igrišča ter jo poskušamo vzdrževati v nenehni lepi podobi. Veliko prednost smo pridobili, ko smo v sodelovanju z Mestno občino Koper našo šolo energetske prenovili. Takrat smo obnovili celotno fasado, jo osvežili, menjali streho, menjali vse kar spada k zunanjim gradbenim delom in že v naslednjih mesecih, ko je prišla zima smo ugotovili, da nam je veliko bolj prijetno in bolj toplo, dodatna prednost pa je poraba nižjih finančnih sredstev za plačilo kurjave. Vse skupaj je doprineslo k resnično boljšim pogojem za delo.

Gabrijela Dolinšek, ravnateljica Osnovne šole Anton Ukmar

V zadnjih 16 letih je občina 13 šol celovito obnovila, dve pa povsem na novo zgradila. Šol v Mestni občini je 15. Nedavno so namenu predali povsem prenovljene prostore osnovne šole na Škofijah in njene okolice ter predstavili dve idejni zasnovi za dograditev in celovito energetske sanacijo šolskega objekta, ki naj bi jo izpeljali prihodnje leto.

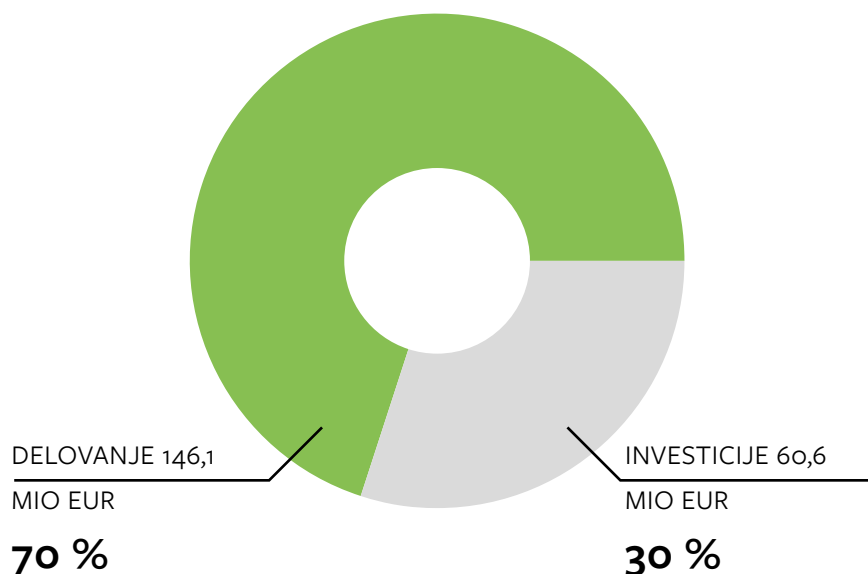

V razvojnem programu MOK so bile investicije razvrščene po prioritarnem vrstnem redu, ki ga je opredelilo ministrstvo, ker je le tako vrstni red bil tudi strokovno utemeljen.

Med večje investicije so tako zapisale obnova šole v Gračišču, izgradnja OŠ Koper kot nadomestne gradnje za rešitev prostorskih problemov dveh mestnih šol ter Glasbene šole Koper, dograditev podružnične šole v Ankaranu, dograditev telovadnice pri OŠ Dušana Bordona, obnova OŠ Dekani, novogradnja podružnične šole v Sv. Antonu in dograditev objekta OŠ Škofije. Znatna sredstva se redno vlagajo v investicijsko vzdrževanje stavb, v zadnjih letih pa so se s pridobitvijo drugih virov izvedle prenove kurilnic in celovite energetske sanacije objektov OŠ A. Ukmarja, OŠ Dušana Bordona, OŠ Prade, OŠ Hrvatini, podružnične šole OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio v Bertokih. Na OŠ Šmarje in OŠ Dekani so z dozidavo zagotovili dodatne učne prostore, z ureditvijo dela objekta bivše kovinarske šole v Kopru pa so zagotovili dodatne prostore za OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio in s tem razbremenili matično šolo. Obnovili so podružnično šolo OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio v Semedeli. Mestna občina Koper je sodelovala tudi pri sofinanciranju ureditve prostorov Centra za usposabljanje Elvira Vatovec v Strunjanu, kjer je vključenih 38 otrok iz Mestne občine Koper. Pri zagotavljanju sredstev za opremo so velik del namenili za računalniško opremo in so s tem šolam omogočili, da so lahko kandidirale za sofinanciranje MIZŠ in so se tako sodobno računalniško opremile (interaktivne table, prenosni računalniki, projektorji). V zadnjih letih pa so večino sredstev namenili šolam za opremo prostorov, kjer se je število učencev povečevalo in so šole potrebovale dodatne učne prostore. Skupaj je bilo tako za investicijske odhodke na področju šolstva v navedenem obdobju zagotovljeno slabih 47 milijonov evrov.

Višina sredstev za sofinanciranje področja izobraževanja v letih 2003 do 2008 iz proračuna MOK

SKUPAJ 206,7 MIO EUR

Z Mestno občino Koper sodelujemo zelo dobro. Vedno prisluhnemo našim željam in potrebam, na naši šoli financirajo dodatne programe, športni program in področno pismenost. Povezujemo se tudi z KS Dekani in KS Črni kal, in sicer na športnem, kulturnem in drugih področjih.

Eneja Rožanec, ravnateljica Osnovne šole Dekani

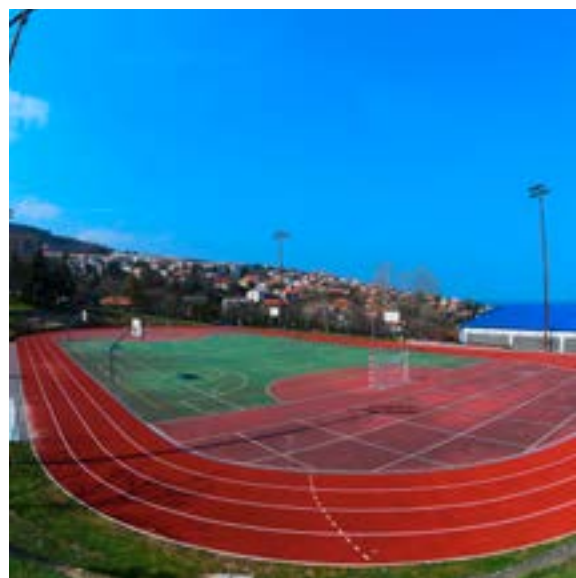
V zadnjih letih smo v Pradah pridobili zelo veliko. Energetsko smo prenovili šolo, jo na novo prekrili in uredili njeno notranjost, predvsem sanitarije, v letošnjem letu pa smo prenovili še telovadnico. Ocenjujem, da imamo zelo dobre pogoje in Mestna občina Koper uspešno uresničuje načrt, da bi šole na podeželju in v mestu imele enake pogoje za delo.

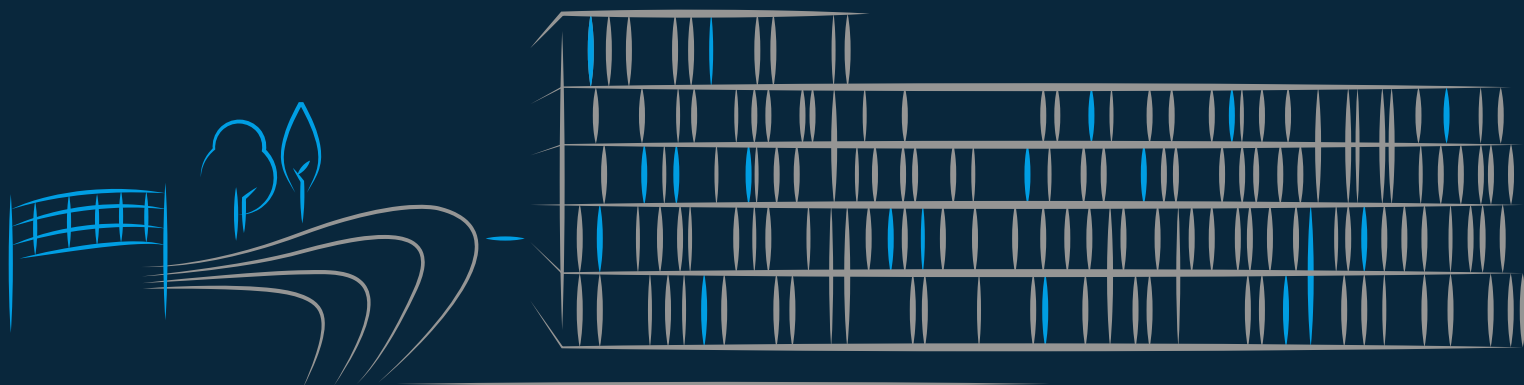
Franka Pegan Glavina, ravnateljica Osnovne šole Prade

Glede splošnega šolskega prostora v Mestni občini Koper je vidna skrb občinskih struktur, da se prostor vsako leto posodobi in prenovi v skladu s trenutnimi potrebami. Starši, učenci in strokovni delavci v šolah imamo pogoje, ki jih nimajo v vseh občinah. Vse nas nekoliko preseneča večje število otrok, za kar rabimo dodatne prostore v posameznih šolah, Mestna občina Koper to sproti rešuje in pripravlja načrt za nekaj let vnaprej. Ni potrebne skrbi, da bi prišlo do prostorske stiske, saj se sproti učinkovito skrbi tudi za to področje.

Anton Baloh, ravnatelj Osnovne šole Koper

**VABIM VAS, DA
OLIMPIJSKI BAZEN, MESTNI PARK IN ŠPORTNI
CENTER TIK OB MORJU,
SKUPAJ PROSLAVIMO**

**V PETEK, 16. NOVEMBRA 2018, OB 17. URI,
NA OSREDNJEM PRIZORIŠČU PRI NOVEM
OLIMPIJSKEM BAZENU.**

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

**ŽUPAN/IL SINDACO
BORIS POPOVIČ**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Vrtec in šola z italijanskim učnim jezikom v Bertokih s prenovljenimi prostori

Mestna občina Koper je oktobra namenu predala tudi energetske sanirane prostore podružničnega vrtca Delfino Blu in osnovne šole Pier Paolo Vergerio il Vecchio v Bertokih, na ta način pa bistveno izboljšala bivalne pogoje in dvignila kakovost učnega procesa ter znižala stroške ogrevanja in rabe električne energije.

»Prizadevamo si za to, da v naši občini ne bi bilo otroka, ki ga ne bi mogli vključiti v mrežo predšolskih vzgojnih zavodov kot tudi da bi bili ti zavodi varen pristan, zatočišče, v katerem bi se naši najmlajši počutili ljubljene, sprejete in pomembne. Želimo si, da šole s svojimi pestrimi programi in vsebinami ne bi samo učile, temveč da bi podajale znanje in izkušnje ter otroke pripravljale na različne izzive, ki jih s seboj prinaša življenje,« je v svojem nagovoru izpostavil prvi mož koprskе občine Boris Popovič, ki verjame, da sta vzgoja in izobraževanje ključnega pomena za nadaljnji razvoj otroka. Na koprski občini si ravno zato že 16 let prizadevajo, da bi bili pogoji za delo in bivanje tako v koprskih vrtcih kot tudi šolah kakovostni, kar najbolj optimalni, predvsem pa v ponos tako otrokom, staršem, vzgojiteljem in učiteljem ter seveda vodstvu izobraževalnih ustanov in koprskе občine.

Dogodka so se udeležili tudi visoki predstavniki italijanske narodne skupnosti v Kopru, med njimi predsednik Obalne samoupravnе skupnosti italijanske narodnosti v Kopru Alberto Scheriani, predsednik Samoupravnе skupnosti italijanske narodnosti Koper Fulvio Richter, podpredsednica Skupnosti Italijanov Bertoki Roberta Vincoletto ter generalni konzul Republike Italije v Sloveniji Giuseppe D'Agosto.

V okviru 223 tisoč evrov vredne naložbe je Mestna občina Koper toplotno izolirala streho in zamenjala strešno kritino, izolirala fasado, zamenjala stavbno pohištvo in nabavila senčila za okna. Obnovila je tudi sistem prezračevanja z rekuperacijo toplote, zamenjala dosednji energent (kurilno olje), ki ga je nadomestila bistveno bolj energetsko varčna toplotna črpalka, na radiatorje je namestila termostatske ventile in utrdila temeljna tla, dodatno pa sanirala še celotni priključek na javno kanalizacijsko omrežje. Na ta način je bistveno izboljšala bivalne pogoje in dvignila kakovost učnega procesa, kot tudi bistveno znižala stroške ogrevanja in električne energije. Naložba je poleg tega prispevala tudi k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov v okolje ter ozaveščanju mladih o pomembnosti varovanja okolja in učinkovite rabe energije.

Oskrba s pitno vodo v MOK 99,7-odstotna!

Da je oskrba s pitno vodo ena od prioritetenih nalog Mestne občine Koper že vse od leta 2003 priča tudi podatek, da je danes posameznikov, ki še niso priključeni na vodovodno omrežje, le še 176, kar pomeni, da je oskrba Istranov s pitno vodo iz javnega vodovoda tudi glede na konfiguracijo terena izredno visoka – kar 99,7- odstotna, če ne celo ena najvišjih v Sloveniji. Koprška občina tudi tiste, ki še niso priključeni na vodovodno omrežje, oskrbuje s pitno vodo, ki jo zagotavlja s prevozom s cisterno.

Danes je tistih, ki še niso priključeni na vodovodno omrežje v koprski občini, le še 176, kar precej manj kot v letu 2003, ko je bilo v MOK registriranih kar 1.364 prebivalcev brez priključka na javni vodovod.

Mestna občina Koper je za naložbe, obnove posameznih dotrajanih odsekov vodovodov, obnove vodovodov v sklopu izgradnje kanalizacije, kot tudi za obnove v sklopu urejanja prometnih površin na območju koprške občine v zadnjih letih namenila več kot 35 milijonov evrov. V tem obdobju je izpeljala več kot 290 projektov in uredila okrog 2150 priključkov in 3920 odjemnih mest.

Vodovodni sistem Obale je tako že vrsto let, danes pa še toliko bolj, eden modernejših in tehnološko bolj dovršenih v Sloveniji – posledično je naša voda med najbolj kakovostnimi in najcenejšimi.

V letu 2018 so se priključitve na javno vodovodno omrežje razveselili tudi v Loki, kjer je koprška občina zgradila skoraj 500 metrov razdelilnega vodovoda v vasi in 42 novih vodovodnih priključkov, na vaškem trgu pa je uredila tudi javno izlivko. Naložba je bila težka 340 tisoč evrov.

Med letoma 2003 in 2018 je Mestna občina Koper izpeljala vrsto naložb v izgradnjo vodovodnega omrežja: zgradila je vodovod Praproče-Podgorje, vodovod v Rakitovcu, Kastelcu, Socerbu, pa tudi v Zazidu. Uredila je vodovod Šanca-Tinjan-Urbanci-Plavje, pa vodovod za Olmo, staro Šalarno in Paštoran, vodovod v Dekanih I. faza, na mejnem prehodu Sočerga, Fortezza na Škofijah. Zgradila je vodovod Premančan-Hrvatini, vodovod Brageti na Logu, vodovod Mohoreče in vodovod po Pristaniški, Kidričevi in Cankarjevi ulici, na Vojkovem nabrežju, Semelelski promenadi ter severni obvoznici. Investirala je tudi v vodovod Sv. Anton-Tomažiči, vodovod Dolge njive v Ankaranu in vodovod po luški vpadnici, kot tudi v vodovod po bertoški in ankranski vpadnici, vodovod za Manžan-Padovani in za Čentur, vodovod za Hliban, stanovanjska naselja Nokturno na Markovcu, Semelelski razgledi in Valdoltra, vodovod za GORC Sermin in za območje Nad Dolinsko ter vodovod za Loko. Poleg tega je ogromno sredstev namenila tudi za vlaganja v vodovodno strukturo v sklopu obnov posameznih odsekov dotrajanih vodovodov, obnov vodovodov v sklopu izgradnje kanalizacije, cest in drugih naložb. Obnavljala je tudi številne vodohrane, med večjimi vodohran Sv. Anton, Škocjan in Semelela III.

Med obsežnejšimi naložbami, ki so jih v Kopru uspešno izpeljali skupaj z občinama Izola in Piran, s pomočjo sredstev Kohezijskega sklada EU in države, je bila tudi t. i. hidravličnaboljšava vodovodnega sistema na Obali. S to naložbo, v okviru katere je bilo na območju koprške občine realizirano za dobrih 3,8 milijona evrov naložb, so občine uredile hidravlične razmere v vodovodnem sistemu, odpravile netesnosti omrežja in s tem znatno zmanjšale tudi izgube na vodovodnem omrežju.

Za kanalizacijo več kot 42 milijonov, dodatnih 17 milijonov do 2023

Mestna občina Koper je v šestnajstih letih za gradnjo in posodobitev kanalizacijskega omrežja namenila 42,5 milijona evrov. Do leta 2023 bo za gradnjo kanalizacije v krajevnih skupnosti Škofije, Hrvatini in Bertoki namenila še dodatnih 17 milijonov evrov, istočasno pa si bo prizadevala za pridobitev nepovratnih evropskih sredstev tudi za dokončanje druge faze kanalizacijskega omrežja na območju KS Dekani.

Mestna občina Koper je v šestnajstih letih za gradnjo in posodobitev kanalizacijskega omrežja namenila 42,5 milijona evrov. Do leta 2023 bo za gradnjo kanalizacije v krajevnih skupnosti Škofije, Hrvatini in Bertoki namenila še dodatnih 17 milijonov evrov, istočasno pa si bo prizadevala za pridobitev nepovratnih evropskih sredstev tudi za dokončanje druge faze kanalizacijskega omrežja na območju KS Dekani.

Gradnja in posodobitev kanalizacijskega omrežja je vse od leta 2003 ena od prioritetenih nalog kopske občinske uprave. V zadnjih šestnajstih letih je tako občina v okviru preštevilnih naložb zgradila 3348 hišnih priključkov in tako priključitev na kanalizacijo zagotovila skoraj 8 tisoč prebivalcem. Dodanih 2 tisoč prebivalcev se bo na javno kanalizacijsko omrežje priključilo do leta 2023, ko bo občina zaključila z naložbami na Škofijah, Hrvatinih in Bertokih.

V načrtih kopske občine je tudi projekt dokončanja druge faze kanalizacijskega omrežja na območju Dekanov, s katerim namerava občina kandidirati tudi na razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev. Ob tem naj spomnimo, da se je v letu 2011 prav v Dekanih sklenila 4,2 milijone evrov težka naložba, v okviru katere je občina zgradila več kot 3,3 kilometre fekalne in 2,2 kilometra meteorne kanalizacije, ter kar 84 gospodinjstev priključila na centralno kanalizacijsko omrežje kopske občine. Na Škofijah je v okviru skupnega projekta predvidena izgradnja gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja v dolžini okrog 10.500 metrov, ki predvideva vzpostavitev kanalizacijskega sistema na celotnem območju Spodnjih Škofij in na preostalem delu Zgornjih Škofij, skupaj z dvema črpališčema. Sku-

pna vrednost naložbe znaša 7 milijonov evrov. Na območju Hrvatinov bo občina zgradila 15,5 kilometrov kanalizacijskega omrežja s petimi črpališči, za kar bo predvidoma namenila 7,8 milijona evrov, medtem ko bo v Bertokih zgradila kanalizacijsko omrežje v dolžini 2,8 kilometrov in dve črpališči, v skupni vrednosti 2,4 milijona evrov.

Mestna občina Koper bo za vse tri projekte pridobila tudi nepovratna evropska in državna sredstva, in sicer v višini 80 odstotkov upravičenih stroškov. V skladu z dogovorom za razvoj obalno-kraške razvojne regije, ki ga je minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek podpisal 12. 9. 2018, so iz naslova evropske kohezijske politike ti projekti že praktično potrjeni. MOK si tako iz tega naslova obeta 7,8 milijonov evrov!

V zadnjih štirih letih kanalizacija na delu Škofij in v Bragetih

V letu 2015 je občina nadaljevala z gradnjo kanalizacije na Škofijah, v okviru katere je zgradila 1.218 metrov fekalnih kanalov in 425 metrov meteorne kanalizacije. Poleg tega je občina zgradila še 87 hišnih priključkov v dolžini 1.968 metrov, za približno 410 prebivalcev, in rekonstruirala 1.150 metrov obstoječega vodovodnega omrežja na tem območju. V letu 2017 je občina, kot obljubljen, začela tudi z gradnjo druge faze sekundarnega kanalizacijskega omrežja na območju drugih Škofij, ki je znašala dobrih 1,4 milijona evrov. Občina je v tej fazi zgradila 840,67 metrov fekalne kanalizacije in 802,06 metrov meteorne kanalizacije ter 52 hišnih priključkov. V okviru naložbe je rekonstruirala tudi 1.083 metrov obstoječega vodovodnega omrežja. V letu 2015 se je sklenila tudi gradnja ločene sistema kanalizacije v Bragetih. V okviru

370 tisoč evrov težke naložbe, od katerih je 163 tisoč evrov sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj, so Brageti dobili 641 metrov fekalne kanalizacije, ki pobira odpadne vode 14 objektov na tem območju in jo pripelje v novozgrajeno črpališče. Mestna občina Koper je poleg tega zgradila tudi 142 metrov meteorne kanalizacije, z evropskimi sredstvi pa je uspela urediti tudi dotrajano cesto skozi Bragete.

Poleg kanalizacije bo MOK sofinancirala tudi nakup in vgradnjo MKČN

Svetniki so na še pred poletjem na seji obravnavali in soglasno sprejeli tudi odlok o sofinanciranju nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN), s katerim občina določa delež in višino subvencije za objekte, ki se nahajajo na območjih izven aglomeracij, na katerih je izgradnja javnega kanalizacijskega omrežja predvidena. Prednost bodo seveda imela gospodinjstva, ki se bodo

med seboj povezana, saj bodo upravičena do 50 odstotne subvencije, posamezni objekti pa bodo v primeru nakupa in vgradnje nove male komunalne čistilne naprave deležni 40 odstotne subvencije oziroma do največ 1500 evrov.

Mestna občina Koper je že konec leta 2017 začela intenzivno delati na pripravi projektne in vse druge potrebne dokumentacije, odkupovanjem zemljišč in pridobivanjem služnostnih pravic s strani lastnikov, na parcelah katerih je predvidena gradnja kanalizacije, in sicer za območje krajevne skupnosti Škofije, Hrvatini in Bertoki. Pridobitev gradbenega dovoljenja je predvideno v začetku leta 2019, koprška občina pa bo do sredine prihodnjega leta pripravila tudi investicijsko in drugo dokumentacijo in naložbo prijavila na razpis za pridobitev nepovratnih evropskih in državnih sredstev.

BORIS POPOVIČ

ODLOČNOST DETERMINAZIONE

Naročnik: KJN

K[☀]operjenaš

Kmalu se bo začela gradnja novih 160 neprofitnih stanovanj

Javni stanovanjski sklad načrtuje gradnjo novih 160 stanovanjskih enot na območju nad Dolinsko cesto, nasproti nakupovalnega središča Mercator. Gradnja naj bi se začela v letu 2019. Direktor koprškega javnega stanovanjskega sklada, Goran Malenič, ob tem napoveduje tudi gradnjo sklopa neprofitnih stanovanj, tržnih stanovanj za mlade in mlade družine ter oskrbovanih stanovanj ob Dolinski cesti, v neposredni bližini trgovine Hofer.

Javni stanovanjski sklad načrtuje gradnjo novih 160 neprofitnih stanovanjskih enot in 25 oskrbovanih stanovanj na območju nad Dolinsko cesto, nasproti nakupovalnega središča Mercator. Gradnja naj bi se začela v letu 2019. Direktor koprškega javnega stanovanjskega sklada, Goran Malenič, ob tem napoveduje tudi gradnjo sklopa neprofitnih stanovanj, tržnih stanovanj za mlade in mlade družine, oskrbovanih stanovanj in tudi doma za starejše občane ob Dolinski cesti, v neposredni bližini trgovine Hofer, kjer bo zraslo novo naselje za vse starostne skupine.

Za namen upravljanja, gradnje in izvajanja stanovanjske politike je v koprski občini pristojen Javni stanovanjski sklad Mestne občine Koper, ki razpolaga skupno z nekaj manj kot 700 enotami. Od tega je 557 stanovanj, skupni stanovanjski fond pa obsega še oskrbovana, kadrovska in tržna stanovanja. Sklad poleg tega upravlja tudi z 89 stanovanji Stanovanjskega sklada Republike Slovenije.

Približno polovica neprofitnih stanovanj je starejših, kar pomeni, da v skladu veliko sredstev namenjajo tudi za njihovo obnovo. V zadnjem obdobju so tako celovito obnovili več kot 200 stanovanj, kar predstavlja tretjino celotnega stanovanjskega

fonda. Za te obnove in adaptacije so namenili 2,3 milijona evrov, dodatnih 1,8 milijona evrov pa za tekoče vzdrževanje in intervencije. V okviru prenove je bilo v tem času na novo pridobljenih več kot 30 stanovanjskih enot.

Poleg tega je sklad od leta 2006 pa vse do danes zgradil tudi 13 povsem novih objektov z 255 stanovanji, za kar je namenil približno 25 milijonov evrov. Od tega je delež sofinanciranja iz drugih virov znašal približno 12 milijonov evrov.

Do naslednjega leta se bo v neprofitna stanovanja naselilo 200 družin

Javni stanovanjski sklad MOK je zadnji javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj objavil septembra lani, a ker je nanj prispelo kar 706 prijav so z obdelavo podatkov in oblikovanjem dokončne prednostne liste zaključili šele pred kratkim. Na dokončno prednostno listo se je uvrstilo 585 prosilcev, od katerih je kar 115 mladih družin.

V prvi fazi bo sklad v najem oddal 40 stanovanj na različnih lokacijah na območju koprške občine in Občine Ankaran, sledi pa še oddaja 160 novih neprofitnih stanovanj ki bodo zgrajena v prihodnjem letu. Skupno bo tako sklad dodelil 200 neprofitnih stanovanj, med upravičenci pa je kar 80 mladih družin. JSS MOK je namreč pri točkovanju vlog dal velik poudarek ravno na točkovanje statusa mlade družine.

Javni stanovanjski sklad MOK je v postopkih za pridobitev zemljišč ob Dolinski cesti, v neposredni bližini trgovine Hofer v Olmu, kjer namerava skupaj s Stanovanjskim skladom RS in Nepremičninskem skladom pokojninskega in invalidskega zavarovanja zgraditi sklop neprofitnih stanovanj, tržnih stanovanj za mlade in mlade družine ter oskrbovanih stanovanj

Če na kratko preletimo naložbe:

V letu 2006 je na območju Nad Dolinsko zrasla nova stanovanjska soseska s 104 neprofitnimi stanovanji. Investitorja gradnje sta bila Javni stanovanjski sklad Mestne občine Koper in Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Mestna občina Koper pa je zagotovila komunalno opremljeno zemljišče.

Leta 2007 je koprski sklad skupaj z republiškim stanovanjskim skladom zgradil štiri objekte s 73 neprofitnimi najemniškimi stanovanji v Olmu, koprška občina pa je zagotovila komunalno opremljeno zemljišče.

Leta 2010 so Nad Dolinsko cesto zgradili še 48 stanovanj za mlade in mlade družine. Vrednost naložbe v višini skoraj 7 milijonov evrov sta prav tako sofinancirala Javni stanovanjski sklad MOK in Stanovanjski sklad Republike Slovenije.

V letu 2012 sta koprski stanovanjski sklad in Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja zgradila 30 oskrbovanih stanovanj v Olmu, za kar sta namenila 2,6 milijona evrov.

V kratkem se bo tem naložbam pridružilo še več stolpičev z dodatnimi 160 stanovanji na območju nad Dolinsko cesto. Kot je povedal direktor koprškega stanovanjskega sklada Goran Malenič, so trenutno v fazi urejanja dokumentacije »Če gre vse po načrtih, bi lahko z deli začeli že kaj kmalu« napoveduje Malenič, ki se nada, da bi bila lahko stanovanja vseljiva že konec leta 2019 oziroma v začetku leta 2020.

160 novih neprofitnih stanovanj

Direktor JSS MOK naložbo v grobem ocenjuje na 20 milijonov evrov, k čemur je treba prišteti še komunalno opremljeno zemljišče, ki ga je stanovanjskemu skladu neodplačno že prenesla Mestna občina Koper. »Zahvaliti se moramo predvsem Mestni občini Koper in županu Borisu Popoviču, ki že vsa ta leta izkazuje veliko razumevanja za potrebe občanov pri iskanju rešitev stanovanjske problematike. Občina je namreč tudi pri tej naložbi zagotovila brezplačno komunalno opremljeno zemljišče, kar nam bistveno olajša, predvsem pa omogoča, da sploh lahko sledimo svojemu poslanstvu,« je pojasnil Malenič. Ob tem je pojasnil, da iz naslova neprofitnih najemnin, ki so že od leta 2003 nespremenjene in znašajo v povprečju 2,7 evra na kvadratni meter, ne bi dobili dovolj sredstev za nadaljevanje zastavljenih ciljev.

Mestna občina Koper je najbolj varna občina v državi

Koprski občini oziroma njenemu županu Borisu Popoviču je uspelo gasilstvo v zadnjih šestnajstih letih dvigniti na zelo visoko, celo najvišjo raven v državi, s tem pa doseči, da je danes Mestna občina Koper oziroma Koper med najbolj varnimi mesti v Sloveniji in tudi širše.

Področje gasilstva v Mestni občini Koper je tako tehnično kot tudi kadrovsko na zelo visoki ravni. Zasluge za to gredo predvsem koprski občini, ki je imela posluh za potrebe gasilcev in razumela, da lahko le z optimalnimi pogoji, sodobno opremo ter seveda tehnološko dovršeno infrastrukturo gasilci svoje delo opravljajo brezhibno. Nov moderen objekt koprskih poklicnih gasilcev in številni obnovljeni domovi prostovoljnih gasilskih društev v zaledju, povsem prenovljeni vozniki parki, najsodobnejša oprema in zagotavljanje najboljših pogojev za delo, so samo nekatere pridobitve, ki jih je občina izpeljala od leta 2004, vseskozi pa je sredstva namenjala tudi za njihovo delovanje ter podpirala številne njihove projekte in programe.

Občina je financirala nakup gasilskih vozil za številna prostovoljna gasilska društva: sedem malih vozil za gašenje gozdnih požarov GVGP-1, in sicer za prostovoljno gasilsko društvo Dol, Movraž, Rakitovec, Osp, Dekani, Šmarje in Hrvatini ter tri vozila za gašenje gozdnih požarov GVGP-2, za potrebe gasilskega društva v Gradinu, Movražu in Babičih, kot tudi financirala nakup poveljniškega vozila PV-1 za Obalno gasilsko zvezo Koper.

Dobrih 8 milijonov evrov je vrednost vloška, ki ga je Mestna občina Koper namenila poklicnim in profesionalnim gasilec v Mestni občini Koper. V tem letu so ob finančni pomoči nov dom dobili tudi gasilci iz Rakitovca, ki so novo pridobitev namenu predali pred dnevi.

Leta 2006 je sofinancirala tudi nabavo petih gasilskih vozil s cisterno za društvo iz Babičev, Dekanov, Hrvatinov, Krkavč in Pobegov-Čežarjev, občina pa je slednjemu sofinancirala tudi nabavo gasilskega vozila za prevoz moštva GVM1. Poleg tega je obnovila tudi vozniki park koprskih poklicnih gasilcev: sofinancirala je nakup gasilske avtolestve, gasilskega vozila s prahom za nevarne snovi, vodo CO₂ (specialno kemično vozilo), gasilskega vozila za posredovanje po razlitju nevarnih snovi ter večjega gasilskega vozila za gašenje gozdnih požarov za potrebe Gasilske brigade Koper.

Največja med pridobitvami je bila nedvomno gradnja novega, sodobnega in tehnološko dovrše-

nega gasilskega doma za koprške poklicne gasilce, poleg tega pa je vse od leta 2003 pa do danes prenovila tudi številne domove poklicnih gasilcev. Sofinancirala je gradnjo gasilskega doma v Movražu, gasilskega doma v Brezovici in sofinancirala obnove domov v Pobegih in Krkavčah, poleg tega pa je domala vsem gasilskim društvom sofinancirala tudi nabavo zaščitne in reševalne opreme.

V Kopru se zavedamo, da so mladi naša prihodnost

Mladi so aktivni na številnih področjih, od športa, kulture do različnih družbenih dejavnostih, ki jih občina sofinancira v okviru različnih programov. Poleg tega pa vsako leto namenja tudi sredstva za izvajanje programa za mladino – teh je bilo v zadnjem šestnajstletnem obdobju za 2 milijona evrov.

Eden največjih projektov koprsk občine na področju mladine je bila vzpostavitev Centra mladih Koper. Ta je svoja vrata odprl septembra 2015, in sicer v povsem prenovljenih prostorih nekdanjega Mladinsko kulturnega centra na Gregorčičevi ulici v starem mestnem jedru Kopra. S tem je izpolnila dano obljubo in mladim naposled zagotovila prostore za druženje, srečevanje in snovanje programov ter kulturnih vsebin, ki si jih sami najbolj želijo.

Poleg tega občina podpira tudi delovanje različnih mladinskih društev in organizacij, ki delujejo v koprski občini kot tudi sama snuje različne vsebine, namenjene prav mladim.

V okviru temeljite prenove prostorov nekdanjega MKC-ja je občina obnovila streho in osrednji del objekta, ki je zajemal vhod, predprostor, osrednjo dvorano, kuhinjo, dve predavalnici, kurilnico in sanitarije, prostore v nadstropju, glasbeno delavnico in delno tudi dvorišče. Zamenjala je stavbno pohištvo, uredila vhodni del in učilnice, zamenjala talno keramiko in druge talne obloge, popravila kurilnico in klimat, prilagodila ogrevalni sistem in prezračevanje, pa tudi prenovila elektroinštalacije in notranjo kanalizacijo, ki se je izkazala za neustrezno. Obnovi je sledila nabava osnovne opreme.

Sofinanciranje štipendij

Na osnovi občinskega pravilnika in Odloka o štipendiranju je koprška občina od leta 2005 štipendirala okrog 60 študentov, 5 štipendistov preko štipendijskega sklada Univerze na Primorskem in kar 77 preko regijske štipendijske sheme. Skupaj je bilo za neposredno sofinanciranje štipendij namenjenih ve kot 600 tisoč evrov proračunskih sredstev.

Mestna občina Koper je mladim prijazna občina

Prenovljeni prostori nekdanjega mladinskega kulturnega centra na Gregorčičevi ulici v starem mestnem jedru Kopra od leta 2015 nosijo novo ime – Center mladih Koper. Nova sta tudi vsebina in pester program, ki ju snujejo in sooblikujejo prav mladi. Center mladih vodi Mojca Vojska, s katero smo se pogovarjali o programu, projektih in prihodnosti mladih v Kopru.

Mojca Vojska in Boris Popovič.

Center mladih Koper je letos upihnil svojo tretjo svečko. Kakšni so bili vaši začetki, predvsem programsko gledano in kakšen je danes program koprškega centra?

Vzpostaviti center mladih je bil v prvi vrsti izziv, predvsem zato, ker nismo štartali iz čiste ničle, temveč je prostor že imel neko zgodbo. Mladinsko kulturni center je namreč dolga leta veljal za prostor alternativne scene za peščico predstavnikov mladinske subkulture, nato pa je bilo potrebno praktično čez noč spremeniti miselnost ljudi in jih prepričati, da je to sedaj prostor odprt za vse. A kmalu se je izkazalo, da mladi ta prostor potrebujejo, začeli so obiskovati programe in se v novih prostorih družiti, odigrali partijo kalčeta oziroma biljarda. Od tega, da smo se v prvem mesecu družili v precej praznih prostorih, smo kaj hitro prišli do tega, da so bili naši dogodki dobro obiskani. Danes je slika povsem drugačna, imamo namreč več kot sto dogodkov na mesec, naše kapacitete so zapolnjene. V najbolj zaželenih terminih se tako

že moramo odločati, kam bomo uvrstili kakšen dogodek, program, ob kateri uri, iskati moramo proste termine v okviru naših razpoložljivih prostorov, ki jih sploh ni tako malo. Razpolagamo z 230 kvadratnimi metri, poleg koncertne dvorane, večje in manjše predavalnice, imamo tudi igralnico in glasbeno vadnico, a še kak prostor bi nam v prihodnjih letih prišel še kako prav.

V: Razmišljate o razširitvi programa, kako pa je s prostori?

Z Mestno občino Koper in županom Borisom Popovičem, ki ima veliko posluha za potrebe mladih in tudi za potrebe našega mladinskega centra, se pogovarjamo tudi o širitvi tukajšnjih prostorov. Ti so postali pretesni za tako bogat program in ambiciozne cilje, ki smo si jih zastavili. Mladim želimo ponuditi dodatne vsebine in še bolj pester ter raznolik program, a za to potrebujemo še kak prostor. Verjamem, da ga bomo že v kratkem skupaj z občino tudi našli.

Župan Boris Popovič v družbi pomočnice in direktorice CMK, Kristine Radovič in Mojce Vojska.

Večkrat ste poudarili, da je Center mladih Koper, center, kjer vsebine in program soustvarjajo prav mladi.

Da, že od samega začetka smo želeli, da bi mladi delali za mlade. To je edini možen način, da mladi te prostore in vsebine vzamejo za svoje. Nikakor nismo mi tisti, ki bomo rekli, to pa je dobro za mlade, to bi mladim moralo biti všeč. Veliko bolje in tudi produktivno je, da sami povedo, česar si želijo in česar ne, kot tudi da sami tvorijo vsebine. Center mladih Koper je ravno zato prostor, ki vse od svoje ustanovitve živi z mladimi in se razvija v skladu z njihovimi željami. Še se dobro spomnim, koliko krat smo še čisto na začetku slišali očitke in komentarje na račun belih sten. Zakaj je tako belo, kot da smo v ambulanti, bolnišnici, so bili komentarji mladih, ki so si že-

leli pisane in barvite prostore. In so jih tudi dobili oziroma so jih ustvarili sami. Nismo želeli vnaprej definirati prostor, ampak smo želeli mlade spodbuditi, da se aktivno vključijo tudi v snovanje in soustvarjanje ambienta. Že prvo leto po ustanovitvi smo tako poslikavo zidov osrednjega prostora zaupali prav mladim grafitarjem, ki so prostorom dali svoj pečat. Letos poleti smo moči združili tudi s Primorskim svetovalnim središčem in tako na novo ovrednotili semedelski podhod, novo podobo pa so letos dobili tudi predprostor centra, ki so jih v okviru mladinskega festivala CMOK fest poslivali koprski dijaki. Mladi so bili ustvarjalni tudi med krompirjevimi počitnicami, ko so se pod vodstvom umetnika, stenskega slikarja Addija Fernandez (Facte), lotili poslikave sten na zunanji terasi in tako tudi temu prostoru nadeli igriv, predvsem pa bolj mladosten videz.

Omenili ste CmokFest, sedaj že tradicionalni festival mladih. Kateri so še tisti projekti, ki bi jih na tem mestu izpostavili?

CmokFest je nedvomno eden naših bolj prepoznavnih dogodkov, v organizaciji mladih in posameznih mladinskih organizacij. Dogajanje celega leta smo strnili v enotedenski program, ki vključuje koncertne večere, zabavne vsebine, športne dogodke, delavnice, letos pa smo kot novost velik del aktivnosti izpeljali izven CMK-ja. Tako smo mlade 'peljali' v mesto, hkrati pa smo mesto seznanili s programom mladih. Dobrih projektov in zgodb pa je še veliko, postajajo tradicionalni, saj jih organiziramo od samega začetka: to so obalne rime, stand-up večeri smeja, predavanja o duhovni rasti, ki so dobro obiskana, koncerti in glasbeni dogodki, mnogi med njimi že vnaprej razprodani. Eden pomembnejših in vidnejših dogodkov je tudi modna revija sweet fashion, ki se je rodila iz zamisli, da bi mladim pomagali na poti

ustvarjalnosti. Po prvih dveh uspešno izpeljanih dogodkih, so nas opazili tudi pri Mercedes Benz Fashion Week Ljubljana, s katerimi smo združili moči in nastal je Stylo. Ponosni smo tudi na FlekFest festival elektronske glasbe, pa na filmsko rajanje, ki smo ga skupaj s Kinom Otok gostili pred kratkim. Dogodek, zasnovan kot predvečer filmskega dogodka, je bil zelo dobro obiskan, vsake od predstav se je udeležilo več kot sto otrok. Tudi sicer dobro sodelujemo z mladinskimi organizacijami v Kopru in na celotnem obalnem prostoru, sodelujemo v projektih, se podpiramo. Letos smo gostili tudi Nasa Space Apps Challenge, ki so se ga udeležili tudi koprski Robosončki, poleti pa smo podprli tudi glasbeni festival Poletje z biseri. Koncert ljubezni in Gimfest - oba v organizaciji dijakov. Še naprej razvijamo podjetniške ideje in skupaj z mladimi pripravljamo CMK Magazin, spletni mesečnik, ki ga z vsebinami polnijo prav mladi sami. Učijo se pisanja in novinarskega poklica.

Pred dnevi ste sklenili tudi projekt glasbene podpore mladim. Za kaj gre?

Naš center mladim že od začetka nudi glasbeno-prireditveni prostor – popolnoma opremljeno koncertno dvorano z ozvočenjem in lučkami, nudi tudi glasbeno vadnico, ki jo mladi bendi zelo radi uporabljajo, saj mnogi med njimi nimajo primerne prostora za vaje. Pred dnevi pa smo namenu predali še glasbeni studio, kakršnega na Obali, pa tudi širše ni. Gre namreč za nekomercialni glasbeni studio, v katerem bodo lahko mladi snemali demo posnetke povsem brezplačno. Na voljo bodo imeli tudi tehnika, ki jim bo pomagal. Ko bodo želeli posneti skladbo oziroma album pa bodo imeli več možnosti. To bodo lahko storili v okviru natečaja, ki ga bomo objavili že v naslednjem letu, lahko pa bodo tudi najeli glasbeni studio, kjer bomo mladim glasbenikom zaračunali zgolj stroške najema producenta.

27 odstotkov sredstev proračuna je Center mladih Koper pridobil iz naslova projektov in razpisov, na ta način so lahko zaposlili tudi dva delavca, ki ju sofinancira ministrstvo za delo. To se jim zdi velik uspeh, glede na to, da so šele dobro zakorakali na pot samostojnosti. Računajo, da bodo tudi v prihodnje tako uspešni pri pridobivanju dodatnih sredstev.

V naših prostorih imajo mladi veliko možnosti za druženje in zabavo. Čas lahko preživljajo v igralnici, kjer so jim na voljo različne družabne igre, miza za namizni tenis in namizni nogomet, biljard, torej povsem neorganizirano, lahko se tudi umaknejo v mirnejši prostor, namenjen branju in učenju. Tisti bolj aktivni se lahko udeležijo različnih delavnic, predavanj, organiziranih aktivnosti, spet tretji, najbolj aktivni, pa lahko postanejo naši prostovoljci, ki nam pomagajo pri organizaciji dogodkov, pri snovanju programa in izpeljavi projektov.

Kultura v koprski občini še zdaleč ni pozabljena

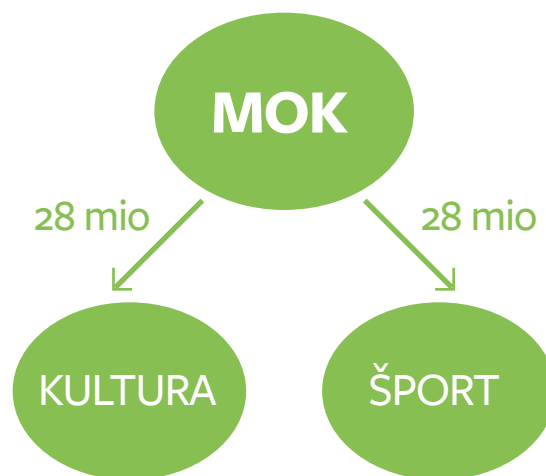
Le na čem slonijo očitki, da se na področje kulture v Mestni občini Koper ne vlaga, da župan Boris Popovič nanjo preprosto pozablja in da sredstva raje usmerja drugam, v šport, naložbe in podobno? Podatki so namreč več kot zgovorni in jasni – koprška občina za tekoče delovanje na področju kulture namenja prav toliko sredstev kot jih namenja za tekoče delovanje na področju športa.

Dobrih 28 milijonov evrov. To je znesek, ki ga je koprška občina v vseh teh letih namenila za sofinanciranje delovanja javnih zavodov na področju kulture, in sicer Osrednji knjižnici Srečka Vilharja, Pokrajinskemu muzeju Koper, Gledališču Koper in številnim drugim. In čeprav znajo zlobni jeziki povedati, da se je podpora z leti zniževala, številke govorijo ravno obratno. Še zlasti v obdobju od leta 2015 pa do danes je občina sredstva vztrajno višala. Samo za sofinanciranje občinskih zavodov je v letu 2018 namenila dobrih 300 tisoč evrov več sredstev kot leta 2015.

OKVIR: Od leta 2002 pa tja do 2018 so se za skoraj 100 odstotkov povečala sredstva, namenjena delovanju Gledališča Koper (v letu 2003 338 tisoč evrov, v letu 2018 pa 687 tisoč evrov). Občina je sredstva redno povečevala, najbolj pa po končani obnovi objekta gledališča, ko so bili zagotovljeni prostorski pogoji za izvedbo kakovostnega programa.

Koprška občina podpira tudi delovanje različnih kulturnih društev in skupin ter nevladnih zavodov, ki so pomembni soustvarjalci kulturnih vsebin in pestrega kulturnega programa, pokrivajo pa seveda tudi celotno področje ljubiteljske kulture. Zanje je v 16-letnem obdobju MOK namenila kar nekaj sredstev, natančneje 2,9 milijona evrov, s katerimi je pripomogla k uresničevanju potreb po kulturnem udejstvovanju in ustvarjanju približno sedem tisoč prebivalcem koprške občine.

A kultura niso zgolj javni zavodi in društva ter njihovi programi. So tudi naložbe, za katere je občina skupno namenila 10,5 milijona evrov. Med večje sodijo nedvomno celovita prenova koprškega gledališča v letu 2009 v vrednosti dobrih 4,1 milijona evrov, s katerim je Koper dobil nove, predvsem pa kakovostne kulturne vsebine, v letu 2014 je sledila 1,7 milijona evrov vredna celovita prenova nekdanje cerkvice sv. Frančiška Asiščkega, ki danes služi kot prireditveno – protokolarna dvorana za najrazličnejše dogodke, leto kasneje, 2015, pa še obnova Pokrajinskega muzeja Koper, ki je občinski proračun olajšala za 1,2 milijona evrov. Ob tem velja omeniti še muzejski depo, namenjen shranjevanju dragocenih predmetov koprškega pokrajinskega muzeja, ki ga je občina uredila v Gradinu, ureditvena dela v cerkvici sv. Jakoba na Trgu Brolo, kjer domuje Pihalni orkester Koper in pa obnova nekdanje podružnične šole v sv. Antonu, ki danes nosi naziv Hiša kulture.

Koper se je v zadnjih letih neverjetno spremenil, postal je sodobno, turistično in čudovito morsko mesto, ki ga z velikim veseljem obiskujejo vsi, Slovenci in tujci. Prav lepo je opazovati dogajanje po ulicah in uživati v urejenih, zelenih površinah. Prav spominjam se, kako je bilo, ko sem bila majhna: mesto, ki so ga poznali le zaradi luke in zdelo se je, da nima prav veliko drugih čarov. Seveda je bilo za nas Koprčane vedno najlepše, a zdaj je resnično tako, da smo lahko nanj ponosni in ko spijemo kavo v lepi, urejeni kavarni z razgledom na morje ali na park je tako, da imaš občutek, da si prav v nebesih.
Lorella Flego, televizijska voditeljica in modna poznavalka

Od leta 2002 pa tja do 2018 so se za skoraj 100 odstotkov povečala sredstva, namenjena delovanju Gledališča Koper (v letu 2003 338 tisoč evrov, v letu 2018 pa 687 tisoč evrov). Občina je sredstva redno povečevala, najbolj pa po končani obnovi objekta gledališča, ko so bili zagotovljeni prostorski pogoji za izvedbo kakovostnega programa.

Evropska destinacija odličnosti

Lani je Koper prejel laskavi naziv Evropska destinacija odličnosti (EDEN), ki je izjemnega pomena z tako z vidika promocije in večanja prepoznavnosti, kot tudi v luči dejstva, da je prav kultura nosilna tema promocije slovenskega turizma v letih 2018 in 2019. Prvo mesto si je priboril s tem, ker predstavlja edinstven primer sobivanja zgodovine, kulture, narave in sodobnosti.

Primorski poletni festival – PPF. Občina finančno podpira tudi Primorski poletni festival, osrednji kulturni dogodek sleherni poletje, ki zadnja leta še bogati in dopolnjuje svoj program.

Konec leta 2020 bodo v Kopru zadoneli zvoki veličastnih cerkvenih orgel, ki sta jih leta 1988 izdelala orglarja Kleuker in Steinmeyer v skladu z načrti znanega francoskega skladatelja, organista, pianista in pedagoga Jeana Guilloja. Zanje se je prvotno potegovalo šest interesentov, in sicer iz Poljske, Italije, Francije in Slovenije, vendar je predstavniške fundacije Tonhalle najbolj prepričala prav cerkev Marijinega vnebovzvetja v Kopru, saj se le-ta ponaša z edinstveno arhitekturo in odlično akustiko, ključnega pomena pri izboru pa je imela tudi podpora lokalne skupnosti. Orgle, ki se lahko po velikosti in kakovosti zvoka primerjajo z orglami Gallusove dvorane Cankarjevega doma, bodo največje cerkvene orgle v Sloveniji. Postavitev v koprsko stolnico bo zahtevna in vključuje gradnjo novega pevskega kora, izvedba je predvidena do konca leta 2020.

Carpaccio 500

V letu 2016 je Mestna občina Koper skupaj s Pokrajinskim muzejem Koper in številnimi partnerji, združenimi pod skupno blagovno znamko Carpaccio500 obeležila 500. obletnico nastanka oltarne slike Madona z otrokom na prestolu s svetniki beneškega slikarja, Koprčana Vittoreja Carpaccia kot tudi pripravila bogat program dogajanja v Carpacciovem letu. Ob tej priložnosti so namenu predali tudi povsem prenovljeno Carpacciovo hišo, ki je s svojimi skoraj 700 leti neprecenljiv biser naše kulturne dediščine. V letu 2017 pa je 500 let obeležil tudi prvi skupinski portret v Istri, Slavnostni prihod beneškega podestata Sebastiana Contarinija v Koper, ki je žal od leta 1940 v Italiji in si v Pokrajinskem muzeju prizadevajo, da bi ga vrnil.

Hiša kulture

Sv. Anton je od letos bogateši tudi za Hišo kulture, ki v kraj prinaša svežino, nove programe in vsebine, predvsem pa predstavlja nov prostor za druženje in vsakodnevno srečevanje različnih generacij. Mestna občina Koper je k ureditvi in delni prenovi objekta nekdanje podružnične šole Elvire Vatovec Prade v Sv. Antonu pristopila letos, na pomoč pa so jim priskočili tudi v Zvezi kulturnih društev Mestne občine Koper.

Servitski samostan pred novo zgodbo

»Stavba je dotrajana, potrebna celovite prenove in takojšnje zaščite, da se prepreči njeno nadaljnje propadanje. Seznanjeni smo z dejstvom, da Univerza na Primorskem nepremičnine za lastne potrebe ne potrebuje oziroma so ocenjena vlaganja v prenovo previsoka. Glede na to, da se kulturni spomenik nahaja v osrčju historičnega mestnega jedra mesta Koper, ter da je to še edini neobnovljeni večji kompleks nepremične kulturne dediščine, smo v Mestni občini Koper zainteresirani, da se nujna obnova čim prej začne, ter smo pri tem pripravljeni prevzeti tudi aktivno vlogo.«

Tako se glasi pobuda, ki jo je na ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naslovil koprski župan Boris Popovič, zadeva pa Servitski samostan, nekdanjo porodnišnico, ki od njene preselitve v nove prostore izolske bolnišnice leta 1997, kljub temu, da je potem, ko je romala iz rok ministrstva za zdravje na ministrstvo za kulturo, pa naprej na ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki je leta 2011 lastništvo preneslo na Univerzo na Primorskem, že 30 let nezadržno propada. Ker se v Mestni občini Koper zavedajo zgodovinske pomembnosti objekta, hkrati pa so prepričani, da lah-

ko nekdanjemu samostanskemu kompleksu v nekaj letih povrnejo sijaj in predvsem, da lahko v objekt umestijo vsebine, ki bodo mestu Koper prinesle dodano vrednost, poleg tega bi prenova objekta za občanke in občane Kopra, pa tudi za celotno regijo pomenila pomembno pridobitev, ki bi jo prednostno namenili za kulturne dejavnosti, znanost in druge družbene dejavnosti, pričakujejo, da pristojno ministrstvo na podlagi 56. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti nepremičnino brezplačno odsvoji in jo prenese v last Mestne občine Koper. Območje nekdanjega Servitskega samostana s svojimi notranjimi vrtovi, atriji, v skupni velikosti dobrih 4.000 kvadratnih metrov površine, namreč predstavlja izjemno pomembno vrednoto kulturne dediščine in velik potencial za revitalizacijo doslej degradiranega dela, sicer v pretežni meri že prenovljenega historičnega mestnega jedra.

Koprski Servitski samostan zavzema osrednji del historičnega mestnega jedra. Stavba je z Odlokom Vlade Republike Slovenije razglašena za kulturni spomenik državnega pomena. Kompleks sameva in propada od konca devetdesetih let, ko se je od tam preselila regijska porodnišnica, pred njo je v njej delovala splošna mestna bolnišnica. Vmes so bile zamisli, da bi na tem mestu uredili mestni hotel, leta 2011 pa ga je ministrstvo za visoko šolstvo preneslo na Univerzo na Primorskem.

Marsikateri Koprčan se še dobro spominja otroškega joka izza debelih zidov nekdanje porodnišnice v Santorijevi ulici 9 v Kopru. Prav tako še niso zbledele podobe mladih mamic v bolniških haljah na oknih za belimi lesenimi škurami, pod njimi pa vzneseni novopečeni očetje, ki so pogledovali proti svojim dragim. Kar nekaj desetletij so iz mogočne stavbe za hotelom Koper, nekdanjim hotelom Triglav, odzvanjal glasovi, ki so pomenili novo življenje. Marsikdo, ne le iz Kopra in drugih obalnih mest, krajev in zaselkov, ampak tudi iz Istre - vse do Umaga, Novigrada in še dlje, se še dobro spomni babic Marije, Nataše, Vanje, pa dr. Kolenca in dr. Kožarja ter dr. Šalamuna, ki je vodil pediatrični oddelek. Ostanki tabel za debelimi zidovi še danes vodijo proti nekdanjim poročni sobam, ambulantam, laboratoriju in govorijo o času, ki ga več ni.

Zgodovina Servitskega samostana sega v 15. stoletje. Kompleks, ki meri približno štiri tisoč kvadratnih metrov površine, je sestavljen iz štirih dvorišč z atrijskimi vrtovi in sodi v kategorijo najstarejših stavbnih kompleksov v mestu. Predstavlja edinstven arhitekturni primer svoje dobe ter sloga na vsej vzhodni jadranski obali.

Toda, kdo so bili Serviti, po katerih nosi kompleks še danes ime? Serviti, ki so zaradi svojega dobrodelnega in humanitarnega, bolnišničnega delovanja skrbeli za revne in bolne, so v mestu uživali velik ugled. V Kopru so se naselili v 14. stoletju in leta 1453 so tu ustanovili samostan. Lokacija, na kateri so se umestili, je bila sicer poseljena že v rimskem času, pred servitskim pa je na tem mestu stal benediktinski samostan in pripadajoča cerkev sv. Martina.

Najstarejše jedro predstavljajo objekti ob južnem križnem hodniku, od katerega sta ohranjeni dve stranici, severna in zahodna z arkadnimi loki. Leta 1521 so ob obstoječem objektu položili tudi temeljni kamen novi cerkvi, leta 1806 je bila njena religiozna dejavnost opuščena. Prostor so izpraznili, uporabljati pa so jo začeli kot skladišče in vinsko klet. Leta 1962 je pogorela.

Beneška republika je leta 1772 samostan ukinila, 20 let kasneje so ga serviti izpraznili. V času med 1792 in 1810 je služil različnim namenom. V njem je svoj prostor našla vojaška bolnišnica.

V samostanskih traktih je nato med letoma 1810 in do konca druge svetovne vojne delovala splošna mestna bolnišnica. Pomožna trakta so ob severozahodnem delu samostana in notranjem vrtu, ki ga je omejl zid ob Kettejevi ulici, prizidali v drugi polovici prejšnjega stoletja. Od leta 1949 pa do leta 1996 je v prostorih servitskega samostana delovala regijska porodnišnica.

Ko se je leta 1996 porodnišnica izselila, so nekdanji samostanski prostori, razglašeni za spomenik državnega pomena, ostali prazni. Čeprav je bil last Splošne bolnišnice Izola in bi ga morali v skladu z dogovorom treh obalnih občin prodati, denar pa nameniti bolnišnici za njeno dograditev (kdo se ne spomni samoprispevkov?), ga je država z zakonom o lastninjenju kulturnih spomenikov prenesla na ministrstvo za kulturo. Po ping pongu med različnimi ministrstvi, je država leta 2011

lastništvo samostanskega kompleksa prenesla na Univerzo na Primorskem. Razen elaborata o prenovi in zamisli o umestitvi univerzitetne knjižnice, nato pa sedeža nove fakultete in javno predsta-

vljenih načrtov, ki so med drugim predvidevali celo pozidavo in uničenje zelenice zunaj mogočnih samostanskih zidov na severi strani, kamor so pred nekaj leti na srečo umestili otroško igrišče, se iz objektivnih razlogov ni zgodilo nič. Celo več, Servitski samostan je bil prepuščen samemu sebi, postal je zbirališče odvisnikov in tarča vandalov, v njem so bojda prirejali celo okultne satanistične obrede, postal je nevaren, zato so prav na zahtevo občine in po posredovanju pristojnega inšpektorja, zaprli vse dostope.

V Mestni občini Koper zdaj čakajo na odgovor ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, saj bi radi čim prej začeli z nujnimi deli za zaščito objekta (prenova strehe, pročelja, stavbnega pohištva), seveda vse v skladu s smernicami institucij, pristojnih za kulturno dediščino. Hkrati naj bi pristopili tudi k izdelavi konservatorskega programa oziroma vseh potrebnih raziskav, ki predhodno še niso bile opravljene, kar bo, skupaj s širšo javnostjo, osnova za opredelitev javnih programov in najbolj primerne vsebine. Servitski samostan čaka na novo zgodbo.

Koper, mesto, v katerem je lepo pričakovati tretje življenjsko obdobje

Mestna občina Koper posebno skrb in pozornost namenja razvoju številnih storitev in programov za starejše občane.

Daljšanja življenjske dobe, s tem pa naraščanja deleža starejših oseb, se dobro zavedajo tudi na Mestni občini Koper, kjer so se kot odgovor na to že pred leti odločili aktivno pristopiti k reševanju stisk starejših občanov. V ta namen so tako spletli bogato mrežo programov skrbi za starostnike, ki vključuje tako organizirano institucionalno varstvo, kot tudi ostale programe skrbi, ki starostnikom omogočajo kakovostno in predvsem aktivno življenje v domačem okolju, med svojimi najbližjimi, ter ohranjajo njihovo samostojnost in suverenost, obenem pa pomembno zmanjšujejo pritisk na zahteve po institucionaliziranih oblikah pomoči. To so pomoč na domu, varovanje na daljavo, dostava toplega obroka na

dom ter program spremljanja in družabništva, ki jih izvaja Obalni dom upokojencev Koper, sofinancira pa jih seveda tudi Mestna občina Koper.

- Občina je za sofinanciranje izvajanja javne službe pomoči na domu v obdobju med 2003 in 2018 namenila skupno skoraj 5 milijonov evrov. Z leti je sredstva povečevala, od nekaj manj kot 230 tisoč evrov v letu 2003, do skoraj 400 tisoč evrov v letošnjem letu. Glede na potrebe se je večalo tudi število izvajalcev programa, ki je iz 17 v letu 2003 naraslo na trenutnih 24 oskrbovalk in tri javne delavke.
- Občina sofinancira tudi dnevno dostavo kosil na dom, za kar je v zadnjih šestnajstih letih namenila skupno 2,6 milijona evrov. Število uporabnikov storitev vztrajno narašča, od 126 v letu 2003 do trenutnih 240 uporabnikov, sorazmerno pa se viša tudi delež, ki ga za sofinanciranje namenjajo v koprski občini. Če je bilo sredstev v letu 2003 skoraj 156 tisoč, je teh v letošnjem letu 237 tisoč.

- Tudi varovanje na daljavo je ena od storitev, kjer število uporabnikov strmo narašča. Iz 37 uporabnikov v letu 2003, pa vse do 180 v letu 2018. Sorazmerno narašča tudi višina sofinanciranja s strani koprsk občine, ki je sicer v obdobju od 2003 do 2018 znašala 1,92 milijona evrov. V letu 2003 je za to storitev namenila 80 tisoč evrov, v letu 2018 pa kar 146 tisoč evrov.

Že vrsto let so tako starejši občani deležni tudi organizirane institucionalne pomoči, ki jo v Mestni občini Koper izvajata javni socialno varstveni zavod Obalni dom upokojencev Koper in Dom upokojencev Olmo ter Dom Danica na Gažonu. Ti stanovalcem nadomeščajo funkcijo doma, ali lastne družine, obsegajo pa seveda tudi osnovno oskrbo, ki vključuje bivanje, organizirano prehrano in storitve socialne oskrbe.

V letu 2010 je svoja vrata v prostorih dvorane Bonifika odprl tudi Center dnevnih aktivnosti za starejše občane, ki je namenjen dnevnemu druženju, srečevanju in tkanju novih prijateljskih vezi, hkrati pa uporabnikom nudi široko paleto najrazličnejših aktivnosti in dejavnosti. Poleg obnove prostorov, ki so bili predpogoj za vzpostavitev centra, je Mestna občina Koper v prvem letu delovanja za programe, ki jih tam izvajajo, namenila 50 tisoč evrov, letos pa je teh sredstev za še enkrat toliko. O pomembnosti naložbe priča tudi podatek, da je bilo septembra 2018 v center vključenih 1788 starejših občanov, kot tudi dejstvo, da je zaradi velike obiskanosti centra in potrebe po širjenju

Danes je v MOK nekaj več kot 400 ležišč, ki jih zagotavljajo Obalni dom upokojencev na Markovcu, Dom Danica na Gažonu, Dom za starejše občane Koper v Olmu in stolpič s 30 najemnimi oskrbovanimi stanovanji v Olmu, kar predstavlja visoko kar 80-odstotno pokritost z institucionalnim varstvom. Kljub vsemu so potrebe po dodatnih kapacitetah iz leta v leto večje, zato koprski občina že išče konkretne rešitve in možnosti za umestitev še enega doma za starejše občane na območju koprsk občine.

prostora center nekatere dejavnosti izvajal še na Škofijah, Pradah, v letu 2014 pa tudi v Šmarjah in Dekanih. MOK je v vseh teh letih za delovanje centra namenila 733 tisoč evrov.

H kakovostnejšem in bolj polnem vsakdanu starostnikov pa s svojim večletnim delom prispevajo tudi nevladne organizacije, med njimi je Območno združenje Rdečega križa Koper, ki s svojim programom Pomoč in skrb za starejše osebe v Mestni občini Koper pomaga starejšim osebam, ki so se znašle v socialni stiski, pa tudi vsem tistim, ki zaradi zdravstvenih težav ne morejo več skrbeti zase. Ta se izvaja na več ravneh, in sicer od prostovoljne pomoči na domu, medsosedske pomoči in družabnih srečanj, pa vse tja do zdravstvenih predavanj, merjenja kostne mase in pritiska, sladkorja v krvi ter predavanj na socialno tematiko. V Mestni občini Koper deluje tudi Istrska območna Karitas, ki z namenom izboljšanja kakovosti življenja naših starejših občanov izvaja programe pomoči in samopomoči, ob tem pa si prizadeva tudi za preprečevanje socialne izključenosti starostnikov.

Pomemben prispevek na tem področju predstavljajo tudi razna medgeneracijska društva, med vidnejšimi in za nas pomembnejšimi je vsekakor Medgeneracijsko društvo Svetilnik in pa Večgeneracijski center Morje, ki deluje od leta 2017.

Čeprav mrežo institucionalnega varstva starejših oseb zagotavlja država, je bila prav koprška občina tista, ki je aktivno pristopila k zagotovitvi dodatnih kapacitet za domsko varstvo svojih občanov. V letu 2013 je tako tudi ob pomoči Mestne občine Koper svoja vrata odprl Dom upokojencev Koper v Olmu s 140 ležišči, za potrebe katerega je ta priskrbela zemljišče in investitorja oprostila komunalnega prispevka.

Pod okriljem Obalnega doma upokojencev na Markovcu že nekaj časa deluje Dnevni center Oljka, specializiran center za demenčne osebe, ki nudi dnevno varstvo za tiste posameznike, ki še ne potrebujejo celodnevne oskrbe.

Demenca postaja vse večji problem sodobne družbe, tudi pri nas

V Mestni občini Koper se zavedamo problematike naraščanja števila obolelih za demenco in posledično vse večjega povpraševanja po varstvu teh oseb, kar je bil tudi osnovni razlog, da smo pristopili k pripravi Idejne zasnove projekta vzpostavitve Bivalne enote za osebe z demenco na območju bivše karavle na Plavjah. Z vzpostavitvijo bivalne enote bi lahko namreč zagotovili 72 ležišč, namenjenih prav za osebe z demenco, s čimer bi hkrati razširili ponudbo na področju institucionalnega varstva starejših v koprski občini.

Bivalne enote za osebe z demenco so zasnovane kot bivalno okolje, ki se funkcionalno prilagaja stanovalcem in ustvarja podobo družine in družinskega življenja. V okviru tega

bi zgradili štiri samostojne objekte, od katerih bosta dva namenjena izključno bivanju, v drugih dveh pa bi poleg bivalnih enot uredili še upravni del, dnevni center, kavarno in trgovino. Enote bi bile seveda tudi sodobno opremljene, poleg eno oz. dvoposteljnih sob bi v enotah uredili tudi prostor za fizioterapijo, zdravstveno dejavnost in spremljajoči program (večnamenski prostor, frizerstvo, knjižnica s čitalnico, kavarna, ipd.). Stavbe bi povezoval osrednji del in zunanja površina, ki bi bila namenjena sprehajanju in počitku na vrtu.

Občina poleg tega iz svojega proračuna financira storitve v zavodih za odrasle, in sicer kadar je upravičenec delno ali v celoti oproščen plačila po predpisih s področja socialnega varstva. V letih od 2003 in 2018 je tako za institucionalno varstvo skupno namenila približno 13,57 milijonov evrov, samo v septembru letos, je strošek v zavodih krila 139 uporabnikom.

Turistični razvoj destinacije Koper: Od črnega račka do laboda

Mestna občina Koper je na področju turizma v zadnjih 16 letih doživela pravi preporod. Tako mesto Koper, nekdaj turistično ne najbolj zanimivo sivo pristaniško mesto, kot zeleno podeželje občine, ki 16 let nazaj praktično ni imelo turističnih nastanitvev, danes sestavljata turistično destinacijo, ki je zapisana v svetovni zemljevid turizma.

Mesto Koper skupaj s podeželjem je v zadnjih 16 letih na področju turizma dosegel izredne premike. Z izgradnjo nove, sodobne infrastrukture, s korenito prenovno mestnega jedra in podeželja, številnimi odmevnimi prireditvami, novimi turističnimi produkti, novimi turističnimi nastanitvami v mestu in na podeželju, zavidljivo športno infrastrukturo in naravnimi danostmi, bogato kulturno dediščino, svetovno nagrajenimi gastronomskimi produkti, kot sta oljčno olje in vino, prepletom tradicionalne in moderne gastronomske ponudbe ter vse številnejšimi prihodi potniških ladij se je destinacija Koper spremenila v turistično središče z veliko začetnico. Urejeno, čisto in kulturno-zgodovinsko bogato mestno jedro ter njegova slikovita zelena okolica, bogata z naravnimi danostmi in tradicijo, zaokrožujejo vse bolj priljubljeno mediteransko destinacijo, ki nudi tako dnevnim obiskovalcem kot tudi stacionarnim gostom številne možnosti za preživljanje aktivnega oddiha praktično 365 dni v letu.

Temelji za razvoj turizma v infrastrukturi

Kopra se je dolga leta držal sloves sivega, nezaanimivega pristaniškega mesta, kjer se ne prav veliko dogaja in kjer turisti in obiskovalci nimajo kaj veliko za doživeti in početi. S postopnim urejanjem infrastrukture, ki se je začelo po letu 2002, pa je mesto začelo postajati vse bolj privlačno in prijazno tudi za turiste, podeželje pa pravi magnet za aktivno preživljanje prostega časa s številnimi tematskimi potmi za pohodnike, kolesarje in plezalce. Občina je v minulih 16 letih prenovila številne stavbe in kulturne ustanove, spomenike, ulice, sprehajalne, parkovne in športne površine, uredila je promenado, obalo, mandrač, uredila kilometre tematskih poti in še bi lahko naštevali. Istočasno pa je delala tudi na vsebini, med drugim je okrepila sodelovanje s ponudniki v starem mestnem jedru. Zaživel je Zavod Koper Otok, ki združuje trgovce in ostale ponudnike v mestnem jedru. Slednji z občino z roko v roki sodeluje pri prireditvah in ostalem dogajanju v mestu, še zlasti na področju turizma. Tako je velik premik pomenil tudi prilagoditev odpiralnih časov lokalov in trgovin v mestu, ki sledijo dinamiki obiskanosti mesta. Na podeželju občina že vsa leta podpira in sofinancira delovanje skoraj 40 turističnih društev, ki sooblikujejo utrip posameznih vasi in skupaj z občino pomembno prispevajo k utripu in ureditvi podeželja. Občina je tudi pomemben podpornik Zadruga Zakladi Istre, ki povezuje številne manjše nastanitvene ponudnike podeželja, ki so se zadnja leta, ravno zaradi pospešenega razvoja turizma

v občini, množično razmnožili. Zgovoren podatek glede turističnega razvoja je tudi rast števila nastanitvenih kapacitet v občini. Če je bilo v Mestni občini Koper leta 2014 (ob odcepitvi Občine Ankaran) evidentiranih 60 nastanitvenih obratov, od tega 34 v mestu in 26 na podeželju, je bilo letošnjega avgusta evidentiranih kar 298 nastanitvenih obratov, od tega 164 v mestu in 164 na podeželju.

Destinacija Koper se je v zadnjih 16 letih iz nekdaj sivega, pretežno industrijskega mesta in podeželja z malo turistične ponudbe, razvila v aktivno, avtentično in zeleno turistično destinacijo, ki se uvršča v sam vrh slovenskega turizma.

Koper kot pomembna točka na pomorskem potniškem zemljevidu

Koper se je od leta 2004 začel vse bolj uveljavljati tudi kot postojanka za potniške ladje. Od skromnih začetkov, ko je leta 2005 Koper obiskalo 18 ladij z nekaj več kot tisoč turisti in člani posadke, se je z leti število potniških ladij večalo in letos beležimo rekordni obisk kar 82 ladij in več kot 100 tisoč potnikov. Zanimivo je dejstvo, da so se prizadevanjem in prvotnim idejam župana Borisa Popoviča, da bi Koper razvil v destinacijo za ladje na križarjenjih, pred leti številni posmehovali. Očitali so mu stroške službenih potovanj na svetovno borzo križarjenj v Miami, nekdanja ministrica za gospodarstvo Darja Radič pa je v ladjah za križarjenja v Kopru videla celo nevarnost... Danes je resničnost povsem drugačna. Koper je trdno usidran na svetovnem pomorskem potniškem zemljevidu, množice turistov, ki k nam priplujejo s potniškimi ladjami, pa so nad našimi kraji, čistočo in gostoljubnostjo dobesedno očarani.

Vse več odmevnih prireditev

Koper danes slovi tudi kot destinacija, v kateri ni nikoli dolgčas. V mestu in njegovi okolici se skozi vse leto vrstijo številne kulturne, športne, zabavne in kulinarne prireditve. Prav slednje, med katerimi izstopa največja koprski prireditev in obenem največja tovrstna prireditev v Sloveniji – mednarodni festival sladk in sladkih izdelkov Sladka Istra, dvigujejo ugled in prepoznavnost destinacije.

Mestna občina Koper je v zadnjih 16 letih več kot uspešno izpeljala številne odmevne dogodke in prireditve, nekatere od njih, kot so denimo že omenjena Sladka Istra, pa Istrski karneval, Rumena noč, Koper na dlani, Dnevi kmetijstva slovenske Istre in druge, so danes postale zaščitni znak Kopra. Da ne omenjamo še vseh tistih prireditev, ki jih občina vseh 16 let sofinancira in jim tudi drugače pomaga, kot so Primorski poletni festival, Folkest, PUF, Praznik refoška, Oživila ulica, Poletni gledališki večeri, Vonj po Istri, Guoštovca in Šagra v maskah, Poletje v Bertokih, Pokušina vina in oljčnega olja in še številne druge prireditve v mestu in na podeželju, ki jih organizirajo pretežno domača društva in druge organizacije ter posamezniki.

Koper je danes tudi prizorišče pomembnih športnih prireditev in tekmovanj, ki so za destinacijo zelo pomembni tudi s turističnega vidika. Med njimi velja omeniti letošnjo premierno izvedbo I feel Slovenia IRONMAN 70.3 Slovenian Istria, Istrski maraton, Eurofest, Koper Handball Cup, Svetovni pokal v športni gimnastiki Koper, Kolesarsko dirko po Sloveniji, Istrski kolesarski maraton in številne druge odmevne športne prireditve in tekmovanja, ki v naše kraje privabljajo številne tekmovalce in obiskovalce ter tako prispevajo k večanju prepoznavnosti in dvigovanju ugleda destinacije.

Preporod podeželja in svetovno znani oljkarji

Piko na i destinaciji zagotovo prispevajo gastronomski ponudniki občine, predvsem oljkarji in vinarji, ki dosegajo najvišja priznanja na najrazličnejših domačih in svetovnih tekmovanjih. S takimi dosežki so nastavljeni temelji za razvoj petzvezdičnih doživetij, ki se odražajo v ponudbi najvišje kakovosti. Že več kot 10 let tako občina zaokrožuje prizadevanja gastronomskih ponudnikov z natečajema za Županovo vino in oljčno olje, s sofinanciranjem številnih gastronomskih prireditev in projektov, gastronomskim užitek pa dodano vrednost prispevajo tudi gostinski ponudniki, ki delujejo v občini. Gastronomska doživetja pa plemeniti tudi pestra ponudba podeželja, ki s svojo neokrnjeno naravo in bogato snovno in nesnovno kulturno dediščino omogoča obiskovalcem odkrivanje zakladov občine na vsakem koraku. Veličastni razgledi, ohranjena kulturna dediščina, ki je s svojimi predstavami na posebnih informativno-turističnih tablah dostopna vse dni v letu, pristnost domačinov, sorodni produkti kot sta denimo Doživetje v Hrastovljah in pred kratkim odprti obrambni stolp v Glemu ter nenadajne dodatne nastanitvene kapacitete, ki so posledica pravilnih prijemov razvoja turizma v občini, dajejo dodaten zagon za pospešen turistični razvoj podeželja tudi v prihodnje.

Velik potencial na področju športnega turizma

Koper s svojo zavirljivo in kakovostno športno infrastrukturo, naravnimi danostmi ter ugodno klimo je v zadnjih letih velike premike dosegel tudi na področju športnega turizma. Destinacija skozi vse leto gosti pomembne športne prireditve in tekmovanja, ki v destinacijo pritegnejo obiskovalce in tekmovalce z različnih koncev sveta, prav tako pa je Koper odlična destinacija za športne priprave. Z dokončanjem hotela in bazenskega kompleksa na Bonifiki pa bo ta segment v prihodnje še dodatno okrepljen.

Sicer pa med pomembnejšimi dosežki na področju športnega turizma in ponudbe za aktivni oddih velja izpostaviti projekt parka z morjem povezanih aktivnosti Active Koper, ki ga je občina v sodelovanju športnimi društvi in drugimi ponudniki premierno zagnala pred tremi leti in kateri je naletel na odličen odziv tako med domačini kot tudi ostalimi obiskovalci mesta. Active Koper namreč na enem mestu združuje in zaokrožuje ponudbo vodnih športov in drugih z morjem povezanih aktivnosti. Turistični produkt pa je na kožo pisan tako zabave željnim domačinom, kot tudi številnim obiskovalcem slovenske Istre.

Občina ima na področju športnega turizma smele načrte tudi na področju razvoja produkta plezanja in zaokroženega območja Kraškega roba. V prihodnjih letih namreč v Mestni občini Koper načrtujemo celostno ureditev Kraškega roba – t.i. stičišča športnih aktivnosti na prostem, kjer bodo v ospredju plezanje, kolesarjenje, pohodništvo, adrenalinski park in druge športne aktivnosti, ki jih je mogoče izvajati v sožitju z naravo in kulturno dediščino.

O turističnem napredku pričajo tudi številne nagrade

Da turizem v Mestni občini Koper beleži velik napredek, pričajo tudi številne nagrade in priznanja s tega področja. Velja omeniti, da je Koper aktualna Evrop-

ska destinacija odličnosti – EDEN, Koper je v zadnjih letih večkrat osvojil najvišja mesta na tekmovanju Turistične zveze Slovenije na področju urejanja prostora, okolja in gostoljubnosti – Moja dežela lepa in gostoljubna, leta 2011 je Mestna občina Koper prejela nagrado Se-jalec (nagrada za ustvarjalne in inovativne turistične dosežke) za projekt Gastronomski zakladi Istre, Koper je prejel tudi številne nagrade, kot so Best port welcome, Best destination experience in druge, na področju pomorskega potniškega turizma, ter številne druge nagrade, kot so Nagrada za najbolj varno mesto v Sloveniji 2012 (Slovenian grand corporate security award 2012), priznanje Naša Slovenija 2012, European greenways award 2003, leta 2015 je Koper prejel tudi Zlato čašo gostoljubja, ki velja za »turističnega oskarja« ter številne druge nagrade in priznanja. Zgovorno je tudi dejstvo, da so Pretorska palača, koprski katedrala in zvonik v zadnjih letih večkrat prejeli certifikat odličnosti najbolj znane in obiskane potniške spletne strani TripAdvisor. Da je destinacija Koper v koraku tudi z nacionalno turistično strategijo, ki Slovenijo razvija v aktivno in zeleno butično destinacijo za petzvezdnična doživetja, priča tudi pridobitev mednarodno priznanega znaka Slovenia Green Destination, ki ga je destinacija Koper prejela v tem letu.

Jana Tolja: »Nismo samo dobri, ampak smo odlični!«

O uspešni sezoni potniškega turizma v Kopru, ki bo v Koper do konca decembra pripeljala več kot sto tisoč potnikov, načrtih za prihodnost Kopra kot mesta potniških ladij, splošnem stanju v panogi potniškega turizma ter delu na Mestni občini Koper in odnosu z županom Borisom Popovičem, smo se pogovarjali z Jano Tolja, svetovalko koprskega župana.

Kako ocenjujete letošnjo sezono potniškega turizma?

Letošnja sezona potniškega turizma je zelo uspešna, saj beležimo drugo najboljšo sezono od leta 2005. V tem letu je k nam prišlo 76 potniških ladij in pripeljalo 101.000 potnikov. Zadnjo potniško ladjo bomo gostili v četrtek, 15. novembra, in sicer Arthanio, ki bo k nam prišla iz Benetk in odšla za Zadar, pripeljala pa bo 1.000 potnikov in 420 članov posadke. Letos smo imeli štiri t.i. »maiden calls« – to pomeni, da so štiri ladje prvič priplule v koprsko pristanišče. Te so bile MSC Poesia, Mein Schiff 2, Marella Discovery in Seabourn Ovation.

Pomembno je poudariti, da zadnja leta prihaja vedno več prestižnih in visoko cenovnih ladij, ki pripeljejo goste, ki za našo ponudbo in storitve odštevajo bistveno več, kot je bila to praksa pred leti.

Kakšni so obeti za prihajajočo sezono?

Po koledarju za leto 2019 je najavljenih sicer manj potniških ladij kot v letošnjem letu, in sicer 68, so pa zato večje in bomo tudi naslednje leto presegli magično mejo 100.000 potnikov. Izredno nas veseli, da je svoj prihod na koprski potniški terminal najavilo kar devet novih ladij različnih ladjarjev. Omenila bi dve, in sicer Mein Schiff, ki se bo pri nas prvič privezala v soboto 18. maja. Ladja je dolga 295 metrov, prostora pa ima za 2.534 potnikov in 1.030 članov posadke. Mein Schiff nas bo v prihajajoči sezoni obiskala kar štirikrat. Največja ladja, ki bo prav tako prvič priplula v Koper pa je Koningsdam, ladjarja Holland American Cruise Line z 2.650 potniki in 1.036 člani posadke. Na potniški terminal se bo privezala 5. septembra, njen drugi obisk pa bo 24. oktobra.

Kakšno pa je sicer stanje tej v turistični panogi na svetovni ravni? Katere so najbolj priljubljene destinacije?

Po podatkih CLIA – Cruise Lines International Association bo do konca leta 2018 po svetovnih morjih križarilo 27,2 milijona potnikov, za primerjavo jih je letu 2009 križarilo 17,8 milijona. V letošnjem letu je prišlo na trg 11 novih potniških ladij, ki bodo plule po svetovnih morjih, za rečno križarjenje pa je bilo do konca 2017 leta zgrajenih 10 novih potniških ladij. Eno izmed novih ladij, ki je bila splovljena v mesecu maju 2018, smo gos-

Letos marca je koprski župan Boris Popovič na sejmu Seatrade Cruise Global 2018 v Miamiju prejel posebno priznanje ladjarja Azamara Cruises, in sicer za vrhunsko izvedbo dogodkov Azamazing, ki jih ladjar vsako leto priraja za goste njihovih najbolj prestižnih potniških ladij širom sveta.

tili na potniškem terminalu v Kopru v začetku novembra, in sicer Seabourn Ovation, ladjarja Seabourn Cruise Line, najprestižnejši brand Carnival korporacije. Še vedno so daleč najbolj priljubljene destinacije Karibska otočja, ki pokrivajo 35,4 odstotkov vseh destinacij, takoj na drugem mestu je Mediteran z 15,8 odstotki. Trenutno najmanj potnikov potuje po južni Ameriki, in sicer dobra 2 odstotka. Industrija križarjenj je v letu 2016 ustvarila 126 bilijonov dolarjev prometa, v njej je bilo zaposlenih 1.021.681 ljudi in za njihove plače je bilo porabljen 41,1 bilijonov dolarjev sredstev. V zadnjih petih letih se je povpraševanje po križarjenjih dvignilo za 20,5 odstotkov, kar predstavlja najhitreje rastočo panogo turizma. Največji odstotek potnikov predstavljajo Američani, izredno hitro pa narašča kitajski trg, saj so kar drugi na lestvici. Nemci so tretji, sledijo pa jim Avstralci, Kanadčani, Italijani, Francozi in Španci. Pomemben podatek pa je tudi ta, da se je v zadnjih letih povprečje starosti potnikov zmanjšala za več kot 15 let in da se nenehno dviguje tudi odstotek družin z otroki. Prav tako pa križarjenja niso več samo sezonska, pač pa so se razširila preko celega leta.

S potniškimi turizmom se na Mestni občini Koper ukvarjate že od vašega prihoda na občino, kako vidite to obdobje in kaj vas ob tem delu najbolj navdušuje?

Res je, že zelo dolgo se ukvarjam z razvojem potniškega turizma na MOK, vendar mi v začetku moje zaposlitve ni bila namenjena ta vloga. Zanimivo je, da sem prišla na občino zato, ker so v tistem obdobju MOK, Istrabenz, Primorska gospodarska zbornica in Luka Koper podpisovale pismo o nameri za začetek gradnje Marine in moje izkušnje iz področja upravljanja in razvoja navtičnega turizma so prepričale župana Borisa Popoviča, da me je povabil v svojo ekipo.

Mislim, da v življenju ni naključij, saj sva bila prav za področje razvoja tega segmenta turizma s strani župana določena Darij Novinec in jaz. Darij je bil namreč tisti, ki me prepričeval, da pridem v Koper in da skupaj prevzameva razvoj navtičnega turizma. Po tolikih letih sva pred kratkim spet združila moči in sva se našla, oba Pirančana, on kot kandidat za župana v Piranu, jaz pa kot kandidatka na listi Slovenija za vedno.

Verjetno imam morje, ladje in na sploh vse kar je povezano z vodo v DNK-ju, za to priložnost, da delam to, kar mi je všeč, se seveda moram v prvi vrsti zahvaliti Borisu Popoviču, ki iz mene vedno potegne vso energijo, ki jo premorem. Ogromno sem se naučila tudi od Janeza Mačka iz Agencije Atlas Express, ki me je veliko naučil o načinu dela s svetovnimi ladjarji, s katerimi se sedaj skupaj z našim županom redno srečujemo na sejnih po svetu. Bojan Babič iz Luke Koper je tretji človek, ki me je seznanil z delom svetovnih luških pristanišč. Vsi trije so mi res veliko pomagali tako z znanjem kot z nasveti. In danes lahko jaz to znanje delim naprej. Če bi me danes vprašali, ali sem s svojim delom zadovoljna, mislim da ni potrebno odvečnih besed, nekaj let nazaj pa sem Borisu zelo jasno in glasno rekla, da zanj ne bi delala niti mrtva. Saj veste tisto, da se zarečenega kruha največ poje. Delo me seveda navdušuje, še posebno zato, ker so rezultati vidni, Koper je na svetovnem zemljevidu potniških luk, to nam priznavajo največji svetovni ladjarji. Nagrada za prvo mesto kot najbolje izveden dogodek Azamazing na svetu je samo dokaz, da nismo samo dobri, ampak smo odlični! Eno največjih priznanj gre prav Janezu Mačku za vso vztrajnost, da smo po štirih letih nenehnega kandidiranja za ta dogodek, to uspeli pripeljati v Koper in našemu županu, ki je v tem takoj, brez trenutka odlašanja, prepoznal veliko priložnost za promocijo Kopra. In danes se lahko ponovno pohvalimo, da smo tudi letos med tremi najboljšimi na svetu, torej zopet v samem vrhu. Rada pa bi seveda to svoje znane predala tudi drugim. Malo za šalo in tudi malo za res sem Borisu omenila, da bi si kot Pirančanka želela svojemu kraju pomagati tudi na področju turizma, predvsem navtičnega in da bi mi delo v Piranu bilo zelo všeč. Kakšno ladjo več v pripeljati v Piran bi bilo super. Evo priložnosti, da se to zgodi. Župan sicer pravi, da me iz Kopra ne pusti, niti mrtev, lahko pa me samo za kakšen »odstotek« posodi.

Koper – mesto z veliko začetnico

Koper, nekoč turobno sivo mesto, ki je živelo le med tednom, ob vikendih pa so prazne ulice in opusteli trgi plašili redke mimoidoče, danes poka po šivih od pozitivne energije, zanosa in ponosa ter dobrega počutja prebivalcev, obiskovalcev in turistov. A preobrazba se ni zgodila čez noč, potrebna je bila jasna vizija, predvsem pa vztrajnost, saj si večina Kopra sploh ni mogla zamisliti drugače kot nekoč industrijsko mesto, ki ne ve natanko, v katero smer bi se razvijalo.

Ko je župan Boris Popovič prvič spregovoril o takojšnjem umiku Luke s severnega dela mesta, je to zvenelo kot znanstvena fantastika, saj je bil umik načrtovan postopno in šele čez leta, pa vendarle mu je uspelo – po mnogih desetletjih je najprej padel luški zid v Bošadragi, nato pa je Koper dobil obodno cesto ter še en vhod v mesto. Odprl se je svetu. Naslednji korak je bila ureditev promenade, ki je mesto približala tako imenovanim spalnim naseljem, Koper pa ni bil več samo Koper, ampak so ga začeli ljudje, kot nekoč, spet čutiti kot mesto.

Danes je Koper mesto v veliko začetnico, kjer se na njegovi severni strani privezujejo ladje za križarjenje s stotinami in stotinami obiskovalcev, kjer se na jugu razprostirajo najmodernejša športna igrišča, saj je Koper tudi nacionalno olimpijsko središče, kjer je na vzhodu peštr trgovska ponudba in kjer bo na zahodu ob semedelski promenadi že čez nekaj dni zaživel nov mestni park, nova zelena oaza. Pester kulturni utrip je stalnica koprskih večerov, študenti so v Kopru kot doma, o mestu v superlativih pišejo obiskovalci in turisti, stanovalci starega mestnega jedra so ga spet vzljubili, iz mesta se odpirajo nove in nove poti v slikovito zaledje.

Koper je tudi mesto, v katerem je ponovno vzniknila podjetniška pobuda, in sicer potem ko je občina znižala najemnine za poslovne prostore, ko je na stežaj odprta vsem in vsakomur z novimi idejami. V Koper so se vrnili obrtniki, trgovci, gostinci, ki dajejo še poseben pečat mestnemu utripu.

V imenu Zavoda Otok lahko povem, da podpiramo vse dejavnosti, ki so usmerjene v oživljanje starega mestnega jedra in tudi sami se ukvarjamo z določenimi projekti ter organizacijo dogodkov v tej smeri. V sodelovanju z občino želimo dvigniti koncept nakupovanja in povečati kroženje ljudi po starem mestnem jedru. Ob obisku potniških ladij imamo veliko več obiskovalcev in dela, nekateri takrat tudi podaljšamo svoj urnik. V proces oživljanja centra mesta je potrebno vključiti čim več ljudi in izkoristiti vse naše potenciale.

David Tomovski, Zavod Otok

V Kopru se v zadnjem času veliko več dogaja kot nekoč in to občutijo tudi naše stranke, kar se nam zdi odlično. Ob raznih dogodkih je večji odziv, saj nas obiščejo tudi prebivalci iz drugih slovenskih občin in turisti iz potniških ladij. Modernizacija infrastrukture v naši okolici in ureditev novega parka pa bo zagotovo imela vpliv še na dodatno povečanje pretoka ljudi.

Vesna Kamenšek, Bonbonček

Župan Boris Popovič je s svojim delom in vizijo postavil Koper na turistični zemljevid sveta. To ima seveda pozitiven vpliv na našo panogo, saj so nam vrata na tuje trge na široko odprta. Istrska vina na ta način pridobivajo na prepoznavnosti in verjamem, da bo Istra že v bližnji prihodnosti postala ena bolj prepoznavnih vinskih regij v svetu.

Uroš Rojac, Vina Rojac

Koper sem že večkrat izkoristil za filmsko kuliso, saj mesto z izjemno infrastrukturo ponuja številne zanimive lokacije. Samo mesto se zagotovo lahko postavlja ob bok evropskim prestolnicam, tako po urejenosti in izgledu, kot tudi ponudbi. Verjamem, da bo Koper v prihodnjih letih le še napredoval in postal prepoznaven širom sveta.

Alex Cvetkov, Produkcijka hiša AR Cvetkov

Koprška občina je s svojim razvojem omogočila odlične pogoje za razvoj dejavnosti, kot je naša – torej gostinska. Vsa koletno občutimo večji pretok ljudi, čedalje več je turistov, izkoristiti se da tudi dogodke, na katerih se lahko predstavljamo. Seveda pa se je potrebno truditi in delati. Veseli me, da gre Koper v pravo smer in razvija tudi svojo gastronomsko ponudbo, ki le še obogati turistično podobo našega kraja.

Emil Horvat, restavracija Skipper

Z razvojem mesta, tako samega mestnega jedra, kot tudi okolice Kopra, se je tudi nam povečal promet. Opazi se, da je vedno več turistov v Kopru, kar občutimo tudi mi gostinci, ki smo polno zasedeni. Želimo si, da bi tako ostalo tudi v prihodnje in bi Koper z razvojem nadaljeval v tej smeri.

Bojan Cepovič, gostilna Oljka

Nahajamo se v strogem centru Kopra, zato je za nas je zagotovo pomembno, da se prireditve odvijajo po različnih lokacijah v starem mestnem jedru. Sprehajališča ob morju so že sedaj lepo obiskana in mislim, da gremo v pravo smer tudi glede oživitve mestnega jedra. Kot odličen primer dobre prakse bi izpostavila prireditev Sladka Istra, ki je postala naša tradicionalna prireditev in dokazala, da lahko tudi ulice in trgi v mestnem jedru zaživijo in da zna Koper zadihati in gostiti tudi velike prireditve v samem centru. Razne prireditve na Titovem trgu imajo za nas velik pomen, saj se s tem poveča pretok ljudi in to se pri obisku gostinskih obratov občutno pozna. Prav zato se zavzemamo za še večje število dogodkov, organiziranih na omenjenem trgu. Gre namreč za prizorišče z velikim potencialom, ki ga velja izkoristiti. Veseli smo, da bomo imeli tudi to leto drsališče, saj smo bili zadnje leto vsi, ki delamo v mestnem jedru zelo zadovoljni z obiskom in verjamemo, da bo letos enako oziroma bo obiskovalcev še več. Omeniti je potrebno še potniške ladje, ki vedno pogosteje obiskujejo Koper in so za nas zelo pomembne. Dejstvo je, da se Koper razvija v pravo smer in različni ponudniki v mestnem jedru za prihajajoči december že pripravljamo razne prireditve na odprtem.

Nina Krivec Rudolf, Bar Cameral

V zadnjih letih je prišlo do občutnega povečanja turizma in temu primeren je tudi porast obiska, poslovanje je namreč veliko boljše. V teh zadnjih letih, odkar potniške ladje vedno pogosteje obiskujejo Koper, je razlika kar očitna. Vse naložbe in vlaganja v infrastrukturo vplivajo na zanimanje gostov, ki prihajajo tudi iz tega razloga. Vse dosedanje investicije so bistveno pripomogle k povečanju obiska. Upam, da se bo še naprej pospešeno delalo tudi na oživitvi starega mestnega jedra.

Aleš Piščanec, restavracija Capra

Prepričan sem, da je prenovljeni Snack bar pomembno pripomogel k prepoznavnosti Kopra kot živahnega mesta. Številni koncerti in prireditve, izpostavil bi predvsem otvoritev in zaključek motoristične sezone, so izredno dobro obiskani in sprejeti tako s strani domačinov kot tudi vse številčnejših obiskovalcev našega mesta. Tudi sicer z veseljem opažam, da gre razvoj Kopra v pravo smer. Kot podjetnik, ki posluje v Žusterni pa bi izpostavil tudi zaprtje obalne ceste za promet ter ureditev obalnega pasu. Tudi v prihodnosti vidim ta del kot enega od generatorjev turizma v koprski občini.

Miran Vidovič, Snack bar in gostilna Nimis

Kot hostel imamo od pospešenega razvoja Kopra in večjega dogajanja veliko prednosti, saj se je število prenočitev vidno povečalo. Koper je vedno bolj obiskano mesto in dejstvo je, da se hitro razvija. Zaradi vedno večjega obiska v zadnjih letih tudi redno povečujemo svoje kapacitete, večji obisk je predvsem v poletnih mesecih. Z gotovostjo lahko trdim, da razvoj Kopra pozitivno vpliva na Museum. Če primerjamo število prenočišč v Kopru danes in pred petimi leti, jih je zagotovo za 70 odstotkov več, saj se število turistov vsako leto povečuje. Vsi imamo nekaj od tega, povsod vidna rast obiskovalcev oziroma turistov, v restavracijah, trgovinah... Čisto na začetku našega delovanja so tukaj prenočevali predvsem delavci, turistov je bilo res malo. Pri naši gostinski ponudbi nismo preveč odvisni od raznih dogodkov, saj imamo predvsem redne obiskovalce. Če se bo dodatno razvil tudi ta del mesta na katerem se nahajamo in bomo pridobili novo garažno hišo, se bo zagotovo vse občutno izboljšalo in bo to povsem nova zgodba.

Doris Božič, Bife Museum in hostel Museum Koper

Koper je v zadnjih letih veliko naredil na področju razvoja turizma in na podobi samega centra. Oživel je Titov trg, kar se nam tudi pozna pri obisku Loggie. Če si se pred leti zvečer sprehodil po ulicah v starem mestnem jedru, kot sta Čevljarska in Kidričeva ulica, nisi nobenega srečal razen kakšne mačke, zdaj pa je celotna turistična ponudba tako razpeta, odvijajo se razni dogodki, prireditve, zelo veliko je športnih prireditev in dogodkov za družine. Posledično tej obiskovalci tudi pri nas spišejo kakšno kavo, otroci pa se zabavajo na igralih. Celoten predel ob naši obali se je lepo uredil, da je vse prehodno, moderno in urejeno. Active Koper v poletnih mesecih je mestu veliko doprinesel, tako da imajo vse generacije neke vsebine, od mladih do družin. Prihodi potniških ladij so dali mestu neko mondeno turistično podobo, z ladjami prihajajo turisti iz celega sveta, podoba mesta pa delijo na družabnih omrežjih in ga svetu prikazujejo kot izjemno turistično destinacijo, kar seveda tudi je. Mesto je bolj prepoznavno, ljudje se zanimajo zanj in za njegovo zgodovino. V Kopru imamo vedno več turističnih točk, kjer lahko turisti izvejo več o samem zaledju, prav tako pa so tudi organizirani prevozi in izleti v zaledje. Napredovala je tudi sama kultura pitja, v Istri se je v zadnjih desetih letih pojavilo izredno veliko dobrih vinarjev, ki delajo na podlagi tradicije, ki jo prenašajo od svojih staršev. Povečalo se je zanimanje za samo gostinsko ponudbo. Tudi gostinci v Kopru smo se malo zbudili, poskušamo čim več delati na lokalnih stvareh, saj si turisti, ko nas obiščejo, želijo poskusiti predvsem nekaj lokalnega. Iz tega razloga se čim bolj povezujemo z lokalnimi proizvajalci in skušamo v ponudbo vključiti veliko njihovih izdelkov. Sadovi tega se že poznajo. Dviguje se kulinarika, kar lahko vidimo tudi na primeru Odrpe kuhne in Carpaccio story-ja. Prireditve potekajo na trgih, ki so do sedaj bili neuporabni, nezanimivi in jih oživijo, zato tukaj vidim velik napredek. Zelo me veseli, da se zadnja tri leta povečuje zimski turizem. Koper pozimi več ne zaspi za štiri mesece, kot je to bilo pred leti, ampak ostane živ tudi v mesecih kot sta november in december. Ljudem ponudi neko vsebino, da lahko pridejo zvečer na sprehod, nekaj doživijo, spišejo kuhančka in se podružijo.

Blažka Juhart, Loggia caffè, restavracija Savor, Savor caffè & lounge bar in restavracija Peperončino

»V trafiki se sicer nekoliko poznajo prihodi potniških ladij, bi pa še bolj izpostavila obiskovalce iz drugih krajev Slovenije, ki si zelo radi kupijo kakšen izdelek ali suvenir z motivi Kopra. Koper postaja čedalje bolj zanimiva lokacija tudi za domače obiskovalce, ki so uvideli, da naše mesto z odlično razvito infrastrukturo predstavlja odlično lokacijo za sprostitev, kar bo novi mestni park le še nadgradil. Z dogajanjem v mestu prihajamo v stik s Koprčankami ali Koprčani, ki še naprej ostajajo naše najbolj zveste stranke.«

Sergeja Vuga, trafika Funny Shop

Prihajam iz Štajerske in preden sem odprla atelje v Kopru, sem mesto velikokrat obiskala. Prav zaradi razvoja in velikega napredka mesta sem se odločila, da svojo dejavnost prenesem tudi v Koper, obenem pa je seveda sledila tudi moja selitev. Koper zaznavam kot čisto in urejeno mesto, z odlično infrastrukturo in dobrimi pogoji za razvoj podjetniških idej in ne samo turizma, ki se sicer razvija s svetlobno hitrostjo. Po treh letih uspešnega poslovanja v Kopru sem prepričana, da je bila moja odločitev pravilna.

Branka Vukajlović, Tapetedecor

Cafe Calypso je prvič odprl svoja vrata v začetku leta 2002 in od takrat smo priča očitnemu napredku in razvoju občine. Za nakup gostinskega lokala, na takrat neurejeni promenadi, smo se odločili na podlagi obljube, da v kolikor se bo pričelo urejati mesto, bo na »prednostni listi« obalna promenada. Proti koncu leta 2002 je županski stolček prevzel sedanjí župan in kmalu se je zadeva začela odvijati v pravi smeri - Koper je z leti pridobil podobo, katera presega vsa naša pričakovanja. Podoba Kopra se je tako spremenila, da je za konzervativno razmišljajočo populacijo postala celo močnejša. Palme, cesta brez robnikov, enosmerna cesta... res je, sprememba je bila »šokantna«, iz neurejene promenade je nastala »sanjska« promenada, po kateri se danes z zadovoljstvom sprehajajo Koprčani, domači in tuji turisti. Koper bi leta 2002 lahko poimenovali »mesto duhov«, po 20. uri ni bilo na ulicah »žive duše«, pa naj je bila zima ali poletje. Danes je mesto živahno, obiskano s strani domačih in tujih turistov, iz leta v leto pridobiva na turističnem utripu, seveda zahvaljujoč tudi kreativnim idejam in produktivnemu delu Mestne občine Koper, kar pripomore k poslovanju gostinskih lokalov in trgovin v mestnem jedru. Kot zaključek bi dal primerjavo naše občine z orkestrom: dirigent je perfekcionista, izredno sposoben, z neverjetno energijo in kar ne smemo zanemariti, dirigent izbira prave člane orkestra.

Igor Lazar, bar Calypso

Razvoj Kopra je posledično tudi razvoj vseh dejavnosti v mestu. Koper se je v minulih letih preobrazil v moderno, lepo in čisto mesto, v katerega radi zahajajo domači, pa tudi tuji obiskovalci. To je med drugim seveda rezultat dobrega dela na področju turizma, ki se je bliskovito razvil in podjetnikom omogočil nove možnosti. Vsakoletno v Kopru občutimo večji pretok ljudi, trend pa se bo tudi v prihodnosti zagotovo nadaljeval, kar me veseli.

Tomaž Bele, bar Petrol

Koper je mesto v katerem lahko vsak živi s ponosom. Razvoj, ki smo mu priča zadnja leta, je neprimerljiv s tem, kar je bil Koper nekoč. S tem se povečuje tudi podjetniški potencial, ki ga posledično nudi Koper vsem, ki imajo dobre ideje in smisel, da svojo idejo tudi uresničijo. Pred tremi leti smo z zasebnim investitorjem uspeli zgraditi študentski dom in hostel. Ker v Koper prihaja vse več turistov, tudi takih, ki svoj celoten dopust preživijo v tem mestu, je naša ideja obrodila sadove. Turisti, ki prenočijo pri nas, so v celoti navdušeni nad mestom, njegovo urejenostjo in infrastrukturo, ki jim jo ta ponuja. Predvsem pa so zanimive in dobro izpeljane prireditve tiste, ki v Koper privabljajo obiskovalce tudi izven relativno kratke poletne sezone. Mesto Koper postaja celoletna destinacija, kar povečuje potencial v naši dejavnosti.

Sebastijan Kokl, Villa Domus

Občina Koper je v zadnjih mandatih veliko naredila za družabno življenje občanov. Ljudje imajo veliko več izbire in dogodkov kot nekoč. Bolj razgibano dogajanje v sami občini prinaša gostincem več dela, saj ljudje krožijo in je v mestu ter na obrobju večja frekvenca ljudi. Tudi sami delamo na tem, da se v Kopru vsak vikend dogaja in hkrati podpiramo prizadevanja občine.

David Hrvatin, Bellavita Bar

Razvoj občine poteka v sožitju z obrtniki, ki se nahajamo v mestnem jedru in smo posredno seveda tudi odvisni od tega razvoja. Če se mesto razvija in gre v pravo smer, temu sledimo tudi obrtniki in tako nam je delo olajšano. Koper živi, konstantno se nekaj dogaja, nika- kor to ni več mesto, kot smo ga pozna- li včasih. Danes ima mesto neko novo dimenzijo, česar smo si vsi tudi želeli.

Samir Šakovič, čevljarstvo in izdelava obutve Tash

V zadnjih letih je na področju naše dejavnosti v Kopru vse do potankosti urejeno in organizirano. Zaznali smo ogromen posluš kraja, občine in župana. Vse je urejeno na čisto vseh nivojih, kar vključuje tudi papirologijo in vsa potrebna soglasja. Koncerte organiziramo tudi drugod po Sloveniji in lahko povem, da ni nikjer urejeno tako kot tukaj. Mesto živi s temi dogodki in jih podpira. Koper je čudovito mesto, neprestano v razvoju in na dogodke prihaja vedno več ljudi iz drugih krajev, ne le Koprčani. Pogoji se samo še izboljšujejo, imamo namreč vedno bolj primerno in moderno infrastrukturo. Še posebej je to opazno v starem mestnem jedru, kjer so lahko koncerti in prireditve na več lokacijah. Veliko je parkirišč in vhodov v mesto, zato se tudi vedno več drugih organizatorjev odloča za Koper. Mesto je v vseh pogledih napredovalo.

Danijel Koradin, Koda Events

Ekipa NACKLE je z razvojem Mestne občine Koper zelo zadovoljna, sami se trudimo, da so naše storitve na najvišjem možnem nivoju, vendar pa bi bilo brez podpore občine dosti težje. V občini se dogaja veliko dogodkov tekom celega leta, kar je zelo pomembno za nas, zato tudi sami aktivno sodelujemo. Mesto je zelo čisto in urejeno, vsako leto z novimi pridobitvami, ki pozitivno vplivajo na našo dejavnost. Lahko rečem, da z občino odlično sodelujemo - ta poskrbi za dobre pogoje, mi pa za dobro storitev. *Nace Šumrada Slosar, Kavarna Triglav in Costadoro caffe*

Z vinarstvom se ukvarjamo že dolga leta, tradicija se prenaša iz roda v rod, v zadnjih 15 letih pa se s tem ukvarjamo veliko bolj resno. Širimo se, sadimo nove vinograde, jih obnavljamo in pripravljamo pestro paleto različnih vin, od preprostih svežih, do barikiranih, penine, žganja in oljčnega olja. Delamo predvsem na kvaliteti, vinarji in oljkarji imamo ob tem veliko podporo s strani Mestne občine Koper in župana Borisa Popoviča, sadovi tega pa se kažejo v raznih prejetih nagradah in priznanjih. Letos so nam podelili zelo pomembno in prestižno mednarodno priznanje »Decanter World Wine Awards (DWWW)«, ki jo podeljujejo v Londonu in je ena izmed najbolj priznanih in najvplivnejših svetovnih tekmovanj vin. Dobili smo prvo platino medaljo za malvazijo, kar je veliko priznanje tako malvaziji kot tudi naši občini. V letu 2018 tako dosegamo velike uspehe, pri čemer nam občina in župan skozi vsa leta našega stojata ob strani. Hiter razvoj občine nam zagotavlja še dodatno rast in razvoj panoge. Koper se uveljavlja kot turistična destinacija in s tem, ko se mu povečuje prepoznavnost, se to pozna tudi pri naših vinih in občutno povečani promociji. Obiščejo nas turisti potniških ladij - z njihove strani je povpraševanje po lokalnih izdelkih veliko. Ponudimo jim degustacije, vedno pa nakupijo tudi naša vina in ostale izdelke. V Kopru imamo odlične pogoje za vinarstvo, nahajamo se v bližini mnogih večjih evropskih mest, podnebje je stabilno in nismo izpostavljenih raznim naravnim nesrečam. V primerjavi s tem, kaj se dogaja drugod po svetu, lahko rečem, da smo v raju in upam, da bomo naš potencial tudi v prihodnje dobro izkoriščali.

Vlado Ražman, Vina Ražman

Razvoj Mestne občine Koper pozitivno vpliva tudi na našo dejavnost, pri naših prizadevanjih pa nam občina nudi vso podporno okolje. Kot odličen primer je svetovno priznani vodnik Flos Olei, kjer smo se uvrstili v sam vrh in se znašli med najbolje ocenjenimi oljčnimi olji. Zelo dobro se je uveljavil natečaj za županova vino in olje ter še veliko drugih prireditvev, tako ali drugače povezanih z našo dejavnostjo. S povečanim turizmom se je povečala tudi promocija naših izdelkov, tako pri vinarjih kot tudi pri oljkarjih. V zadnjih letih nas vse pogostejše obiskujejo ladijski turisti, ki si očitno že pred odhodom na potovanje ogledajo kaj jim določena destinacija ponuja, saj smo imeli veliko primerov, ko so turisti že imeli načrtovan obisk naše kleti in vodenih degustacij ter nato kupili še nekaj izdelkov. Razvoj Kopra gre v pravi smeri in verjamem, da se bo tako tudi nadaljevalo.

Franc Morgan, Oljarna Morgan

V zadovoljstvo mi je, da gre razvoj mesta v pravo smer. Tudi Kidričeva ulica, kjer domujemo, počasi oživlja in veselim se morebitnih novih obratov, ki bodo tukaj našli svoj prostor. Z razvojem turizma v mesto prihaja vedno več ljudi, ki jih je z dobro ponudbo potrebno tu tudi obdržati. Občina nam je s svojo vizijo in delovanjem omogočila, da lažje razvijamo svojo dejavnost, na nas pa je, da to priložnost izkoristimo. V Okusih Istre smo se odločili, da našim gostom predstavljamo vinsko, pa tudi gastronomsko ponudbo in kulturo naših krajev, ki je zares bogata in si zato tudi zasluži svoj kotiček.

Jernej Sepič, Okusi Istre

Franci Matoz: »Človek s pogledom, ki seže daleč v prihodnost in kakršnega zmora samo velik vizionar in neumoren garač.«

"Toliko neznanja in toliko nevednosti, kot sem ju na tem soočenju zasledil od izzivalcev župana Borisa Popoviča, nisem že dolgo slišal na enem mestu," pravi podpornik in prijatelj župana Borisa Popoviča, odvetnik Franci Matoz. Nedavno soočenje koprškega radia v Sv. Antonu je spremljal z vidika pravnika in odvetnika in pri izzivalcih ga je presenetilo predvsem nepoznavanje osnovnih pristojnosti in delovanja občine.

Franci Matoz nam je pojasnil, da ga je presenetilo predvsem to, da so vsi poudarjali, "da zaradi tega, ker v MOK še ni sprejet občinski prostorski načrt, zastaja razvoj, da občina nima prostorskih aktov, jasnega cilja, prostorske politike. Tisti, ki so to zatrjevali in vneto zagovarjali, ne vedo, da so bili prostorski akti v Mestni občini Koper izdelani že zdavnaj," je jasen. Ne vedo niti, "da ima MOK jasno načrtan urbanistični razvoj in izdelane načrte razvojnih programov ter da so v občini izdelani prostorski akti, ki so in bodo omogočili nadaljnji razvoj. Občinski prostorski načrt je samo novelacija obstoječih planov in MOK je ravnala povsem pravilno, da ni hitela s sprejetjem prostorskega načrta, kajti zakonodaja se je v času od leta 2010 do leta 2018 dvakrat spremenila in bi hitenje povzročilo nepotrebno zapravljane nemajhne vsote proračunskega de-

narja. In seveda je pravilno, da se bo prostorski načrt delal šele po 1. 6. 2018, glede na novosti v zakonodaji. Seveda pa ni izključeno, da se bo zakonodaja, ki na nivoju države ureja prostorsko planiranje, še spremenila, saj je skoraj že modna muha, da vsakokratna vlada spreminja postopke in vsebino prostorske zakonodaje."

Druga stvar, ki ga je presenetila na soočenju županskih kandidatov, je bilo nepoznavanje pristojnosti občine v zvezi z Luko Koper. »Večini kandidatov ni jasno, kakšne pristojnosti ima občina v zvezi z Luko,« pravi in nadaljuje:

"Večini ni bilo povsem jasno, da prostorsko urejanje za območje Luke Koper ureja država in da je občina z doseženim sporazumom z Luko Koper v zvezi z umikom ladij in pretovora s tako imenovanega nultega pomola ter z odškodnino, ki jo bo Luka Koper izplačevala letno v višini 200.000 evrov v poseben sklad, ki bo namenjen za sanacijo in odpravo negativnih vplivov hrupa, svetlobe in prašnih delcev, pridobila veliko več, kot bi imela možnosti v samih upravnih postopkih, kjer niti ni stranka postopka v pravem pomenu in bi lahko v postopku podajala smo svoja mnenja, ki pa jih država ni dolžna upoštevati." Seveda to pomeni, da je postopen umik tovornih ladij iz tako imenovanega nultega pomola zelo velik uspeh, "saj bo to zelo zmanjšalo negativne vplive na mesto. Prav tako je treba poudariti, da bodo sredstva iz sklada, v katerega bo vplačala denar Luka Koper d.d., porabljena izključno za sanacijo fasad, oken ... na objektih, ki

so najbolj izpostavljeni negativnim vplivom. Občankam in občanom je župan torej zagotovil, da bodo njihovi objekti obnovljeni z denarjem, ki ga bo zagotovila Luka Koper d.d."

Matoz poudarja, da je večina kandidatov na omenjenem predvolilnem soočenju priznala, da je bilo v šestnajstih letih mandata župana Borisa Popoviča v občini storjeno veliko, "vendar pa menijo, da je treba več narediti za razvoj, za kvaliteto življenja itd. Seveda vsi govorijo bolj pavšalno, nimajo nekih konkretnih projektov in idej, predvsem pa ne vedo, kako bi kaj dejansko izvedli." Kot primer pomanjkanja idej je navedel izjavo enega od kandidatov, ki "je dejal, da bi se zavzemal za to, da država preda Servitski samostan najprej občini, nato bi kandidiral za evropska sredstva in ko bi jih pridobil, bi ga obnovil ter predal univerzi. Čeprav ga je država že predala univerzi. Se pravi, da bi občina samo obnovila Servitski samostan in ga vrnila uporabniku, ki ga že ima."

Popovičevi izzivalci so na soočenju po Matozovih besedah tudi "očitno spregledali ali pa namenoma pozabili na izgradnjo moderne obrtne cone na Serminu, gradnje šol, vrtcev, gasilskega doma, zdravstvenega doma, številnih neprofitnih stanovanj na Dolinski cesti ipd. Vse to ne bi bilo mogoče, če občina ne bi imela urejenih prostorskih aktov. Zato je zgodba o nesprejetju OPN le predvolilna floskula," pojasnjuje.

Matoza je presenetil Gašpar Gašpar Mišič: »Glede na to, da je bil toliko let direktor Marjetice Koper in imel druge položaje, sem mislil, da mu je delovanje občine bolj poznano, pa sem na tem soočenju opazil, da tudi njemu te zadeve niso poznane. Res je, da je moje osebno mnenje o njem takšno, kot sem ga pred leti v pogovoru že povedal županu Borisu Popoviču, ko sem mu ves čas zatirjeval, da je njegova odločitev, da ga je tedaj postavil za direktorja Marjetice Koper, napačna, saj sem že takrat ocenjeval, da to ni najboljša izbira. Danes župan verjetno vidi, da sem imel prav, ko sem mu odsvetoval takšno ravnanje. Iz Marjetice Gašpar Gašpar Mišič ni odšel iz razlogov, kot jih sam navaja. Razlogi so razvidni iz ugotovitev računskega sodišča, ki kaže pravo, po moji oceni žal slabo luč njegovega vodenja tega javnega podjetja.»

»Koper je bil pred šestnajstimi leti mrtvo mesto. Imeli smo eno glavno asfaltirano ulico, policijsko upravo in parkirišče, mrtvo in umazano mestno jedro, stare šole in vrtce, star gasilski dom, neurejeno infrastrukturo na podeželju in še in še... Ničesar od tega, kar imamo danes, ni bilo,« nam je povedal odvetnik Franci Matoz. Obenem je priznal, da je bil pred šestnajstimi leti skeptičen do župana Borisa Popoviča, »saj se rdeča oblast ni kar tako hotela odpovedati vladanju v Mestni občini Koper. Sledili so nezakoniti pripor in neupravičeni kazenski postopki, ampak Borisa Popoviča na srečo vseh nas to ni ustavilo.« Popovič ga je presenetil tudi s tem, da se je zelo hitro učil. »Danes je tako strokovno

usposobljen, da se lahko povsem enakovredno pogovarja z urbanisti, projektanti, nadzorniki, izvajalci ali finančniki. V občini pozna vsako šolo, vrtce, društva, pa tudi vsako lučko, vsak robnik, vsak pločnik. Skratka, podrobno pozna vse projekte, ki se izvajajo v MOK. Vesel in počaščen sem, da sva prijatelja in da sem tudi sam lahko del te zgodbe o uspehu Mestne občine Koper,« je povedal Matoz. »Gre za človeka s pogledom, ki seže daleč v prihodnost in kakršnega zmora samo velik vizionar in neumoren garač. Kar Boris Popovič nedvomno je.«

»On je entuziast, stoodstotno predan svojemu delu, enostavno se ne ustavi.«

Glede na osebne izkušnje, ki jih ima v šestnajstih letih s koprskim županom, Matoz pove, da ima Boris Popovič zelo jasno vizijo razvoja Mestne občine Koper, tako z vidika prostorskega načrtovanja kot z vidika samega razvoja turizma ter kvalitete življenja v samem mestu in primestnih vaseh.

»Župana osebno poznam. Veliko let sva sodelovala in še sodelujeva, sva tudi prijatelja. In včasih se tudi sam začudim, ko ugotovim, da razmišlja daleč naprej, veliko dlje kot mi, in da ima v glavi vsak kvadratni meter zemljišča Mestne občine Koper, pozna vsako vas, vsak zaselek, vsako potko, vsako cesto, vsako ulico, vsak pločnik. V tem pogledu je neverjeten, kako enostavno mu to uspeva? Seveda jaz vem, kako. Tako, da je v službi štiriindvajset ur oziroma najmanj šestnajst ur na dan aktivno dela. Bojim se, da lahko tudi na škodo svojega zdravja. Ampak, ker je entuziast, stoodstotno predan svojemu delu, se enostavno ne ustavi,« razkriva sogovornik.

»Tisti, ki zadevo poznajo ali jo spremljajo, in vsi, ki živijo v Mestni občini Koper, bodo videli, da so mogoče pri začetkih nekih investicij dvomili ali pa celo mislili, da se mesto ureja deloma ali pa stihijsko, nakar so po tolikih letih lahko ugotovili, da sta vsaka naložba in vsak poseg v prostor skrbno premišljena in vnaprej načrtovana ter izključno v korist boljšega življenja občanov in občanov.«

»Mediji pišejo, da je Koper ena najbolj zadolženih občin na prebivalca – kar ni res. Zadolženost je treba vedno gledati skozi prihodke in skozi to, kakšen delež proračuna je namenjen odplačilu zadolževanja, ne pa na število prebivalcev. Tak izračun je napačen in zavaja, vsaj po mojem mnenju. Zakaj? Ker če bi se na primer občina, ki ima samo milijon in pol prihodkov v proračunu, zadolžila za sto petdeset tisoč evrov (obveznosti vračila letno), bi bila bolj zadolžena, kot je Mestna občina Koper, pa čeprav bi bila mogoče manj zadolžena na prebivalca,« pojasni. »Tudi v domačem gospodarstvu ni važno, koliko članov šteje družina, ampak koliko prihodkov ima in koliko kredita je vzela in ali bo to sposobna vračati glede na prihodke. Ter seveda, koliko procentov vaših prihodkov predstavlja obveznost vračanja. MOK je zadolžena pod mejo zadolževanja, do katere je to dopustno glede na zakon in je še daleč ne dosega, medtem ko je marsikatera občina že dosegla mejo, do katere se sme zadolžiti, da je to še zdržno. Tudi ta zgodba, ko se govori o zadolženosti MOK, je dejansko neresnična in napačno prikazana.«

»Rezultat šestnajst let dolgega procesa urejanja Kopra je mesto, ki sije v povsem novi podobi. Začelo se je z gradnjo šole, gasilskega in zdravstvenega doma (urejanjem celotne infrastrukture v mestu in primestju), z odprtjem mesta na območju Luke, s povezavo med Pristaniško, Vojkovo in 'krogom' okoli mestnega jedra, pozneje pa se je začelo mesto širiti s semedelsko promenado proti Žusterni,« Matoz strne šestnajst let dolg proces urejanja Kopra, ki danes sije v povsem novi podobi.

»Tisti, ki to spremljajo, bodo videli, da ima vse svoj smisel,« nadaljuje. Najprej se je uredilo infrastrukturo okoli mesta in v mestnem jedru, zdaj pa »se zadeva širi v smeri Žusterne, saj je namen župana, da bo občina pridobila to tako potrebno plažo za prebivalce mesta Koper, okolice in tudi za turizem, kajti Kopru trenutno najbolj manjka ta plaža.«

Eden od Popovičevih projektov, ki so v fazi razvoja, je gradnja dvigala za povezavo med Markovcem in Žusterno oziroma Koprom. »Ko tisti, ki so bili najprej kritiki tega dvigala danes

vidijo projekte, kako je bila zadeva zamišljena, vedo, da bo Koper s tem dobil preko, 300, 400 metrov lepe, urejene plaže in povezavo, prek katere se bodo prebivalci Markovca lahko neposredno spuščali na to urejeno plažo, istočasno pa bodo s tem povezali Markovec s starim mestnim jedrom,« pove Matoz.

»Dejstvo je, da ima župan idejo, kako nadaljevati z urejanjem mesta in okolice, da ima v glavi jasno začrtan razvoj MOK in da je v tem pogledu vizionar. Njegove ideje, ki se na prvi pogled zdijo mogoče celo malo čudne ali neuresničljive, se skozi vsa ta leta dejansko zgodijo in na koncu vidimo, da je tudi večino svojih obljub, oziroma skoraj vse, tudi uresničil.«

»Glede na to, da Borisa Popoviča v politiki ni bilo, župan pa mora imeti tudi neka strokovna znanja, sem bil ob začetku njegovega županovanja (predvsem zaradi poprej navedenih dejstev o nezakonitem priporu in obračunu starih oblasti z njim) skeptičen. Ne v smislu njegove energije, ker sem vedel, da je ima dovolj in da bo posvetil ves svoj čas in energijo v to, ampak skeptičen v tem smislu, kako bo uspel obvladati preko sto zaposlenih, strokovne službe, urade, ki so jih postavili prejšnji župani. Presenetil me je, ker se zelo hitro se uči in zelo hitro sprejema nasvete. Danes, po vseh teh letih, je strokovno tako usposobljen, da dejansko obvlada vsa področja dela MOK. Tako glede samih financ, proračuna, kot izvedbe samih investicij – pri izvedbi investicij je pravzaprav on glavni nadzor.«

Matoz pojasnjuje, da se Popovič »lahko povsem enakovredno pogovarja z urbanisti, projektanti, nadzorniki, izvajalci ali finančniki, na področju družbenih dejavnosti, zdravstva ... V vseh teh letih je na teh področjih izjemno napredoval in danes sem prepričan, da je dejansko edini in najboljši, da Mestno občino Koper vodi in dokonča skupno vizijo razvoja mesta in primestja. V nasprotnem primeru sem prepričan, da bo razvoj zastal in občina bo nazadovala, seveda v škodo občanov in občanov.« In doda: »Težko verjamem, da bi se v zgodovini Kopra ponovil tak župan, kot je Boris Popovič, zato ker ima vizijo, delavnost, vztrajnost in je tudi zelo, zelo strokoven v tem delu. Vem, da se bodo Koprčani in Koprčanke pravilno odločili na volitvah in da bo župan Boris Popovič dobil še en mandat.«

»Tisti, ki danes misli, da je normalno, da ladje prihajajo v Koper, da so prišle same, da so se ladjarji ponujali sami, ne ve, da so prej potovale iz Italije proti Dubrovniku. Koper je bil nekje vmes in ni bil nikakršna destinacija, tem turistom ni imel nič za ponuditi. Ampak vseeno je županu takrat s sodelavci nekako uspelo prepričati ladjarje, da so te potniške ladje prišle v Koper.« obuja spomine.

Ob tem ne more mimo svojega tedanjega presenečenja ob prebiranju članka v Primorskih novicah. Spomnil je, da je bilo mestno jedro takrat ob nedeljah prazno in pusto, saj so bile trgovine in lokali večinomoma zaprti.

Mestna občina Koper je po prihodu prvih potniških ladij poslala vsem lokalom, obrtnikom in lastnikom trgovin v starem mestnem jedru »vljudnostni poziv, da bi obratovali tudi ob vikendih. V časopisu je pisalo, kako so slednji protestirali proti temu, da bi imeli svoje lokale in trgovine odprte še v nedeljo, kajti to pomeni dodatne zaposlitve, dodatne obremenitve. Od občine so zahtevali, da jim subvencionira dodatne zaposlitve, če želi, da bi obratovali tudi ob vikendih.«

Zelo dobro bi bilo, da bi našli in si prebrali ta članek, ker bi videli, kakšen vizionar je bil Boris Popovič, ko se je boril, da so te prve ladje lahko prišle in ko nihče ni verjel, da od tega kaj bo in ko so nekateri mislili, da pomeni prihod potniških ladij celo motnjo v razvoju kraja... Danes vsi to vidijo kot uspeh, ampak mislijo, da se je zgodil skoraj sam. Nič se ni zgodilo samo, vse se je zgodilo s trdim delom in trudom župana in njegove ekipe.«

»Enaka polemika se zdaj odvija okrog razsvetljave v Kopru. "Vem, da se župan ves čas zelo trudi, da bi pozimi, ko ni turizma in je mesto bolj prazno, ko se nič ne dogaja razen novoletnih prireditev v taverni, mesto zaživelo v vsem svojem sijaju. Želi si, da imeli občani in občanke delo in dohodke iz tega naslova, da bi lokalni in trgovine živeli." Po dolgem razmišljanju se je rodila ideja, ki v svetu ni tuja in je v nekaj evropskih mestih že zaživela, in sicer, "da bi se od novembra do konca januarja mesto okrasilo oziroma opremilo z razsvetljavo, svetlobnimi liki, ki bi pričarali praznično vzdušje Koprčanom in Koprčankam in da bi si jih prišli ogledat seveda številni turisti." Kot pravi Matož, dolgoletne izkušnje nekaterih evropskih mest kažejo, da si je tovrstno novoletno osvetlitev v treh mesecih ogledalo tudi po pet milijonov turistov. "Kritike župana Popoviča in to tistih, ki poskušajo vsako dobro priložnost in zgodbo prikazati kot slabo, je zanimalo samo, ali je občina za to dala 500 ali 550 tisoč evrov. Širili so lažne polemike o tem, ali to res sodi v mesto, ali je to le kič, kam se jih pritrjuje, zakaj se jih pritrjuje... Nihče pa ne vidi bistva."

In bistvo je v tem, da bo mesto Koper s to praznično razsvetljavo oziroma praznikom luči, poimenovanim Čudolandija, oživelo in imelo praznično vzdušje več mesecev. "Da bomo, kot je poudaril župan, namesto da bi hodili gledat novoletne lučke v Ljubljano in Zagreb, ostali doma in bomo to imeli tukaj. In da bodo naši otroci in vsi ostali veseli, ko bodo gledali te like in se bodo v domačem kraju lahko počutili praznično. To je bilo najbolj pomembno."

"Župan se trudi, da bi v sodnem sporu s Termami Čatež v zvezi s prodajo Hotela Koper, kjer je občina uveljavila predkupno pravico, občina zmagala in pridobila ta hotel. Pa ne zato, da bi se Mestna občina Koper šla hotelirstva, ampak zato, ker imata občina in župan željo zagotoviti, da se tam naredi najmodernejši in najboljši hotel, ki bo spadal v mestno jedro. Hotel Koper in Hotel Žusterna zaradi prezadolženosti Term Čatež namreč trenutno propadata in izgubljata na kvaliteti. Hotel Koper je dejansko katastrofa in bi moral biti tako rekoč zaprt, Žusterna pa stagnira. Za kraj je seveda pomembno, da ima dobre hotele. In to želi župan Popovič doseči, ne pa, da se bo on šel hotelirstva, daleč od tega."

**Do specialista
v 7 dneh!**

**Specialisti
Specialisti+**

Halo zdravje

((080 26 64))

Zavarovancem smo v letu 2017 zagotovili obravnavo pri specialistu povprečno v 7 dneh.

Več informacij vam je na voljo na spletni strani Triglav, Zdravstvene zavarovalnice, d.d., kjer so dostopni tudi splošni pogoji zdravstvenih zavarovanj.

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje

triglavzdravje.si

Dragan Marušič: »Koper in z njim Slovenija - sotovorec svetovnih razvojnih trendov.«

Čeprav mlada se je UP z željo po rasti in odličnosti v 15 letih svojega obstoja uspela trdno postaviti na noge. Še več, drzni koraki so jo zadnja leta umestili na svetovni univerzitetni zemljevid. Univerza na Primorskem odlično sodeluje tudi z lokalno skupnostjo, ki je v letu 2011 s posebnim občinskim priznanjem odlikovala prof. dr. Dragana Marušiča, tedaj še dekana UP FAMNIT, in sicer za izjemen prispevek k razvoju znanstvenega in pedagoškega dela v Kopru in posledično k razvoju Mestne občine Koper. To sodelovanje pa se je še okrepilo, ko je bil novembra istega leta na mesto rektorja Univerze na Primorskem izvoljen prav prof. dr. Marušič, ki je prepričan, da se »plodno sodelovanje odraža v številnih skupnih projektih, ki sta jih koprška občina in Univerza na Primorskem izpeljali v zadnjih letih.«

15 let od obstoja tretje slovenske univerze, prav tu, v Kopru. Kaj to pomeni za mesto, regijo, pa tudi širše?

Imeti eno od treh javnih univerz v Sloveniji je velika primerjalna prednost za našo regijo. Lahko smo hvaležni vsem tistim, ki so uspeli realizirati predrzno idejo in ustanoviti to univerzo. Na začetku se je razvijala kot pretežno družboslovno humanistična univerza, v zadnjih letih pa je dobila tudi naravoslovno – tehnično uravnoteženje. Postala je interdi-

sciplinarna univerza, kar je danes skorajda nujen pogoj za uspešno in prodorno delovanje. S široko internacionalizacijo je pripeljala mlade propulzivne ljudi iz različnih držav, ki dajejo mestu vse bolj mednarodni pridih, ljudi, ki bodo s svojim znanjem pripomogli k razvoju naše regije in celotne države. Ta univerza je ravno pravšnja za dovolj ambiciozno okolje, kar pa Mestna občina Koper kot osrednja občina v Slovenski Istri tudi je. Samo država bi morala bolj izkoristiti pozicijo Kopra, ki je ključna točka na njenem zemljevidu. Morje predstavlja 70 odstotkov površine na tem planetu. Zato je jasno, da tisti, ki obvladuje morske poti, posledično obvladuje tudi svetovno politiko in ekonomijo. Zato mora Slovenija v Koper in prostor Slovenske Istre z zaledjem vred vložiti bistveno več finančnih sredstev. Vanj je

potrebno postaviti tudi nekaj državnih institucij in tako vsem okoli nas jasno povedati, da si tega našega okna v svet ne dovolimo zapreti. In Koper z našo univerzo ima Sloveniji res kaj ponuditi: nekaj, brez česar danes ne gre več. Tisto, kar so bile nekoč poti po kopnem, pa po morju, so danes komunikacijske poti svetovnega spleta. A kot vsaka mora tudi ta komunikacija biti varna. In prav naša univerza, ki ima edina v tej državi doktorski študij iz kriptografije, lahko Sloveniji da prav to: center za zaščito podatkov in varno komuniciranje. Potem pa bo Koper in z njim vred cela Slovenija tako po vidnih morskih poteh kot po zastrtih komunikacijskih poteh sotovorec svetovnih razvojnih trendov.

Koper je od leta 2003 tudi univerzitetno središče, ki danes, po 15 letih delovanja, pod svojim okriljem združuje šest fakultet: Fakulteto za humanistične študije, Fakulteto za management, Fakulteto za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Pedagoško fakulteto – vse s sedežem v Kopru ter Fakulteto za turistične študije Turistico v Portorožu in Fakulteto za vede o zdravju v Izoli, v okviru nje pa deluje tudi raziskovalni Inštitut Andrej Marušič, univerzitetna knjižnica, študentski domovi in dve pridruženi članici – Ortopedska bolnišnica Valdoltra in Fakulteta za dizajn iz Ljubljane. Univerza je tudi eden največjih delodajalcev v občini in zaposluje čez 600 pedagogov, raziskovalcev in strokovnih sodelavcev, obiskuje pa jo kar 4.925 študentov, od tega 514 tujih študentov, kar je 10,46 odstotka glede na vse vpisane študente.

Kako se Univerza na Primorskem odziva na nagel razvoj koprške občine?

UP se s pomočjo lokalne skupnosti vse bolj umešča v zgodovinsko jedro Kopra in ga tako oživlja. Spomnimo, da univerza za svoje delovanje uporablja nekdanje mestne palače Armerijo, Foresterijo in Pretorsko palačo, s pridobitvijo prostorov nekdanje pošte na Glagoljaški ulici, stavbo nekdanjega hotela Galeb na Kettejevi ulici in s prostori nekdanje Srednje kovinarske šole pa se lepo zaokrožuje postavitve univerze kot osrednje institucije v Kopru. V naš kraj in širše zaledje prihaja vse večje število študentov od drugod. V zadnjem času pa je vse več naših učiteljev, raziskovalcev in strokovnih sodelavcev, ki so se pred leti vozili v Koper, zdaj pa so si naš kraj vzeli za stalno prebivališče. Ta trend nas lahko navdaja z največjim možnim optimizmom, saj je prav stalna prisotnost in vpetost, bivanje v kraju, kjer nekdo deluje, največji garant uspešnega razvoja.

Pomembni projekti UP za razvoj MOK:

Prva evropska podružnica prestižne ruske univerze Lomonossov, 45-milijonski projekt InnoRenew CoE, na Obali bo leta 2020 vrh svetovne matematike.

Beg možganov v Koper

»V naš kraj in širše zaledje prihaja vse večje število študentov od drugod. V zadnjem času pa je vse več naših učiteljev, raziskovalcev in strokovnih sodelavcev, ki so se pred leti vozili v Koper, zdaj pa so si naš kraj vzeli za stalno prebivališče. Ta trend nas lahko navdaja z največjim možnim optimizmom, saj je prav stalna prisotnost in vpetost, bivanje v kraju, kjer nekdo deluje, največji garant uspešnega razvoja.« prof. dr. Dragan Marušič

MOK je vlagateljica v Štipendijski sklad UP

MOK z univerzo sodeluje tudi kot vlagateljica v Štipendijski sklad Univerze na Primorskem, ki je unikum med slovenskimi univerzami. Ustanovljen je bil leta 2008, od tedaj do danes pa je bilo razdeljenih že 362 štipendij.

Darij Novinec: »Treba je zbuditi ta speči biser v Piranu.«

Darij Novinec, rojeni Pirančan, kandidat za župana Občine Piran. Čeprav si je ustvaril družino v Kopru, kjer tudi opravlja delo vršilca dolžnosti v Javnem zavodu za šport Mestne občine Koper, se redno vrača v Piran, na punto, kjer si 'polni baterije'. Pravi, da mu je to mesto dalo tisto, česar mu nobeno drugo ni moglo dati. In prav zato si želi, da bi se Piran vrnil nazaj iz spanca. »Prepričan sem, da se da zbuditi Trnjulčico, ki je tam zaspala,« nam je zaupal v pogovoru. Dotaknil se je tudi pozitivnega odnosa župana Borisa Popoviča do razvoja športnega turizma v Mestni občini Koper.

Zakaj ste se odločili za kandidaturu?

Piran ima v sebi še vedno nekdanji pozitiven naboj. Čutim ta naboj in vem, da obstaja v Piranu. Na žalost je vse skupaj zaspalo. Treba je zbuditi ta speči biser v Piranu, spremeniti stvari. Piran je najlepše mesto na svetu in škoda je ljudi, ki živijo tam, ter mesta kot takega. Enostavno je nujno nekaj narediti. Zavedam se, da se je marsikdo trudil in se trudijo še danes, ampak očitno še niso našli prave formule. Sam verjamem, da ta formula obstaja. Prepričan sem, da se da zbuditi Trnjulčico, ki je tam zaspala. Kdor živi v Piranu ali je tam živel, tako kot jaz, sigurno razume te moje besede.

Od leta 2008 ste zaposleni na Javnem zavodu za šport Mestne občine Koper, letos avgusta pa so vas imenovali za v.d. direktorja. Kako vidite razvoj športnega centra in športa na sploh v Mestni občini Koper?

Res je, v Javnem zavodu sem zaposlen že od leta 2008 in sem bil prav zato vpleten v vse faze razvoja športa v Kopru. Izredno sem vesel, da imata župan Boris Popovič in seveda celotna ekipa Mestne občine Koper tako zelo pozitiven odnos do razvoja športa. Z vlaganjem v športno infrastrukturo so se tako odprle možnosti za vzgojo otrok in mladine in jim omogočile zdravo in aktivno izkoriščanje prostega časa. Danes lahko s ponosom rečem, da praktično ni šole v Kopru, ki ne bi imela urejenih pogojev za športne aktivnosti, da o samem centru Bonifika in kakovostnih športnih objektih po celotnem ozemlju občine sploh ne izgubljam besed. Javni zavod za šport Koper ima v upravljanju veliko objektov, in sicer ŠRC Bonifiko z vsemi igrišči, pripadajočimi zemljišči, objekti in vso športno opremo, glavno in pomožno nogometno igrišče v Dekanih, letno kopališče Žusterna in balinarsko dvorano Žusterna. Po končanih investicijah, že v kratkem, pa bomo dobili v upravljanje še olimpijski bazen, Center vodnih športov v Žusterni in rekreacijski park ob Semedelski promenadi. Med uporabniki zaznavamo veliko zanimanje za rekreativne površine na Bonifiki, te so praktično cele dneve zapolnjene, vedno več je rekreativnih športnikov, ki redno uporabljajo tekaške steze, fitnes na prostem, teniška in druga igrišča. Veliko finančnih sredstev smo namenili tudi igriščem za otroke s posebno izbranimi in varnimi igrali. Vse javne površine so tedensko servisirane, redno vzdrževane, v veliko zadovoljstvo vseh uporabnikov. Ob vsem naštem sem prepričan, da je politika razvoja športa v koprski občini ena najbolj naprednih in strateško usmerjenih. Vedno več je športnih dogodkov, ki niso samo lokalnega ali širše, slovenskega pomena, pač pa gostimo evropska in svetovna pr-

venstva v raznolikih športnih kategorijah. Koper oziroma Zavod za šport si je prav zaradi velike ponudbe različnih športov in športnih objektov s strani Olimpijskega komiteja Slovenije pridobil licenco Olimpijski športni center Koper – Bonifika ter nam s tem odprl možnosti organizacije športnih dogodkov na svetovni ravni.

Odločili ste se, da boste kandidirali za mesto župana v Občini Piran? Ali boste prenesli del vaših izkušenj prav s področja športa tudi v piransko občino?

Določene dobre prakse bom z gotovostjo prenesel, sicer pa menim, da sta to dve različni poti razvoja. Koper se namreč vse bolj uveljavlja kot športna destinacija, saj je ravno šport pomemben segment strategije razvoja turizma Mestne občine Koper. Občina Piran pa je že tradicionalno klasično turistično usmerjena in je šport bolj kot eden izmed podpornih stebrov tovrstnemu turizmu. To seveda ne pomeni, da se ne bo potrebno tudi tej panogi posvetiti, še posebno zato, ker je bil Portorož vedno tradicionalno jadrarno usmerjen in so zato prav vsi športi, povezani z morjem, prioriteta nadaljnjega razvoja turizma v občini Piran.

Zoran Pavić: »Ankaran bi za svoj razvoj moral prevzeti večino že preverjenih metod razvoja Kopra!«

Zoran Pavić je bil minula štiri leta občinski svetnik v Občini Ankaran in zdaj kandidira za ankaranskega župana. V pogovoru nam je razkril, da bi dobre prakse, ki jih v Kopru razvija župan Boris Popovič, rad prenesel tudi na ankaransko občino.

Kot zaposleni na Slovenskih železnicah, kako komentirate županovo dolgoletno prizadevanje za vzpostavitev dvotirne proge?

V zvezi s projektom »drugi tir Divača – Koper« je koprski župan Boris Popovič imel vedno jasno stališče, da je nujno potrebna izgradnja ne le drugega tira, ampak izgradnja nove dvotirne proge. V zadnjem desetletju smo na Slovenskih železnicah imeli nenehen porast prepeljanih količin, obstoječa enotirna proga pa nadaljnjemu trendu rasti prevozov ne bo kos. Župan, ki jemlje razvoj kot svojo prioriteta nalogo, razume, da neprimerne transportne

povezave ne vplivajo le na razvoj pristanišča, temveč tudi na razvoj gospodarstva, turizma in še marsičesa drugega.

Kako vidite današnji razvoj Kopra? Gre v pravo smer? Katere dobre prakse, ki jih ima Koper, bi kot bodoči župan prenesli v Ankaran?

Današnji Koper je rezultat razvoja v pravo smer, mesto je prekrasno. Vsak obiskovalec z veseljem pride v mesto in se tudi z veseljem vrača. To je trend, ki se nikakor ne sme zaustaviti. Z vizijo, ki jo ima župan Boris Popovič, je ta trend že vnaprej zagotovljen. Občani, župan in občinska uprava so na svoje mesto lahko ponosni. Pomembno dejstvo je tudi to, da razvoj oziroma ideje niso končano dejstvo, temveč se permanentno nadaljujejo in nadgrajujejo. Vsi razvojni projekti niso namenjeni le nam, ampak bodočim generacijam, ki prihajajo oziroma bodo prišle za nami. Ankaran bi za svoj razvoj moral prevzeti ve-

čino že preverjenih metod razvoja Kopra. Metode oziroma prakse so nam pred očmi, samo odpreti jih moramo.

A ste pričakovali takšen razvoj Ankarana, potem, ko ste se odcepili od Mestne občine Koper? Je to, kar ste si Ankarančani želeli?

Snovalci razdružitve Ankarana od Mestne občine Koper so najbrž v programih oz. idejah načrtovali hiter razvoj kraja. Žal ugotavljamo, da temu še z daleč ni tako. Glede na geografski položaj, naravne danosti in drugi potencial, občani upravičeno pričakujemo in zahtevamo več. Ankaran je diamant, ki ga je potrebno zbrusiti, to pa je že umetnost.

Rado Pišot: »Partnerstvo z Mestno občino Koper ima pri našem delu posebno vrednost.«

Znanstveno-raziskovalno središče Koper (ZRS Koper) se od ustanovitve dalje s svojo raziskovalno dejavnostjo, ki je ena izmed temeljev raziskovanja v lokalnem okolju pa tudi širše, odraža v lokalni skupnosti in hkrati vpliva na procese in sam razvoj znanstvenega prostora v Mestni občini Koper.

Z direktorjem ZRS Koper, dr. Radom Pišotom smo se pogovarjali o trenutnih projektih, načrtih za prihodnost ter o tesni prepletenosti odličnega sodelovanja z Mestno občino Koper in njenim županom Borisom Popovičem.

Kako ocenjujete delo Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, odkar je ta stopil na samostojno pot pred dvema letoma? S kakšnimi izzivi se soočate in kakšni so načrti za prihodnost?

ZRS Koper je po dobrem desetletju delovanja znotraj Univerze na Primorskem ponovno vzpostavil samostojno pot kot javni raziskovalni zavod ZRS Koper. Danes je ZRS Koper edini javni raziskovalni zavod izven Ljubljane. Njegovo delovanje je izrazito interdisciplinarno, tako svojo dejavnost izvaja v okviru 8 inštitutov in infrastrukturnih enot. ZRS Koper žanje uspehe na vseh področjih delovanja, od humanistike do družboslovja in naravoslovja, poseben poudarek pa je na preučevanju tematik Sredozemlja in severno-jadranskega območja, kjer se nadgrajujejo mnoge uspešne raziskave na področjih, ki so jih v 24 letih obstoja preučevali raziskovalci ZRS. Široka mednarodna znanstvena vpetost ZRS Koper se kaže tako v evropskih programih in projektih, z vključevanjem v čezmejna partnerstva na obeh straneh državne meje, kot tudi širše v svetovnem raziskovalnem prostoru. ZRS Koper nudi tudi pomoč lokalnim podjetjem pri iskanju po-

slovnih partnerjev – preko podjetniških mrež ter s svojim znanjem, svojimi izkušnjami in pridobljenimi »know-how« kompetencami deluje kot podpora pri razvoju lokalnih skupnosti in je v sodelovanju z različnimi uporabniki znanja vpet v raziskave za njihove potrebe. Zastavljene cilje dosegamo z vključevanjem uglednih domačih in tujih raziskovalcev v svoje vrste in s spoštovanjem kriterijev in meril, ki vse zaposlene spodbujajo k uresničevanju zastavljene vizije. Raziskovalno delo kot temelj razvoja akademske odličnosti učiteljev in raziskovalcev od nas zahteva tudi povezovanje z visokošolskimi zavodi, kjer se neposredno uresničuje prenos znanja v študijski proces. Temeljno poslanstvo ZRS Koper je ostati referenčno jedro znanstveno-raziskovalne dejavnosti na področjih in znanstvenih disciplinah, ki jih preučujejo in razvijajo njegovi inštituti, ter postati Mediteranski referenčni center znanstveno-raziskovalne odličnosti, ki usmerja strategijo in ciljne dejavnosti sodelavcev ZRS Koper. Ta izziv želimo udejanjiti z ustreznim oblikovanjem notranjih komunikacijskih mrež in razmerij ob zavesti posameznika in skupin o odgovornosti do sprejetih nalog ter uresničiti ob vzpostavitvi stabilnega sistema upravljanja in organov odločanja. Skupaj s pripadajočimi infrastrukturnimi enotami je cilj razvijati spodbudno okolje za raziskovalca, da se bo lahko kakovostno odzival na potrebe okolja in gospodarstva.

Lani decembra ste odprli vrata novemu Mediteranskemu centru zdravja in s tem skupaj s koprsko občino naredili ogromen korak k uresničevanju dolgoletnih prizadevanj, da bi Koper postal tudi športno-turistični center. Ali je ta nova pridobitev uresničila svoj namen?

Novi prostori Mediteranskega centra zdravja so namenjeni izvajanju poslanstva prenosa znanja Inštituta za kineziološke raziskave, Znanstveno-raziskovalnega središča Koper do končnih uporabnikov in so bili predani namenu ob pomembni podpori Mestne

občine Koper. Inštitut za kineziološke raziskave ZRS Koper že več let dosega izjemne znanstvene dosežke na področju preučevanja mehanizmov gibalnega razvoja, športne vadbe, trajnega zdravja v različnih delovnih in bivalnih okoljih ter zdravstvene in športne diagnostike. Skladno s svojimi uspehi je bil v zadnjem ocenjevanju s strani eminentne Šanghajske lestvice odličnosti uvrščen med 150 najboljših svetovnih inštitutov s področja kinezijologije/športnih znanosti. V 14. letih obstoja smo pridobili številne raziskovalne programe, nacionalne in mednarodne raziskovalne projekte, nagrade in priznanja ter akreditacije. Po uveljavitvi v domačem in mednarodnem prostoru smo si zastavili tudi cilj ponuditi naša znanja in kompetence uporabnikom ter skupinam v naši neposredni okolici, iz katere tudi črpamo svoj znanstveni navdih. V ta namen so

organi ZRS Koper v letu 2017 ustanovili Mediteranski center zdravja (MCZ) ZRS Koper, ki bo prenašal najsodobnejše ugotovitve znanstvenikov inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper med končne uporabnike. S pomočjo Mestne občine Koper in župana, ki je takoj prisluhnil potrebam centra ter razumel njegovo vrednost in pomen, smo uspeli zagotoviti tudi ustrezne prostore v katerih lahko MCZ realizira svoje poslanstvo. Sodobne merilne naprave, ki jih v centru uporabljamo, so namenjene funkcionalni diagnostiki za splošno in športno populacijo; razvoju in načrtovanju sodobnih in celostnih pristopov vadbe, programov preventive, kurative in rehabilitacije z gibalnimi in vadbenimi programi, priprave na operativne posege in rehabilitacije po meri posameznikov; varnemu vračanju po poškodbah v šport ali na delovno mesto ter načrtovanju zdravega življenja, bivalnega okolja in delovnega mesta. Center kot eno svojih pomenih poslanstev namenja izvajanju dejavnosti za kateri je pridobil pomembni mednarodni in nacionalni akreditaciji, in sicer FIFA medicinskega centra odličnosti ter Olimpijskega referenčnega športno-medicinskega centra. Z vzpostavitvijo in delovanjem Mediteranskega centra zdravja se tudi Koper umešča na svetovni športno-medicinski zemljevid.

Na kakšen način in s kakšnimi prijemi Znanstveno-raziskovalno središče Koper zasleduje infrastrukturni razvoj Kopra?

Razvoj Kopra v zadnjih letih je sovplival in potekal hkrati tudi s pomembnimi spremembami v organiziranosti in delovanju ZRS Koper. Naša prisotnost v Mestni občini Koper (MOK) in odlično sodelovanje se kaže v številnih skupnih aktivnostih in projektih. Ob vsakoletnih akcijah sodelujemo v številnih lokalnih, nacionalnih in mednarodnih projektih. Poleg tega pa v sodelovanju s koprsko občino organiziramo tudi številne mednarodne znanstvene sestanke, konference in predstavitve knjig iz pestre založniške dejavnosti ter druge dogodke. Partnerstvo z MOK, ki v številnih projektih aktivno sodeluje in jih skupaj z nami generira, ima pri našem delu posebno vrednost. Zaključki in pridobitve projektov imajo posebno vlogo v našem okolju in spodbujajo razvoj slovenskega mediteranskega centra znanstvene odličnosti. Posebej smo se v dveh desetletjih obstoja ZRS Koper posvetili pridobivanju kakovostne infrastrukture. Skupaj z MOK smo tako pridobili pomembna sredstva za obnovo palače Baseggio, kjer bo v bližnji prihodnosti pridobil dom Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino ZRS Koper. Prav tako smo se posvetili reševanju prostorskega problema Inštituta za oljkarstvo saj se na občini zavedajo podhranjenosti oljarske panoge. Sodelujemo v obravnavi, strokovni analizi in oživiljanju drugih kulturnih in naravnih znamenitosti v občini ter si prizadevamo k skupnem urejanju okolja, ki bo za občane še prijaznejše, bolj zdravo, bogatejše in koristnejše.

Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper (ZRS Koper) je bilo ustanovljeno decembra 1994 pod okriljem vlade RS, soustanoviteljici pa sta bili še Skupnost obalnih občin in Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Med leti 2003 in 2015 je ZRS deloval v okviru Univerze na Primorskem. Bil je temeljno raziskovalno jedro novonastale univerze, saj so raziskovalci in raziskovalne podlage projektov predstavljali inkubator za številne diplomске in podiplomske študijske programe na univerzi. S ciljem odgovornega oblikovanja svoje prihodnosti pa so raziskovalci ZRS Koper stremeli po novi organiziranosti. S sklepom Vlade Republike Slovenije je bil tako novembra 2016 ustanovljen javni raziskovalni zavod Znanstveno-raziskovalno središče Koper.

Pristanišče in občina z roko v roki

Z novo upravo Luke Koper je Mestna občina Koper naposled dobila partnerja v pogovorih, ki v ospredje postavljajo vpliv delovanja koprskega pristanišča na bližnje prebivalce. Predsednik uprave Dimitrij Zadel, ki med drugim dobro sodeluje tudi s koprskim županom Borisom Popovičem, nam je postregel z odgovori na nekaj vprašanj, vezanih na razvoj Luke Koper in sobivanje le-te z mestom, potrdil pa je tudi, da ostaja tretji pomol v njihovih dolgoročnih načrtih.

Dimitrij Zadel

Konec leta bo minilo natanko leto dni odkar ste nastopili funkcijo predsednika uprave Luke Koper. Lahko izpostavite ključne točke, ki ste jim v tem letu namenili največ pozornosti?

Od prvega dne, odkar sem nastopil funkcijo predsednika uprave Luke Koper, smo se v družbi največ ukvarjali s spremembo t.i. sistema IPS, torej z reformo izvajanja pristaniških storitev. Problematika je več mesecev polnila strani časopisov in mislim, da jo vsi poz-

najo, zato mi ni potrebno podrobno razlagati. Z delom še nismo zaključili, saj gre za kompleksen problem, ki zahteva premišljene korake. Podjetja se tako korenitih reform sistemov, ki so bili v praksi več kot 20 let, lotevajo postopoma in to traja več let. Mi tega časa žal nimamo. Smo pa na dobri poti, da v Luki Koper vzpostavimo poslovno vzdržen, procesno učinkovit in predvsem bolj etičen sistem. Omeniti pa moram tudi razvojne projekte, ki so zaradi takih in drugačnih birokratskih ovir v preteklosti zastali. Z veseljem ugotavljam, da smo večji del teh premaknili z mrtve točke in pred nami je nov razvojni cikel, od katerega bomo imeli koristi vsi, ne le naša družba, ampak lokalno in širše nacionalno gospodarstvo. Govorim o aktivnostih za omilitev

vpliva dejavnosti luke na okolje, aktivnostih za povišanje ravni varstva pri delu, doseženi razširitvi koncesijskega območja, projektih za povečevanje kapacitete in pretočnosti v pristanišču ter o namerah, da se projekt drugega tira nadaljuje.

Znano je, da je bilo v času vašega predhodnika kar nekaj trenj med Luko Koper in Mestno občino Koper, lokalna skupnost bi v tistem času lahko ostala tudi brez svojega predstavnika v nadzornem svetu. Kako gledate na to in kako ocenjujete sedanje sodelovanje občine in luke?

Ne želim se ukvarjati s preteklostjo. Odkar smo s kolegi v upravi prevzeli vodenje družbe, je bil dialog z lokalnimi skupnostmi visoko na naši prednostni listi. Zavedamo se, da brez podpore najbližjih sosedov pristanišča ne bomo rasli in se razvijali. Veseli me, da to podporo večinoma imamo, tako s strani občine kot širše javnosti, tako tudi kažejo ankete javnega mnenja. Se pa zavedamo, da niso vsi zadovoljni s širitvijo pristanišča, kot tudi, da ima pristaniška dejavnost določene vplive na okolje. Vse te vplive merimo in iščemo rešitve. In na tej točki nastopi sposobnost sodelovanja, predvsem z lokalno skupnostjo, saj mora iskati ravnovesje med gospodarskim razvojem in zadovoljstvom svojih občanov.

Kako daleč ste s projektom prvega pomola? Kakšen pomen ima ta za nadaljnji razvoj koprskega pristanišča in kako si predstavljate sožitje z bližnjimi prebivalci v mestnem jedru?

Podaljšanje prvega pomola je za nas resnično najpomembnejši strateški projekt, ker vpliva na razvoj našega najpomembnejšega terminala, kontejnerskega. Čeprav Luka Koper dosega visoke okoljske standarde, nam hrup žal občasno povzroča težave, saj je to zelo zahtevno področje. Kljub ukrepom, ki jih izvajamo za omilitev teh vplivov, se žal kdaj pa kdaj zgodi, da ukrepi ne zadoščajo povsem, zato računamo na razumevanje in podporo prebivalcev starega mestnega jedra, ki se jim zato na tem mestu tudi zahvaljujemo za potrpežljivost, ki so jo že večkrat izkazali ob takih dogodkih. Kot sem že prej omenil, žal

ni vse odvisno samo od nas. Vemo, da so bolj kot samo pristanišče največkrat problem določene ladje, ki povzročajo preveč hrupa. Zato se s kolegi iz ostalih evropskih pristanišč na vso moč trudimo spremeniti evropsko zakonodajo, ki se s tem problemom zaenkrat še ne ubada. Se pa določene stvari vendarle premikajo na bolje.

Tudi ladjarji sami so se začeli vse bolj zavedati negativnih vplivov ladij na okolje. Pozitivno je, da morajo do leta 2020 ladje opustiti dosedanja okoljsko sporna goriva. Poleg tega moramo upoštevati, da so kontejnerji kot vrsta tovora najbolj prijazni do okolja in na svetu je nič koliko primerov sobivanja med naselji in kontejnerskimi terminali. Upam si celo trditi, da je kontejnerski terminal v Kopru dodatna turistična atrakcija, vsaj če sodim po radovednih opazovalcih na Bastionu ali na potniškem terminalu.

Kakšna je vsebina dogovora s koprsko občino in na kakšen način se bodo izvajale zapisane aktivnosti?

Sporazum med Luko Koper in MOK, ki smo ga podpisali julija letos, je začetek uresničevanja tistega, k čemur sva se ista podpisnika zavezala že v okviru državnega prostorskega načrta za pristanišče. S tem, ko bo Luka Koper pridobivala dodatne priveze s podaljšanjem prvega in drugega pomola, s širitvijo skladiščnih kapacitet v notranjost, bo lahko postopno prepuščala prostor ob severni obvoznici drugim, širše družbeno koristnim dejavnostim. Drugi del sporazuma se nanaša na omilitvene ukrepe, s katerimi bomo zmanjšali vpliv pristanišča na življenje in bivanje bližnjih prebivalcev. Delovne skupine, ki jih sestavljajo strokovnjaki z obeh strani, intenzivno delajo na teh projektih in ko bodo rešitve zrele, jih bomo tudi predstavili javnosti.

Mestna občina Koper ima v načrtih za prihodnja leta tudi ureditev velikega parka na mestu zdajšnjega kamionskega terminala. Kako daleč je umik le-tega na Sermin, kot tudi v kakšni fazi so postopki za gradnjo novega oz. novih dveh vhodov v Luko Koper?

Kot veste, se Serminski vhod že dela in ga bomo po planu otvorili marca prihodnje leto. Bertoški vhod se je tudi premaknil z mrtve točke, vsaj kar zadeva lastništva parcel. Zdaj nas čaka priprava dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja. Iščemo pa tudi lokacijo za nov kamionski terminal, čeprav bodo novi vhodi in drugačen, digitalno podprt način vstopanja tovornjakov, katerega smo uvedli v letošnjem letu, precej zmanjšali pritisk na mesto.

Veljaven državni prostorski načrt še vedno predvideva gradnjo tretjega pomola na ankaranski strani. Ste se s podaljšanjem prvega pomola in širitvijo dejavnosti v notranjost morda odpovedali načrtom zanj?

Ne. Tretji pomol ostaja v naših dolgoročnih načrtih. Res je, da trenutno dajemo prednost prvega in drugemu pomolu, kjer imamo tudi že vso infrastrukturo in je z ekonomskega vidika najboljše rešitev. Državni prostorski načrt sprejema in spreminja država, si pa tudi mi v Luko Koper prizadevamo, da bi bili naši razvojni načrti usklajeni in podprti s strani lokalnih skupnosti.

Svetovna rekorderka prihaja iz – Kopr!a!

Za Koprčanko Alenko Artnik je sanjska sezona. Na Bahamih je v avgustu dosegla nov svetovni rekord, ko se je v disciplini z monoplavutjo v Deanovi modri luknji na vdih potopila kar 105 metrov globoko. Kmalu zatem je na svetovnem prvenstvu v Turčiji osvojila kar dve srebrni medalji – eno v svoji paradni disciplini z monoplavutjo, drugo pa v disciplini z dvojno plavutjo. Nad izjemnimi dosežki je bil vidno navdušen tudi koprski župan Boris Popovič, ki je koprsko morsko deklco sprejel v občinskih prostorih.

Slovenka je s podvigom na Bahamih postala četrta ženska v zgodovini, ki se je z monoplavutjo potopila več kot 100 metrov globoko. Prva je bila leta 2009 Rusinja Natalija Molčanova, za njo Japonka, Italijanka, zdaj pa še Artnikova. V enakem tempu je Koprčanka nadaljevala tudi v prihodnjih mesecih, saj je v Turčiji potrdila svoje uspehe s Karibov.

Artnikova se je pogovarjala tudi s prvim možem koprške občine, ki ji je čestital za izjemne dosežke in izrazil ponos, ki ga čuti celotno mesto. Tema pogovora pa je bil tudi Koper in njegov razvoj, ki našo potapljačico na vdih ne pušča ravnodušne.

»Veliko sem odsotna zaradi svojih treningov in prav vsakič, ko se po daljšem obdobju vrnem v Koper, vidim rezultate dela. Konstantno se nekaj dogaja, izboljšuje, ljudje so zadovoljni in to je dober znak. Izredno me veseli tudi izgradnja novega olimpijskega bazena, ki bo dodal novo dimenzijo športni ponudbi mesta,« je bila s svojim domačim mestom zadovoljna Alenka Artnik.

Koper gostil enega največjih plezalnih dogodkov v naši državi

Na koprski Bonifiki se domače počutijo tudi plezalka in plezalci. Plezalni center Koper je tako pred kratkim gostil enega največjih plezalnih dogodkov v naši državi – Ticket to Rockstars, ki je v Koper pripeljal številne znane obraze iz sveta plezanja – tako domače kot tuje.

Plezalke, plezalce ter ljubitelje balvanskega plezanja je prišel pozdraviti tudi prvi mož koprške občine Boris Popovič in ob tem spomnil, da ima plezanje kot športna panoga v naši občini bistveno daljšo tradicijo, predvsem zaradi Ospke stene – markantne polkrožne previsne stene, ki predstavlja izjemen plezalni poligon, poznan ne samo pri nas, temveč po celem svetu. K temu prispeva tudi ugodna primorska klima, ki vse številčnejšim plezalcem omogoča plezanje čez celo leto.

»Ugodno podnebje in vremenske razmere, predvsem pa moderna in dovršena športna infrastruktura pa Kopru tudi sicer omogočajo pospešen razvoj športa in športnega turizma v zadnjih letih. Da je v Kopru šport tako rekoč doma nikakor ni zgolj oguljena fraza, temveč realnost, ki nam jo danes priznavajo številni. Šport je namreč področje, v katerega smo zadnja leta pospešeno in veliko vlagali, kar je vidno na čisto vsakem koraku,« je še izpostavil Popovič. Dodal je, da je najsodobnejši športno-rekreacijski park Bonifika, ki je od lanskega leta bogatejši tudi za balvanski plezalni center, v ponos ne samo Koprčanom, ampak vsej Obali, ki je to zeleno športno oazo sredi mesta vzela za svoje športno središče.

»To nam nenazadnje priznavajo tudi številni športni klubi in društva, ki si Koper izbirajo kot mesto za športne priprave – med njimi je vse več znanih športnih klubov iz tujine, ki se v Kopru počutijo odlično in se sem z veseljem tudi vračajo,« je še poudaril župan Popovič.

Gostje dogodka so bili tudi znani plezalci, svetovni prvaki in večkratni zmagovalci pokala, Rus Rustam Gelmanov, Italijan Niccolò Ceria, Nemka Lara Neumeier in znani slovenski tekmovalci, med njimi tudi Vita Lukan, dobitnica odličja na nedavnih olimpijskih igrah mladih ter Urška Repušič, zmagovalka evropskega mladinskega pokala.

Koper je bil tako že drugo leto eno od osmih evropskih prizorišč, ki je gostilo adidasov dogodek Ticket to Rockstar. »Gre za družabno tekmovanje, ki povezuje rekreativne in profesionalne plezalka in plezalce, ki si želijo dobrih balvanskih problemov, prijetnega druženja in kančka tekmovalnosti,« je dogodek opisal idejni oče in ustanovitelj balvanskega plezalnega centra v Kopru, Luka Fonda.

Koprski tigri v mesto znova pripeljali vrhunsko košarko

Pretekla sezona je bila za primorsko ekipo najuspešnejša doslej. Največji dosežek Sixta Primorske je brez dvoma naslov prvakov Pokala Spar, ki so si ga izbranci trenerja Jurice Golemca prislužili v ljubljanski Hali Tivoli, ko so v finalnem obračunu z rezultatom 83:63 premagali ekipo Šenčur GGD, pred tem pa v polfinalu opravili še s favorizirano Petrol Olimpijo. V ligi Nova KBM so »tigri« prišli vse do polfinala. V letošnji sezoni tigri nadaljujejo v podobnem ritmu, dvignili pa so tudi že lovoriko – slovenski superpokal po zmagi nad Petrol Olimpijo.

V letošnji sezoni Sixt Primorska nastopa v ligi ABA 2, kjer nizajo odlične rezultate in se borijo za sam vrh. Nad tem je izrazil zadovoljstvo tudi direktor kluba Matej Avanzo, ki pa je zadovoljen tudi z odnosi med Mestno občino Koper in Sixtom Primorska.

»V Sixtu Primorski smo več kot zadovoljni s sodelovanjem z Mestno občino Koper. Kar me pa še dodatno veseli pa je to, da se sodelovanje iz meseca v mesec le še nadgrajuje. Podpore smo deležni tako iz organizacijskega vidika, kot tudi iz finančnega. Veseli nas, da je občina v našem klubu prepoznala resnega partnerja, ki želi vlagati lastna sredstva za boljši in lepši košarkarski jutri. Prepoznali so ne le vrhunsko košarko, temveč tudi mlade košarkarske upe, ki se množično vpisujejo k nam. Številka vseh sodelujočih pod našim okriljem je že prerasla številko 400. Iskreno, brez Mestne občine Koper nam to nikakor ne bi uspelo. Enostavno najdemo pomoč, ko to rabimo, treniramo v odličnih pogojih, za infrastrukturo je brezhibno poskrbljeno. Vsekakor pa imamo za prihodnost še večje ambicije,« s pohvalami na račun občine ni skopal Avanzo.

Na trenerskem stolčku RD Koper odslej Rapotec

Vodstvo koprskega rokometnega prvoligaša je po neprepričljivem začetku nove tekmovalne sezone poseglo po menjavi trenerja. Petra Mičovića je v minulem mesecu zamenjal donedavni kapetan ekipe, domačin Uroš Rapotec.

Kot so zapisali na svoji spletni strani, je uprava rokometnega kluba dosegla sporazumno prekinitve pogodbe z Mičovićem. Obe strani sta se strinjali, da so spremembe nujno potrebne.

Predsednik RD Kopra Aljoša Bertok se je dosedanjemu trenerju zahvalil za profesionalnost in korektno delo ter mu zaželel veliko sreče v nadaljevanju kariere.

Ekipo je tako prevzel dolgoletni član kluba in njegov donedavni kapetan Uroš Rapotec. »Z veliko mero odgovornosti sprejemam funkcijo trenerja članske ekipe. Zavedam se, da nas čaka težko delo. Smo v situaciji, ko moramo držati skupaj, biti tihi in delati,« je takrat Rapotec nakazal, da bosta pod njegovim vodstvom vladala red in disciplina.

»Mestna občina Koper RD Kopru omogoča vso potrebno infrastrukturo. Dvorana je odlična, prav tako fitnes, v prihodnosti se bomo pa zagotovo z občino pogovarjali o še kakšnem prostoru za treniranje, saj je interes tudi pri mlajših čedalje večji. Vse to je posledica dobrega dela v klubu in večanja popularnosti rokometu. Občina na čelu z županom nam vseskozi stoji ob strani in to nam veliko pomeni,« je povedal Uroš Rapotec, ko smo ga vprašali, kakšno je sodelovanje med klubom in občino.

Ženski rokomet v Kopru je v varnih rokah

V Kopru se v zadnjih letih z veliko hitrostjo razvija tudi ženski rokomet. ŽURD Koper, klub, ki je v desetletju postal eno bolj prepoznavnih imen na ženski rokometni sceni.

Društvo, ustanovljeno v plemeniti želji, da bi doprineslo k širitvi in prepoznavnosti ženskega rokometnega tako v Kopru kot tudi v njegovi okolici, je v kratkem času uspelo nanizati uspehe, ki so bili nagrajeni z uvrstitvijo članic v 1. A državno ligo. S tem dosežkom so rokometarice dosegle, da v Kopru vse od sezone 2013/2014 gostujejo najbolj ugledni klubi državnega prvenstva. Poleg tega mlajše selekcije dosegajo zavirljive rezultate, kar kaže na to, da je tudi ženski rokomet v naši občini v varnih rokah.

»Naš klub, ŽURD Koper, je v desetih letih iz majhnega kluba zrasel v enega največjih v ženskem rokometu pri nas. To nam seveda ne bi uspelo brez podpore občine, ki nam je vseskozi bila na voljo in nam ponudila roko, ko smo to potrebovali. Mirno lahko rečem, da brez takšnega župana, kot je Boris Popovič, danes ne bi bil tu, kjer smo,« je povedal Saša Munda, predsednik »Žurdovk«, ki trenutno zasedajo dobro šesto mesto v prvi slovenski ženski rokometni ligi.

Kristina Petrinja in Eva Zorko, igralki in trenerki ŽURD Koper: »Z novo infrastrukturo mesta smo v našem klubu izredno zadovoljni, pogoji za delo so vrhunski tako za člansko, kot tudi vse ostale kategorije. Zaradi tega lahko pridemo do uspehov, ki pritegnejo občinstvo in mlade, da se ukvarjajo s športom. Ob tej priložnosti bi se radi tudi zahvalili Mestni občini Koper in županu Borisu Popoviču za podporo, ki smo je deležni, in obenem upamo, da bo tako tudi v prihodnje.«

Vojko Lazar, trener: »Šport v Kopru je primer za vsa ostala mesta. Občina, kar tudi občutimo na lastni koži, športu namenja izredno veliko sredstev in pozornosti. Prav to je pohvalno in tudi edino pravilno. Vsak otrok, ki se ukvarja s športom, je en otrok manj prepuščen ulici,« je še izpostavil bistveno poslanstvo športnih društev in klubov.

Koprski nogometni klub na pravi poti

Koprski nogometni klub tudi v tej sezoni nadaljuje z odličnimi predstavami. Po lanskoli sezoni, ko so pometli s konkurenco v četrti ligi, letos kozlički nadaljujejo z istim ritmom. V zahodni skupini tretje slovenske nogometne lige suvereno zasedajo prvo mesto s skorajda polnim izkupičkom.

Damir Milinović, trener: »V svoji igralski karieri sem imel srečo, da sem lahko branil barve zelo velikih evropskih klubov in pri njih videl, kaj pomeni visok nivo nogometne kulture. Zato sem bil toliko bolj presenečen, ko sem prišel v Koper in videl organiziranost nogometnega kluba. Takšno infrastrukturo, kot jo je mesto Koper omogočilo FC Kopru ni moč videti v širši regiji. Ponosen sem, da sem del te zgodbe in vem da so pred nami še velike stvari.«

Damir Hadžić, kapetan članske ekipe: »Ko sem pred začetkom sezone prejel ponudbo za vrnitev v moj klub, nisem okleval niti sekundo. V Kopru sem že igral in vedel sem, kaj pričakovati. V moji dolgi karieri se nikjer nisem počutil bolje. Pogoji za trening, infrastruktura in vse ostalo, kar nam je omogočila občina, so na najvišjem možnem nivoju in treba je pogledati zelo daleč čez meje, da bi videli vsaj nekaj podobnega kot to, kar imamo v Kopru.«

Koprčani so v letošnji sezoni pripravili tudi prvovrstno presenečenje, potem ko so v osmini finala premagali Nafto iz Lendave in se tako uvrstili med najboljših osem slovenskih ekip. Gre za uspeh, ki je presenetil širšo javnost in napovedal Koper, ki ga bomo kaj kmalu že videli v najvišjem rangu slovenskega nogometa.

Tudi kadeti in mladinci zmagovito nastopajo v drugi slovenski kadetski in mladinski lestvici, saj v skupnem seštevku zasedajo prvo mesto, ki pomeni vrnitev med prvoligaše v naslednjem tekmovalnem letu.

Boško Županović, športni direktor: »Zasluge za naše izjemne rezultate v prvih dveh letih, odkar sem v Kopru, gredo v prvi vrsti Mestni občini Koper in njenemu županu Borisu Popoviču, ki nam konstantno nudi podporo in pomoč, kadar jo potrebujemo. Poglejte si samo na kakšnih igriščih, fitnesu in ostali infrastrukturi treniramo. Verjamemo, da lahko s takim delom in nadaljnjo podporo župana dosežemo velike stvari.«

Župan Boris Popovič sprejel srebrnega olimpijca Tonija Vodiška

Najboljšemu mlademu slovenskemu kajtarju, Koprčanu Toniju Vodišku, je minula sezona prinesla vrhunske rezultate. Najbolj odmeven rezultat mu je pa bržkone uspel pretekli mesec, ko se je na Mladinskih olimpijskih igrah v Buenos Airesu okitil s srebrno medaljo. Za zavirljive uspehe mu je čestital tudi prvi mož koprške občine Boris Popovič.

Iz mladinskih olimpijskih igrah v Buenos Airesu, ki so potekale od 6. do 18. oktobra 2018 se je mladi slovenski športnik Toni Vodišek vrnil s srebrno medaljo v kajtanju v razredu IKA twin tip racing. Gre za prvo medaljo na mladinskih olimpijskih igrah v jadranju za Slovenijo.

V Argentini niso imeli veliko sreče z vetrom, zato niso uspeli izpeljati vseh predvidenih plovov. Toni Vodišek je na prvem plovu končal na tretjem

mestu, v naslednjih dveh je imel nekaj težav, se je pa zato v naslednjih treh odlično odrezal in se ponovno prebil do tretjega mesta. Sledil je vstop v polfinale, po odličnem kajtanju pa tudi v finale.

Tonija Vodiška in njegovega trenerja Rajka Vodiška je v prostorih Mestne občine Koper sprejel župan Boris Popovič. Mlademu športniku je čestital za pomemben dosežek, poleg dogodkov na mladinskih olimpijskih igrah pa je pogovor nanesel tudi na hiter razvoj športa in odlično športno infrastrukturo, ki jo športnikom nudi koprška občina.

»V čast Toniju smo priredili tudi zabavo. Po takšnem uspehu je potrebno tudi nazdraviti,« je v šalivem tonu začel župan Boris Popovič, ki je nato nadaljeval s pohvalami na račun koprškega kajtarja: »Gre za neverjeten uspeh in neizmerno smo lahko ponosni, da imamo med nami tudi tako predane in uspešne športnike, kot je Toni. V naši občini se vsekozi trudimo športnikom omogočiti čim boljše po-

goje, da lahko dosegajo vrhunske rezultate tudi na svetovni ravni in kot kaže nam to uspeva. Ob tem sem lahko kot župan izredno zadovoljen.«

»Ta medalja mi prinaša veliko veselje, obenem pa nagrado za ves trud. V veliko čast si štejem, da se je name spomnil tudi župan Boris Popovič in se odločil, da priredi zabavo v imenu mojega uspeha. Ogromno treninga je za menoj, zdaj pa je na vrsti malo sprostitve,« se je kaj hitro na župana navezal mladi športnik, ki je že spomnil na naslednje poletne olimpijske igre v Parizu leta 2024, na katerih želi ponovno seči po visokih uvrstitvah.

»Gre za neverjeten uspeh in neizmerno smo lahko ponosni, da imamo med nami tudi tako predane in uspešne športnike, kot je Toni. V naši občini se vsekozi trudimo športnikom omogočiti čim boljše pogoje, da lahko dosegajo vrhunske rezultate tudi na svetovni ravni in kot kaže nam to uspeva. Ob tem sem lahko kot župan izredno zadovoljen.« župan Boris Popovič

Štirje nastopi, štiri odličja za mlade plesalke

Tekmovalna skupina plesalk Plesnega studia Petra se je nedavno udeležila 5. IDC tekmovanja Island Dance Competition na otoku Krku. Plesalke so v štirih disciplinah z dodelanimi nastopi poskrbele za zanimiv konec jesenskih počitnic.

Dekleta, stara od 7 do 13 let, so dosegla odlične rezultate in s tem poplačale ves trud, ki ga na treningih vlagajo s svojo trenerko in koreografinjo Petro Bremec. V kategoriji Jazz dance formacije - Youth so si priplesale zavirljivo zlato odličje. Solistka Živa Gorjan si je s svojim "Vesoljskim plesom" v Jazz dance mini kategoriji in hudi konkurenci prislužila srebro. Srebrno sta se bleščali tudi Jazz Dance mali skupini "The race" (Youth starostna kategorija) ter "Sea traces" (mini starostna kategorija).

Dekleta v bližnji prihodnosti čakajo novi izzivi – decembra bodo svoj talent dokazovale na mednarodnem tekmovanju v Zagrebu.

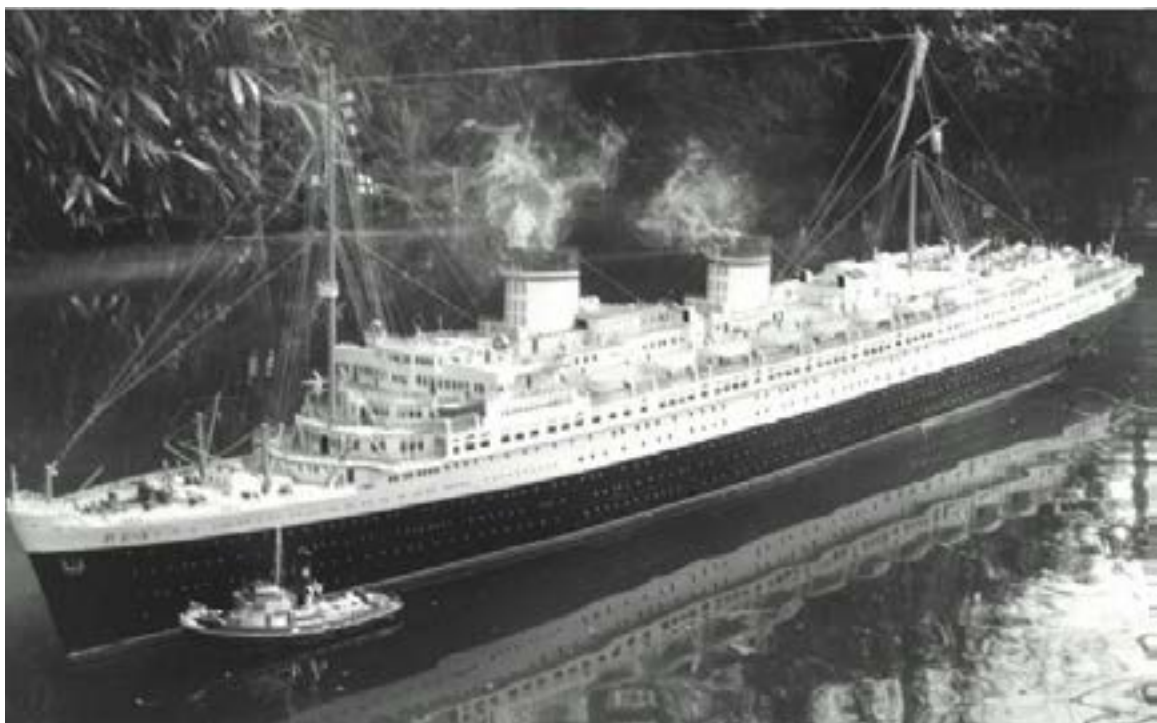
Ponovno rojstvo Rexa – prestižne ladje rekordov

Rex. Ovinek, kjer je nekoč v morju, od 100 do 200 metrov od obale, na boku ležala velika, goreča ladja, iz katere se je več dni vil dim. Ovinek, kjer se konča koprška in začne izolska občina.

Rex – najbolj prestižna ladja tistih časov, ladja rekordov, ladja iz Fellinijevega Amarcorda. Rex, največji rudnik železa nekdanje države, izropana, razrezana ladja, katere ostanki še danes ležijo na dnu morja. Zdaj so vzniknile zamisli in posamezniki s podporo Mestne občine Koper in župana Borisa Popoviča že snujejo načrte, da bi Rex na istem mestu ponovno zaživel.

Večja od držav, višja od rimskega koloseja, 17 tisoč ton jekla, 30 milijonov žebeljev, 2000 delavcev, 100 tisoč ljudi na splovitvi – Rex – ponos italijanskega potniškega ladjevja in nosilka prestižnega modrega traku, ki si ga je prvič prislužila leta 1933 z rekordno hitrostno vožnjo od Gibraltarja do New Yorka. Vožnja je trajala 4 dni 13 ur in 58 minut.

Točno ob 12. uri je 25. septembra leta 1932 v Genovi začela svojo hitro, a kratko zgodovino. Prvič je v New York sicer prispela z dvodnevno zamudo, a bila je prva prekoceanska potniška ladja, ki je po krizi leta 1929 priplula čez Atlantik, iz Evrope v ZDA, in napovedala boljše čase. 20 tisoč Američanov si jo je takrat ogledalo in še 25 tisoč jih je ostalo na tleh. Rekord je dosegla že naslednje leto, modri trak za najhitrejšo ladjo med obema celinama si je prislužila kar trikrat, s povprečno hitrostjo 29 vozlov. Zaradi večje hitrosti se je pot v Ameriko z Rexom skrajšala iz desetih na šest dni in pol. 9. maja 1940

Rex je bila najprestižnejša prekoceanska ladja za križarjenje tistega časa.

je Rex zadnjič odplul proti New Yorku, na njenem krovu so bili Američani, ki so zapuščali vojno Evropo, in številni migranti.

Ladja prestiža

Rex je bila ladja, ki je ponujala vse, kar nudijo današnje ladje za križarjenje, bila je kombinacija ladje z visoko tehnologijo in luksuznega hotela s šestimi zvezdicami. Imela je celo klimatsko napravo, prvi spa s hidromasažnimi bazeni na krovu, banko, pošto, informativne in turistične urade, kar 800 kvadratnih metrov velik salon, zimski vrt, 300 metrov dolgo pokrito sprehajališče, dve telovadnici, fizioterapevtski kabinet, fitnes in celo solarij. Na ladji so se gostje kratkočasili na kopališčih in v bazenih s tobogani, na igriščih, otroci v otroških igralnicah, v knjižnici z 2000 knjižnimi enotami, novost je bil zvočni kino. Bila je prva ladja z gledališčem. Veliko je bilo sprehajališč, salonov oziroma dvoran različnih velikosti,

restavracij, trgovin. Dobro je bilo poskrbljeno za zdravstveno počutje gostov, poleg ambulant in lekarn po turističnih razredih je bila na ladji tudi mini bolnišnica s štirimi oddelki in kompletno zdravniško oskrbo, seveda v prvem razredu. Na ladji je bila tudi kapela, skoraj cerkev, dostopna za vse razrede. Ladja je imela celo svojo tiskarno, ki je redno izdajala svoj časopis z imenom Morske novice. Notranja arhitektura je posnemala stil 19. stoletja, pa tudi starejše. Oprema je bila zelo luksuzna, na tleh so bile ogromne, tudi 170 kvadratnih metrov velike perzijske preproge, stopnja luksuza pa je rasla po razredih. Hotelske usluge so se najprej delile v štiri razrede (tretji, turistični, posebni ali drugi in prvi razred), kasneje pa sta se turistični in posebni razred združila, saj nihče ni želel potovati v 'drugem' razredu. Pa tudi drugače je bilo poskrbljeno za udobje gostov – od eno in dvoposteljnih sob do pravih stanovanj v prvem razredu s kopalnico ali tušem, s toplo in mrzlo,

sladko in slano vodo, z zračnim hlajenjem, s sobami za služničad, nadstropja pa so bila povezana še z dvigali. Tako so s svojimi avtomobili lahko pripeljali v podpalubje in se z dvigalom povzpeli v suite v 12 nadstropju. Skratka, izjemno razkošna ladja za elito in za pomembneže, ter znane ljudi kot so igralec Douglas Fairbanks, avtomobilistični prvak Tazio Nuvolari, med njimi pa je z Rexom v Evropo na predstavitev Sneguljčice priplul tudi Walt Disney. Na krovu ladje je spomladi leta 1933 Schubertovo Ave Mario zapela tedaj najbolj znana sopranistka Rosa Ponselle, in šlo je za prvi sočasni neposredni radijski prenos v Evropo in Ameriko, saj je imel Rex tudi največjo radijsko postajo.

Ladja je bila projektirana tako, da je bila zelo dobro za varovana pred možnostjo brodoloma ali pred vdorom vode. Da nobene stvari pri izdelavi niso prepustili naključju in kako natančni so bili pri načrtovanju, pričajo že izredno podrobno izdelani projekti pretakanja vina iz podpalubja v prvi razred v 12. nadstropju, ki nam jih razgrne

Maurizio Eliseo, lastnik in direktor podjetja ThaliaMarine iz Trsta, ki je specializirano za projektni managing in dizajn velikih preookeanskih ladij za križarjenje, sicer pa je, kot so ga poimenovali, pravi 'rexologist.' Do njega smo prišli s pomočjo Koprčana Andreja Justina, sicer avtorja več kot 30 navtičnih projektov, med njimi Viharnika, MaxiJene in RC44. In če se združijo znanje, izkušnje in navdušenje obeh, si z lahkoto zamislimo projekt plavajočega kompleksa v podobi Rexa na morju med Koprrom in Izolo s hotelom, gledališčem, restavracijami in še marsičem.

A pojdimo po vrsti, saj je prav Eliseo, po rodu iz Novare, ki zadnjih 14 let živi v Trstu, neusahljiv vir znanja o Rexu in avtor modela ladje v razmerju 1:100, ki krasi preddverje tržaškega hotela Savoia Excelsior Palace. Vendar to ni naveden model, poleg tega, da je ploven, so do potankosti izdelane tudi najmanjše podrobnosti z Rexa, brke prvega kapitana Francesca Tarabotte pa je lastnoročno narisal z eno samo dlako najtanjšega čopiča. Eliseo je tudi avtor dveh prestižnih knjig, pravzaprav monografij o Rexu, s tem, da je prva pri njegovih 22 letih izšla le v 1.500 izvodih, češ da za več ne bo zanimanja, in je zanj celo prevod v angleščino plačal sam. Zdaj izvod knjige na e-bayu dosega tudi 14 tisoč evrov. Tudi druga knjiga je razprodana in načrtuje tretjo knjigo, ki pa bi ji zelo rad dal še novo poglavje – ponovno rojstvo Rexa in to na morju, kjer je dočkal konec.

Maurizio Eliseo je od nekdaj oboževal ladje, pri 15 letih je vzljubil preookeanske potniške ladje, kot Titanic, Queen Mary, Queen Elisabeth 2, a scena, ko v Fellinijevem Amarcordu mimo pluje

Rex je bila čezoceanska potniška ladja, zgrajena in splovljena v ladjedelnici Ansaldo di Sestri Ponente v Genovi. Hidrodinamično konstrukcijo ladje so študirali inštituti v Hamburgu, Berlinu in na Dunaju, ker takrat v Rimu takega inštituta še ni bilo. Aprila 1930 so postavili ladijsko ogrodje in do splovitve je 2000 delavcev in 5 dvigal vsak dan po 12 ur delalo na njem. Železna "lupina" je bila zakovičena s 3.063.737 zakovicami. Za gradnjo ladje, ki je bila tako velika in razkošna, so potrebovali zgolj dve leti in pet mesecev. Krstila sta jo italijanska kraljica Elena in kralj Vittorio Emanuele III.

Maurizio Eliseo pred modelom Rexa v razmerju 1:100.

Maurizio Eliseo in Andrej Justin - če se združijo znanje, izkušnje in navdušenje obeh, si z lahkoto zamislimo projekt plavajočega kompleksa v obliki Rexa na morju med Koprrom in Izolo s hotelom, gledališčem, restavracijami in še marsičem.

mogočen Rex, ga je tako navdušila, da je Felliniju napisal pismo, čeprav, kot pravi, ga je napisal bolj zase, saj ni pričakoval odgovora. Pa je nekega dne zazvonil telefon. »Celo uro sva se pogovarjala in povedal mi je tudi, da se je za Rex odločil potem, ko je bil leta 1954 v Trstu in je množica pričakala ladji Saturnio in Vulcanio. Sam se je želel vzpeti na eno od dveh, pa ga niso pustili. Povedal mi je, da Rexa sicer ni nikdar videl, a je bil povezan z njegovim otroštvom,« pravi Eliseo. In iz rokava stresa informacije ter vprašanja: »Ali veste, da je Zanussi uporabil logotip Rexa na svojih znanih pralnih strojih, saj je bil z izdelki prisoten na ladji? Pa Peroni, Galbani, šampanjec Gancia, posebej točen za krst Rexa, ki so ga tudi sicer okušali na njem? Rex je rešil tudi posadko ladje La Dahama, ki naj bi izginila v Bermudskem trikotniku. Resnica je, da je na barko prav Rex naletel čez dober mesec, a ta zgodba bi uničila mit, tako da je tedaj niso obešali na veliki zvon.« Priznava, da je imel srečo, ko so leta 1986 praznili arhiv v ladjedelnici v Genovi, ki je bil sicer namenjen uničenju, in sta z očetom iz Genove v Novaro prepeljala goro dokumentov originalnih načrtov (v Trstu med drugim hrani prek 200 svitkov), fotografij, dnevnikov plovbe, risb in takrat se je odločil, da bo izdelal tudi model Rexa, ki bo plul. Pomagala

Tretji knjigi bi rad dodal novo poglavje – novo rojstvo Rexa.

sta mu oče in stric, informacije o ladji pa je iskal vsepovsod, predvsem pa pri bivših oficirjih in mornarjih ter osebju s krova. Model je končal leta 1990. Je perfektna odslikava Rexa, osvetljen, z delujočimi motorji in vsemi podrobnostmi, do zadnjega stola, žlic, vilic, kljuk. Poskus plovbe so opravili v jezzeru, zdaj pa si želi, da bi njegov Rex zaplul tudi v morju. »Morda poleti med Koprom in Izolo,« pravi in se zasmeje: »Toda zdaj znam delati velike prekoceanske ladje.« Sodeloval je pri nastanku mnogih ladij za križarjenje svetovnih ladjarjev kot Cunard, Carnival, Costa, Princess, bodisi v prvi osebi, kot odgovoren za notranjost, bodisi kot svetovalec za tehnične rešitve, a njegova prva ljubezen še ved-

no ostajajo prekoceanske ladje za križarjenje iz preteklosti. Omeni projekt ladje Queen Elisabeth 2, ki ga je s svojo mlado ekipo izdelal za vlado v Dubaju in v katerem je zasnoval hotel in muzej, pa povabilo k projektu izdelave Titanica. Ni naključje, da so Maurizia Elisea želeli za glavnega govorca, ko je Ladijski muzej v New Yorku leta 2002 odpiral nov oddelek posvečen zgodovini čezoceank in ga je mesto New York za njegovo delo večkrat nagradilo.

Zadnja plovba

9. maja leta 1940 je Rex še zadnjič odplul v Ameriko, nakar so ladji spremenili videz, da bi bila manj opazna iz zraka. Pobarvali so jo in ji potemnili okna, med vojno je služila za prevoze ranjenec. Družba Italia je dobila ukaz, da mora ladjo oddaljiti od Genove, kjer bi bila lahek plen francoskih bomb. Tako je Rex najprej za krajši čas služil v Pulju kot ladja-hotel za delavce, ki so gradili oklepnicu Duilio, že sredi avgusta pa se je zasedral v Trstu ob pomolu VI. Do padca fašizma je bil zanj sicer še vedno odgovoren zadnji kapitan Vittorio

Tehnični podatki

- Dolžina: 268,20 m
- Širina: 31 m
- Najvišji jambor: 78,5 m
- Registrska tonaža: 51.000 GT
- Moč motorja: 144.000 KM
- Povprečna hitrost: do 29 vozlov
- Število posadke: 900 članov
- Število potnikov: 2032

Olivari, vendar je bila ladja praktično zapuščena in tako izpostavljena ropanju. S prihodom Nemcev septembra 1943 se je ropanje nadaljevalo, praviloma so dele Rexove opreme pošiljali domov kot suvenir iz Italije ali pa z njimi opremljali svoja stanovanja, v katerih so živeli. Marca 1944 je ladja prešla pod nemško zastavo. Zavezniško bombardiranje Trsta in okolice junija in julija 1944 Rexa ni poškodovalo, vendar so se Nemci odločili, da mu poiščejo varnejše skrivališče. Tako je 5. septembra Rex odšel na svojo zadnjo vožnjo. Vlačilci so ga odpeljali proti delu med Koprom in Izolo, kjer je nasedel kakih 200 metrov od obale. Partizanski obveščevalci so novico sporočili zaveznikom in 8. septembra 1944 je odletelo šest angleških lovskih bombnikov Beaufighters iz baze v Falconaru z namenom, da uničijo Rex. Ob 11. dopoldne so ga začeli v nizkih letih obstreljevati, uro in pol kasneje pa je številčno močnejša skupina letal ponovno napadla Rex, ki je začel goriti in se je kmalu prevrnil na levi bok. Med peto in šesto uro popoldne so letala že tretjič napadla Rex, vendar so povzročila le zmedo med ribiškimi barkami, ki so takrat Rexa že obkrožile. Gorel je štiri dni, zatem je potonil. Julija leta 1948 se je začela zadnja operacija, razkosanje Rexa, dvig delov na obalo in odvoz v jeseniško železarno. Akcija je trajala 10 let in je bila zaupana splitski družbi Brodospas, ki ji je od leta 1953 pomagal tudi Veli Jože, novo pridobljeno plavajoče dvigalo.

Potopljeno ladjo so kasneje izropali, pribor, krožniki, medenina, bron, stoli, mizice z Rexa še danes krasijo marsikateri dom. A pri Rexu se še potaplja. Po besedah potapljačev naj bi na dnu morja še vedno ležalo precej ostankov, Maurizio Eliseo pa je prepričan, da je v morju pri Rexu tudi zadnji, od sicer štirih 6-metrskih ladijskih propelerjev.

Kljub kratki življenjski dobi zaradi svetovnih političnih dogajanj in neuglednem koncu, je zgodba Rexa zgodba o uspehu, zgodba prestiža, ki je nezavedno oblikovala mnogo manjših zgodb, kot na primer zgodbe posameznikov, domačinov, kot

so Slavko Franca ali pa Marjan Kralj, pa tudi zgodbo Maurizia Elisea, ter številnih, ki hranijo ostanke z Rexa in so jih pred desetimi leti tudi posodili za razstavo v Pomorskemu muzeju Sergeja Mašere. Rex je od leta 2007 kot nepremična dediščina zapisan tudi v slovenski register kulturne dediščine. Morda pa je zdaj napočil čas, da Rex, katerega ime so izbrali s pomoč-

jo javnega natečaja, ob geslu Navis Nomen Rex Omen – Ime Rex je dobro znamenje za ladjo, ponovno zaživi. Rex je namreč nepozaben, tako kot z Oskarjem nagrajen Amarcord in njegova nočna sekvenca z Rexom, ki je postala simbol upanja tistih, ki nimajo ničesar, tistih, ki od daleč gledajo impozantno razsvetljeno ladjo in si predstavljajo ter verjamejo v boljši jutri.

Potniki na ladji so bili razvrščeni po razredih. Skupno je ladja lahko sprejela 2032 potnikov. V prvem in posebnem razredu je bilo število mest najmanjše, v obeh je bilo namreč lahko 378 potnikov. Največ potnikov je bilo v tretjem razredu, to je 866. Tam je na 12 kabin prišla ena kopalnica. Obstajal je tudi turistični razred. Drugega razreda na ladji v tistem času ni bilo, saj si tedaj nihče ni želel potovati v drugem razredu, ker se je s tem počutil manjvrednega.

Novi Rex

Andrej Justin je avtor dveh zamisli projekta novega Rexa, ki bi ga postavili na mesto, kjer je svoj konec doživela fascinantna prekoocenaska ladja za križarjenje. V obeh primerih računa, da bi kompleks originalnih velikosti krasil ladijski vijak, ki naj bi še ležal na dnu morja. Gre za dva pristopa, pri čemer je prvi, kot pravi, enostavno linearen, drugi pa širši in razvejan.

V prvem projektu si je zamislil na zunaj natančen posnetek zgodovinskega prekoocenaska parnika Rex, na katerega bi se prišlo po linearnem dostopu, ki se ob objektu razširi v krog s fontano z ladijskim vijakom originalnega Rexa na sredini.

V drugem projektu gre za 15 metrov širši objekt, ki je z obale in z morja še vedno verna kopija originalne ladje, vendar zgolj s sprednje strani. Zadaj je objekt širši od originala in bolj razvejan, saj je namreč hotelski kompleks po sredini razdeljen s stopničasto padajočim atrijem in bazeni.

Kot pravi Justin, je drugi pristop v celoti bolj bogato zasnovan, s širšim dostopnim pomolom, manjšim mandračem ob tehničnem dostopu in dolgim pomolom vzdolž objekta kot marine za privez velikih jaht. Predvideva tri ločene dostope, tehničnega, dostop za obiskovalce gledališča, trgovin, vinoteke, muzeja, wellnessa, restavracij ter dostop za goste Hotela Rex in SuperyachtMarine Rex. Vse naštete dejavnosti sicer predvideva tudi prva zamisel.

Občina povečuje tudi sredstva namenjena aktivni politiki zaposlovanja in javnim delom

Stopnja brezposelnosti se v eni najbolj razvitih slovenskih občin – Mestni občini Koper giblje pod državnim povprečjem. Tudi v primerjavi z drugimi mestnimi občinami je stopnja v koprski občini bistveno nižja.

Če je bilo sredstev, ki jih je koprška občina namenila za programe aktivne politike zaposlovanja v času med 2002 in 2014 1,5 milijona evrov, je ta znesek do leta 2018 bistveno višji, in sicer skupaj 2,4 milijona evrov, kar pomeni, da je samo v zadnjih štirih letih za to področje namenila nekaj manj kot milijon evrov.

V obdobju med 2003 in 2008 je število oseb z možnostjo vključitve v sistem javnih del, katerih izvajalce sofinancira Mestna občina Koper nihalo med 10 in 20

na leto. V letu 2009 se je to število bistveno povečalo, koprška občina je namreč praktično podvojila sredstva za ta namen. Do leta 2015 so sredstva, ki jih je občina namenjala strmo naraščala, premosorazmerno pa je naraščalo tudi število možnih vključenih oseb v te programe, največ sredstev, kar 350 tisoč evrov, pa je koprška občina v ta namen predvidela letos.

Poleg sofinanciranja delovanja javnih delavcev je občina vsa ta leta podpirala tudi nekatere druge programe aktivne politike zaposlovanja, kot je denimo program »Invalid-invalidu«, »Asistentka/asistent bom« in »Osebna asistenca za osebe s posebnimi potrebami«, v katere je bilo v zadnjih desetih letih vključenih 45 oseb.

**Kritje doplačil
do 1.000 €
letno!**

**Zobje
Zobje+**

Dobro je biti sam svoj mojster.
A ne, ko gre za zdravje.

Halo zdravje

080 26 64

Več informacij vam je na voljo na spletni strani Triglav, Zdravstvene zavarovalnice, d.d., kjer so dostopni tudi splošni pogoji zdravstvenih zavarovanj.

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje

triglavzdravje.si

Občanke in občani so povedali...

V Kopru so vidna vlaganja v športno infrastrukturo, vse od igrišč za otroke, prenovljene Bonifike, komaj pa že čakam na novo pridobitev – olimpijski bazen. Zagotovo lahko rečem, da je bilo v Kopru ogromno narejenega in kot kaže, bo glede na vidne načrte v prihodnje narejenega še veliko novega.

Andrej, Kampel

Koper pred šestnajstimi leti bi lahko opisali kot živi propad, v zadnjem desetletju pa je razvoj napredoval s svetlobno hitrostjo. Sedaj lahko rečem, da je Koper fantastičen, ena a!

Fadil, Koper

Koper se je opazno razvil in napredoval in verjamem, da se bo razvoj z enako hitrostjo nadaljeval tudi v prihodnje. Ogromno se je naredilo na področju vrtcev in šol in se na tak način poskrbelo za otroke, da so lahko sedaj srečni in imajo na voljo vso potrebno infrastrukturo.

Valeska, Koper

V Koper sem prišel leta 2010, pred tem sem potoval po celotni Evropi, ampak Koper je bilo tisto mesto, ki je name pustilo poseben vtis, od takrat pa se je razvoj le še nadaljeval. V naši makedonski skupnosti z županom Mestne občine Koper Borisom Popovičem odlično sodelujemo, vedno nam nudi podporo in verjamem, da bo tako tudi v prihodnje.

Toni, Koper

Z razvojem Kopra sem zelo zadovoljen. Če si ogledamo nekaj let stare slike in jih primerjamo z današnjimi, lahko takoj opazimo razliko, napredek in rast mesta. Opaziti je, da se veliko ljudi seli v Koper, narašča pa tudi število študentov. Kot voznik avtobusa sem s cestno infrastrukturo izredno zadovoljen, zaradi krožišč je izboljšana varnost v prometu, veliko manj je zastojev in posledično ni več zamud, zato potniki vedno točno prispejo na svoj cilj, poleg tega imamo čiste in urejene ulice.

Ilija, Koper

Če bi nekdo pred petnajstimi leti umrl in se danes ponovno zbudil, Kopra zagotovo ne bi prepoznal. Celoten razvoj mesta in infrastruktura sta tako napredovala in doživela take spremembe, da so ljudje ki se po nekaj letih vrnejo v naše mesto preseščeni. Vse investicije, tako v mestnem jedru kot v zaledju, so načrtovane premišljeno in dolgoročno. Sem motorist in imam veliko prijateljev motoristov, ki so nad Koprom vedno navdušeni in si ob vsakem obisku želijo ostati pri nas za vedno. Žal mediji informacije o določenih investicijah v Kopru tako popačijo, da šele ko ljudje obiščejo mesto, vidijo realno sliko in takrat ga vsi navdušeno hvalijo.

Stipe, Koper

V Koper sem prišel pred sedmimi leti in zdi se mi, da se tukaj vedno nekaj dogaja, vedno se dela, vedno se nekaj gradi. Viden je napredek, v zadnjih letih je bilo ogromno narejenega za otroke in opaziti je vsa vlaganja v vrtce, šole, igrišča in igrala. Prav tako je bilo veliko investicij na področju športne infrastrukture in mislim, da bo nov olimpijski bazen Kopru veliko doprinesel.

Blazhe, Koper

Koper se je v zadnjih letih občutno spremenil in napredoval z razvojem, narejenih je bilo namreč ogromno stvari. Odkar je župan nastopil svoj prvi mandat se je mesto na vseh področjih izboljšalo in vlaganja so vidna na vsakem koraku. Iz tega razloga verjamem, da bo enako dobro delal tudi v prihodnje in se bo, glede na vse zastavljene načrte v prihodnosti, razvoj mesta z enako hitrostjo tudi nadaljeval.

Gordana, Koper

Koper je iz dneva v dan lepši, s ponosom pa ga domačini pokažemo tudi tistim, ki si ga pridejo ogledati iz drugih krajev Slovenije. Včasih je bilo to mesto duhov, danes pa mesto živi. Ob vikendih se tako resnično začuti pravi utrip mesta, ko ulice preplavijo množice domačinov in turistov. Sama se najraje ob večernih urah sprehodim po osvetljeni Semedelski promenadi, ki ima res poseben čar.

Tanja, Bošamarin

Naša občina je pridobila veliko na prepoznavnosti predvsem iz naslova potniškega turizma. Iz zaprašenega pristaniškega mesta se je razvila v destinacijo priložnosti za razvoj turizma in prepričan sem, da smo prav domačini tisti, ki moramo to priložnost zagrabiti.

Sandi, Koper

Koper je prijazno mesto za vse generacije. Ob tako raznovrstni ponudbi športne infrastrukture in prireditev, se prav za vsakega najde nekaj. Všeč mi je, da mesto in zaledje ne živita samo v poletnem času, ampak se sezona v zadnjih letih širi na vse letne čase.

Tim, Vanganel

Pod krinko demokratičnih volitev

Kar koprski rdeči baroni niso v 16 letih uspeli z insinuacijami, podtikanjem, metanjem polen pod noge, medijskim linčem, s prijavi domnevnih kaznivih dejanj, v kar so vplekli še ves represivni in sodni aparat, ki je kulminacijo doživel s protipravnim priporom župana, poskušajo zdaj pod krinko demokratičnih volitev. Tudi 16 let zatem je treba Borisa Popoviča onemogočiti, odstraniti.

Ko se je Boris Popovič prvič podal v župansko tekmo, ga sprva tedanja nomenklatura ni jemala resno in njegova izvolitev je zanj pomenila izjemno presenečenje. A že takoj po izvolitvi so proti njemu sprožili pogrom policijskega in sodnega pregona. Potrebno ga je bilo ustaviti, saj ne gre, da bi tako pomembno občino vodil politični analfabet, brez strankarskega pedigreja, zavezan zgolj in samo občankam in občanom, ki so zanj oddali glas, pa tudi vsem drugim, ki ga niso volili, a so kljub vsemu prebivalci Mestne občine Koper. In tako kot je bilo takrat potrebno zaščititi interese tistih posameznikov in vplivnih krogov, ki so vse dotlej iz ozadja sprejemali ključne odločitve, so si za to, da bi nomenklatura ključne vzode odločanja imela spet v svojih rokah, prizadevali vseh 16 let. Danes še bolj kot včeraj, kajti Boris Popovič je v teh letih postal premočan, izpolnil je vse obljube, uresničeval zastavljeno vizijo in marsikdaj, zlasti v odnosu do države, dosegel tudi nemogoče. A za del (državne) politike župan še vedno »ni naš.«

V teh dneh se bije predvolilni boj. Po definiciji so volitve politični postopek, med katerim upravičenci oddajo svoj glas, ki predstavlja njihovo pravico do udeležbe v političnem dogajanju, ter tako prenesejo svoje pravice na drugo osebo, na politika, ki se s tem ukvarja poklicno. Lokalne volitve so povrh vsega eden pomembnejših izrazov ljudske suverenosti. In prav na to zdaj ciljajo nekdanji rdeči baroni, toda njihova igra je prosojna.

Na prvi pogled zgleda sicer vse legitimno, legalno in zakonito, predvsem pa demokratično. Najprej zbereš množico županskih protikandidatov, s ciljem razpršitve glasov, ker pa ti to ne da zadostnih zagotovil vsaj za drugi krog, potegneš domnevnega asa iz rokava, nekdanjega Popovičevega sodelavca, ki je še pred poldrugim letom hvalil županovo delovanje in vizionarstvo. Seveda ni naključje, da slednjega predlagata dva nekdanja gospodarstvenika, ki sta do Popovičeve ere v največji meri krojila ves družbeni, beri politični utrip po navodilih tako imenovanih stricev iz ozadja, oba sicer tesno povezana z ljubljansko nomenklaturou.

Da gredo tokrat resnično na vse ali nič, dokazujejo tudi prijemi, ki se jih poslužujejo, pa čeprav pri tem sploh niso izvirni, ampak so zgolj slabe kopije nekaterih prijemov in rešitev, ki jih je Boris Popovič uporabil že leta 2002. Analogijo lahko potegnemo že pri vizualni podobi, natančneje s plakati, na katerih se večina predstavlja v svoji naravni velikosti, s celotnim telesom, podobno kot Boris Popovič pred prvo župansko zmago, prav tako pa je v primerjavi s preteklimi štirimi mandati tokrat naraslo število tako imenovanih neodvisnih list, v katere so se preoblekli bodisi nekdanji strankarski aparatčiki, politiki, ki prestopajo iz stranke v stranko oziroma posamezniki, ki so koprškega župana vsa leta prijavljali kriminalistom in policiji, ga tožili oziroma do njega gojijo take ali drugačne zamere. Za povrh vsega se gredo še negativno kampanjo, tako s slogani, ki skušajo dati županovi listi Koper je naš in dosedanjemu vodenju občine negativno konotacijo, kot z velikimi jumbo plakati, s katerimi potvarjajo resničnost. Z njimi vstric hodijo tudi nekateri mediji, ki skušajo tokratni mandat predstaviti kot najslabši Popovičev mandat doslej.

Leta 2018 želijo poustvariti leto 2002 in pri tem ne izbirajo sredstev. Tako s prstom kažejo na to, česa se ni naredilo, pri čemer gredo v skrajnosti in

Popoviču pripisujejo tudi slabo stanje Servitskega samostana, ki je sicer državen, pa vendarle si prav Popovič prizadeva, da bi prešel v občinsko last in bi ga najprej zaščitili in obnovili ter mu nato dali pravo vsebino. Kazalec usmerjajo tudi v 0,3 odstotka prebivalcev, ki je še brez javnega vodovoda, pa čeprav vedo, da bodo vodo dobili in da si prav Popovič skupaj z vsemi obalnimi občinami prizadeva za zagotovitev trajnega vodnega vira in bo nadaljeval tudi s projektom za pridobivanje pitne vode s desalinizacijo. Očitajo slabo pokritost s kanalizacijskim omrežjem, a dobro vedo za dogovor o sofinanciranju regij, pa tudi za subvencioniranje malih čistilnih naprav na razpršenih območjih, pod nos pa mečejo tudi še edino šolo potrebno prenove, pa čeprav je jasno, kdo je v največji meri kriv, da se to prelaga v naslednji mandat. Vmes svoje dodajo mediji, ki v prvi plan položijo izjavo branjeveke, kako turisti niso dobri kupci in so povrh še nekulturni, ker pa smo v moderni dobi, socialna omrežja preplavijo slike luknjastih cest, ki praviloma vodijo k črnim gradnjam in fotografije starih časov, pred Popovičem, pod katerimi vzdihujejo, kako nam je bilo lepo. In če so že 'pogoltnili' dvigalo na Markovec, podzemno garažno hišo, nove parkovne površine, skalomete, rekonstrukcijo Šmarske ceste in gradnjo štiripasovne Bertoške vpadnice, vkopano Piransko cesto, tehnološki park in celo podaljšan ribiški pomol, omenjajo participativni proračun, kot da zdaj proračun nastaja kar tako, v zraku, brez dogovora, hujskajo, kako se slabo živi, ob številkah o izseljevanju seveda namerno zamlčijo podatek, koliko se jih je v koprsko občino priselilo, ter skušajo ustvarjati vtis o izključevanju, avtokraciji, nedemokratičnosti, pa čeprav vedo, da so vrata Borisa Popoviča in Mestne občine Koper vedno odprta.

Boris Popovič je prerodil Koper, postavil ga je na nek nov, višji nivo in povsem logično je, da občanke in občani pričakujejo, da bo, tako kot doslej, še naprej drzen, neubogljiv in korak pred vsemi. Kajti ljudje niso ovce, kar so kot prvi v Sloveniji z izvolitvijo neodvisnega župana leta 2002 dokazali prav v Mestni občini Koper. Čeprav si nekateri to še tako močno želijo, poti nazaj ni. In če je po svoji prvi izvolitvi koprski župan dejal, češ da ni zmagal, temveč da so 'drug' izgubili, je jasno, kdo je lahko edini zmagovalec lokalnih volitev 2018.

Mojca Beljan

Predsedniki krajevnih skupnosti o razvoju Kopra ...

V zadnjem mandatu smo v krajevni skupnosti Vanganel zagotovo naredili veliko. Dejstvo je, da s koprsko občino odlično sodelujemo, iz njihove strani imamo vedno posluh in verjamem, da bo tako tudi v prihodnje. Zelo me veseli, da smo uredili zadrugi dom v Vanganelu, kjer sedaj obratuje gostinski objekt. Kot pomembnejše investicije bi izpostavil tudi zdravstveno ambulantno in trgovino. Upam, da bo v naslednjih letih narejenega še veliko novega in bo sodelovanje z občino še naprej ostalo na tako visokem nivoju, kot je sedaj.

Boris Mahne, predsednik KS Vanganel

V tem mandatu smo si zadali smele načrte, večino teh smo tudi končali oziroma so v zaključni fazi. Sodelovanje z županom Borisom Popovičem je na zelo visoki ravni, saj ima velik posluh za naše potrebe in nam je v okviru zmožnosti občine tudi vedno pripravljen pomagati. Verjamem, da je želja in potreba veliko, a moramo biti strpni in se zavedati da ima koprška občina veliko ruralno območje in so zato v tej luči celovite potrebe zelo velike. Upam da bo župan tudi v bodoče na tako pozitiven in konstruktiven način reševal želje naših krajanov in krajanov.

Goran Malenič, predsednik KS Šmarje

V zadnjih letih, odkar je svoj prvi mandat nastopil župan Boris Popovič, se je naša krajevna skupnost prerodila. Kot pomembnejše investicije lahko izpostavim obnovo ceste Babiči – Boršt, prenova zadrugi doma v B Z razvojem naše krajevne skupnosti sem zelo zadovoljen, narejenih je bilo veliko stvari, kot so otroška igrala, obnova vaškega vodnjaka, ureditev kala, obnova poljskih poti, žarnega zidu na pokopališču in nov podporni zid. V vasi imamo še nekaj potreb za nadaljnjo ureditev in prepričan sem, da bomo tudi v prihodnje skupaj z občino iskali ustrezne rešitve, saj mesto brez podeželja ne more živeti.

Dušan Rožac, KS Rakitovec

V preteklem mandatu je bilo zaradi odličnega sodelovanja z občino realiziranih veliko želj in idej, izraženih s strani krajanov. Brez dvoma lahko rečem, da je bilo ogromno narejenega. Hvaležni smo celotni ekipi občine, s katerimi smo našli pristno sodelovanje in poskrbeli, da je bilo vse narejeno v korist krajanom. Izpostavil bi novo urejeno požarno pot in nova parkirna mesta v Prisojah. Ne samo, da se je zaradi tega izboljšalo bivanje, zvišala se je tudi vrednost nepremičnin. Prej do teh stanovanj namreč ni bilo dostopa, sedaj pa smo dostop omogočili in pri tem projektu opazili veliko zadovoljstva. Kot pomembnejše investicije bi izpostavil še ulico generala Levičnika v Olmu, kar je za nas velika pridobitev, povečana je tudi kapaciteta parkirišč, igrišča v Prisojah so v celoti obnovljena, tako za otroke, mlade in tudi odrasle. Velikega pomena za krajanje je tudi urejanje razsvetljave v soseski Olmo z namenom osvetlitve poti z nizkimi talnimi lučmi. Menim, da bi morale vse krajevne skupnosti z občino sodelovati, se mirno pogovoriti in izraziti potrebe. Na tak način se vedno najde voljo in pot do skupne rešitve, za kar je naša krajevna skupnost odličen primer.

Franc Mahne, predsednik KS Olmo-Prisoje

Z Mestno občino Koper zelo konstruktivno sodelujemo in s pogovorom vedno najdemo ustrezne rešitve, ki so dobrodošle tako za nas, kot za občino. V zadnjem mandatu je bilo veliko investicij v cestno infrastrukturo, otroška igrišča in umirjanje prometa, saj je naša krajevna skupnost nahaja na območju, kjer je gost promet. S sodelovanjem in pristopom Mestne občine Koper in župana Borisa Popoviča smo zelo zadovoljni.

Matjaž Kozlovč, KS Bertoki

V zadnjih letih, odkar je svoj prvi mandat nastopil župan Boris Popovič, se je naša krajevna skupnost prerodila. Kot pomembnejše investicije lahko izpostavim obnovo ceste Babiči – Boršt, prenova zadrugi doma v Borštu, asfaltiranje vaških ulic, hitrostne ovire za umirjanje prometa, urejanje meteorne vode, asfaltiranje ceste v Laborju in nekaj vaških ulic. V načrtu so še druga dela za izboljšanje cestne infrastrukture. Vaščani smo z razvojem zelo zadovoljni.

Jože Kodarin, KS Boršt

Razvoj krajevne skupnosti Gradin v zadnjih letih napreduje. Kot pomembnejše investicije bi lahko izpostavil pridobitev osnovne šole na Gradinu, ureditev križišča, s katerim imamo krajani lažji dostop do državne ceste, kar je zelo pomembno in zagotavlja večjo varnost, vodovod iz Gradina, ki se bo nadaljeval do Abitantov in ureditev obvoza ceste za potrebe šolskega avtobusa. Pozabiti ne smemo niti na ureditev prostorov za trgovino, saj smo bili dalj časa brez nje in mislim da je to ena izmed pomembnejših pridobitev tako za krajanje, kot tudi za širšo okolico. Vidi se, da občina skrbi za nemoten razvoj podeželja in naših vasi, saj si želi, da so ljudje čim bolj zadovoljni. Z županom smo dobro sodelovali in iz njegove strani smo bili vedno deležni razumevanja. Verjamem, da se bo s tako dobrim sodelovanjem dalo marsikaj narediti tudi v bodoče.

Slavimir Kocjančič, KS Gradin

V zadnjih štirih letih smo v naši krajevni skupnosti veliko naredili. Opravili smo najnujnejša dela, obnovili zadrugi dom, temu pa sledi še ureditev dvorane. Sproti smo reševali najnujnejše probleme kar se tiče cestne infrastrukture po Sv. Antonu in asfaltiranja, saj imamo veliko zaselkov. V prihodnjih letih nas čaka še veliko dela na področju kanalizacije, komunikacij in dobave električne energije, kraj se namreč hitro razvija.

Bogdan Kavrečič, KS Sv. Anton

V času županovanja Borisa Popoviča je bilo v krajevni skupnosti Podgorje ogromno narejenega. Pa če pogledam samo zadnji mandat - izpostavim lahko športni objekt, gozdne poti, poljske poti, ureditev kala in ureditev žarnega zidu na pokopališču. Trenutno je v pripravi še izdelava fasade in sanacija prostorov krajevne skupnosti ter še veliko drugih projektov. Našli smo tudi primerno rešitev za ureditev parkirnih prostorov v Podgorju. Verjamem, da bomo tudi v prihodnje tako dobro sodelovali in še naprej dosegali obojestransko zadovoljstvo.

Jože Rojc, KS Podgorje

Občinski svetniki o razvoju koprške občine

Lahko rečem, da je Mestna občina Koper postala varna občina, saj smo zgradili učinkovit in odziven sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga odlikuje možnost hitrega ukrepanja in prav zaradi tega zagotavlja najvišje standarde varnosti občanom pred naravnimi in drugimi nesrečami. Sam sistem varstva temelji na gasilski javni službi, ki jo sestavljata Gasilska brigada Koper in deset prostovoljnih gasilskih društev, povezanih v obalno gasilsko zvezo. Z načrtnim vlaganjem finančnih sredstev se je vsem zagotovilo ustrezne prostorske pogoje za delovanje, ki jih odlikuje vrhunska opremljenost in usposobljenost, predvsem pa pripravljenost za nudenje strokovne pomoči v primeru potrebe. Prav tako nismo pozabili na številne preventivne delavnice, preko katerih so občani pridobili dodatna znanja in veščine za ustrezno ravnanje ob nesrečah in s tem zmanjšanja njihovih posledic. V želji po učinkovitosti pri nesrečah širše razsežnosti je bil vzpostavljen sistem neposrednega sodelovanja in medsebojne pomoči z gasilskimi enotami sosednjih držav Italije in Hrvaške.

Vilij Bržan

V zadnjih letih se je res veliko delalo in razvoj Kopra je fenomenalen. Všeč so mi županove ideje in projekti, ki jih je realiziral in jih ima še v načrtu. Veliko se je delalo tudi na infrastrukturi v zaledju in na podeželju, zato verjamem, da bo tako tudi v naslednjem mandatu.

Narciso Urbanaz

Med vsemi dosežki v zadnjih 16 letih našega župana in občinske uprave štejem umestitev Luke Koper in Kopra na zemljevid turistične destinacije. Da naše pristanišče ni samo tovarno-blagovno pristanišče, ampak tudi turistična destinacija, ki pripelje več sto tisoč turistov v Koper in našo prelepo državo.

Slobodan Popović

Ponosan sem na dejstvo, da smo naš Koper enakomerno strukturno razvijali skozi vsa leta mojega delovanja v občinskem svetu, pri tem pa seveda nismo pozabili na samo vsebino - na občanke in občane, njihovo varnost, njihovo počutje in možnosti bivanja v čistem, urejenem ter zelenem mediteranskem biseru, kjer se tradicija prepleta s prihodnostjo ter drznostjo naše vizije. Varna igrala, novi vrtci in šole, sprehajalne in kolesarske poti so le nekatera od področij skladnega razvoja mesta in podeželja. Mnogi nam to zavidajo, kar je dokaz, da je potrebno pri tem vztrajati!

Jani Bačič

Razvoj. Ne z besedami, ampak z dejanji. V 16 letih se je v Kopru zgodilo ogromno. Športna infrastruktura, prihod potniških ladij, razvoj podeželja ... Koper je danes praktično mesto za domačine in nepozabno mesto za turiste. Razgledni stolp in olimpijski bazen pa samo dva izmed mnogih projektov, ki dokazujeta, da se razvoj pospešeno nadaljuje. Zato verjamem v to zgodbo. Koper je naš!

Anja Pečič

Moje videnje Kopra je, da se je iz zaspalega, pustega in praznega mesta razvilo v eno lepo mondeno in čisto mesto, ki ob koncih tedna kar poka po šivih. Poleg tega pa je bilo še marsikaj narejenega tudi v vaseh: šole, vrtci, obnovljeni vaški domovi, kanalizacije, igrala po vseh krajevnih skupnostih ...

Vlasta Vežnaver

Prepričan sem, da je bilo v Mestni občini Koper narejeno res ogromno, sploh na področjih, ki so izključno v pristojnosti občine, kot na primer osnovne šole, vrtci, športna infrastruktura ... nekaj manj pa na področjih, kjer je soustvarjanje vezano na državo ali zasebno lastnino. Zavedam se, da je še veliko prostora za napredek in prav tu vidim ogromno možnosti, kako še dodatno izboljšati kakovost življenja naših občanov in občanov, tako starejših kot tudi mlajših. Sam v naslednjem mandatu vidim izziv predvsem v iskanju rešitev pri pomoči mladim ob iskanju prve zaposlitve ter razvoju podeželja.

Igor Hrvatinić

Koper je danes neprepoznaven, kar nam priznavajo vsi, ki se k nam vračajo po nekaj letih. Razlika je očitna, pravijo, iz leta v leto je mesto, pa tudi zaledje, bolj razvito, bolj živahno, skratka napredek je viden na vsakem koraku. Zasluge za to gredo v prvi vrsti županu Borisu Popoviču, ki je po mojem mnenju delo opravil z odliko. Če se ozrem še na področje mladine, v katerem delujem, lahko rečem, da je tudi tu napredek zelo opazen. Občina je namreč v zadnjih nekaj letih sistematično pristopila k razvoju področja mladine, prvi korak pa je nedvomno naredila z odprtjem prenovljenih prostorov Centra mladih Koper, kar se je že v prvih mesecih izkazalo za odlično potezo. Mladi so ta prostor sprejeli za svojega, poleg tega pa se vse bolj aktivno vključujejo tudi v snovanje in oblikovanje programa, kar seveda pozdravljamo. V letu 2016 je nato Inštitut za mladinsko politiko občini podelil certifikat mladim prijazna občina in tako potrdil vsa dotedanja prizadevanja na področju mladine, v letu 2017 pa se je naš center mladih osamosvojil in postal samostojen zavod. Načrtov imamo še veliko, svojo dejavnost, programe in aktivnosti si želimo v prihodnje še razširiti, za kar bomo seveda potrebovali dodaten prostor. Ker na mesec prirejamo oz. gostimo tudi do 100, je zasedenost naših prostorov skoraj 100 odstotna, a tudi za to bomo skupaj s koprsko občino našli rešitev.

Kristina Radovčič

Koper je lep. Na Koper sem ponosen. Še posebej sem ponosen, da sem del ekipe, ki je v zadnjih 16 letih preporodila Koper, da je ta danes ponovno center in zgled vsem občinam oziroma mestom v širši regiji. Prostora in potenciala za razvoj pa imamo še ogromno in prepričan sem, da bodo občanke in občani Mestne občine Koper tudi v prihodnje zaupali njeno vodenje ravno Borisu Popoviču in stranki Koper je naš za še boljši jutri in skupno dobro.

Peter Bolčič

Razvil se je turizem, obnovile so se šole, vrtci in igrišča, vložilo se je v zaledje in še in še. Župan pa ima tudi posluš za ranljive skupine, zato je v svojih mandatih vedno podprl stroko ter tako pripomogel k ustanovitvi Kriznega centra za otroke in mladostnike Marelična hiša, Dnevnega centra za otroke in mladostnike 5ka, Zaveščišča za brezdomne, Gerontološkega centra, Centra dnevnih aktivnosti za starejše občane, prav tako pa je podprl društva, ki se ukvarjajo s področjem nasilja, svetovanjem in druga. Verjamem, da bo tako tudi v prihodnje.

Tina Mojškerc

Srečna sem, da živim v mestu ob morju, v mestu možnosti in priložnosti, v mojem Kopru. Mesto, ki s svojim razvojem spodbuja občane k življenju, napredku, delu in ustvarjanju. Občutek imam, da smo Koprčani postali odprti, srčni in gostoljubni ljudje, kar je začutiti prav na vsakem koraku. Vse to me spodbuja pri delu, druženju in ustvarjanju. Zato si želim, da bi svoje delo nadaljevala tako v občinskem svetu kot tudi v krajevni skupnosti.

Tjaša Škerlič

V zadnjih 16 letih se je Koper iz dolgočasnega, zanemarnjenega pristaniškega mesta prelevil v urejeno turistično mesto. V teh letih se je uredila infrastruktura za vrsto športov, nogomet, kolesarjenje, odbojko, plavanje in še bi lahko naštevali. Dodana vrednost za mesto so vsekakor prireditve, ki že vrsto let v Koper privabljajo občane in turiste - Sladka Istra, Dnevi kmetijstva slovenske Istre, Koper na dlani, Magični december, ... Utrip mesta in okolice pa še dodatno popestrijo prihodi potniških ladij in njihovih potnikov. Seveda pa bo ostalo še nekaj dela za naslednji mandat, in sicer ureditev zaledja in večja skrb za samooskrbo, saj ima naša občina ogromno zaraščenih ter neobdelanih površin.

Barbara Strmole

Koper se je v času župana Borisa Popoviča popolnoma prenovil. Če ga primerjamo z mestom, kakršnim je bil pred tem, ga nihče ne bi prepoznal. V mestu tako rekoč ni starih semaforiziranih križišč, saj smo naredili varna »turbo« križišča. Veliko je novih kolesarskih poti, tako v mestu kot tudi izven mesta. Pohvalimo se lahko s 15 obnovljenimi šolami in vrtci, s čisto novim centrom mladih, z varno hišo in kriznim centrom in s centrom starejših občanov. Veliko je bilo narejenega v smeri turističnega razvoja podeželja kot tudi mesta Koper. Težko je strniti v treh stavkih, kaj vse smo naredili v naših mandatih, lahko pa povem, da so bili zgrajeni dobri temelji v vseh panogah za nadaljnji razvoj naše občine.

Karin Felicijan Glamočič

Z bogatim programom Čudolandije do Kopra 365

Minuli petek je v Kopru ob prisotnosti več kot desettisoč glave množice vrata odprla Čudolandija. Bogato dogajanje z drsališči, prazničnimi sejmi in bogatim vsakodnevnim programom se bo v čarobnem Kopru nadaljevalo vse do novega leta.

Potem ko je minuli petek v Kopru vrata odprla težko pričakovana Čudolandija, ki jo je poleg odprtja fascinantnih čarobnih svetlobnih umetnin v mestu pospremil tudi nastop odlične ter svetovno priznane skupine Perpetuum Jazzile, after party v Taverni ter Martinova tržnica, se bo bogato čarobno dogajanje v Kopru nadaljevalo tudi v prihodnjih dneh in tednih.

Tako bo že konec novembra zaživel drsališče pred Taverno ob morju, ki ga bodo popestrili spremljajoča pestra gostinska ponudba in sejmski program. Drsališče ob morju bo obratovalo predvidoma do 13. januarja 2019.

Decembra se dogajanje seli tudi na Titov trg. 6. decembra bo na trgu zasijala božično-novoletna jelka, odprlo se bo drsališče, zaživel bo bogat spremljevalni program, najmlajše pa bo zagotovo najbolj razveselili prihoda Miklavža. Po dveh letih uspešnih izvedb decembrskega dogajanja na Titovem trgu, se tudi letos na osrednjem koprskem trgu obeta bogat spremljevalni program, ki ga bomo na občini letos še nadgradili v sodelovanju s trgovci mestnega jedra Kopra, ki so združeni v Zavod Koper Otok, v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Mestne občine Koper in številnimi kulturnimi in turističnimi društvi ter drugimi ustvarjalci. Prav tako bo celotno dogajanje pospremila praznična gostinska ponudba. Vzdušje v mestu bo popestril tudi Miklavžev sejem, ki bo na Carpacciocem trgu med 6. in 8. decembrom in potem še božično-novoletni sejem, ki bo prav

tako na Carpacciocem trgu med 21. decembrom in prvim januarjem.

Tudi letos bo na predbožični večer – 24. decembra otroke obiskal Božiček, 30. decembra pa v sklopu Silvestrovanja za otroke v Taverni še dedek Mraz, katerega druženje se bo nadaljevalo z zabavo s skupino Čuki. Tradicionalno silvestrovanje S Koperom v novo leto bo letos v Taverni, za zabavo pa bo poskrbela skupina Kingston. Pestro bo tudi na prvi dan novega leta, ko bo v Taverni koncert En big banda z gosti.

Med decembrskimi dogodki velja izpostaviti še tradicionalni koncert En big band-a v protokolarno-prireditveni dvorani sv. Frančiška Asiškega. En veseli december, ki bo prvega decembra, koncert božičnih pesmi v protokolarno-prireditveni dvorani sv. Frančiška Asiškega 15. decembra, tradicionalni koncert Pihalnega orkestra Sv. Anton 21. decembra

v Sv. Antonu in istega dne tudi Caprisov božični koncert z nastopom Jana Plestenjaka v Areni Bonifika, prireditve Čarobnost božiča na trgu, ki bo v Šmarjah 24. decembra ter bogato dogajanje 26. decembra, ko bodo v Sv. Antonu znova uprizorili žive jaslice, v Marezigah bo ta dan že tradicionalno božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Marezige, v Kopru pa koncert Pihalnega orkestra Koper. Dogajanje v mestu bodo decembrske četrtke popestrili tudi decembrski jazz večeri v Čevljarski ulici in še veliko drugega. Podrobnejši program vseh prireditev bo v kratkem objavljen tudi v posebnem koledarju prireditev, ki ga bodo prejela vsa gospodinjstva Mestne občine Koper in ki bo na voljo v koprskem TIC-u v Pretorski palači, da boste na tekočem o dogajanju v destinaciji Koper, pa vas vabimo tudi k všečkanju in spremljanju Facebook strani Visit Koper.

Zakaj bi mladi sploh šli na volitve?

Kmalu bomo zaključili tretje desetletje naše mlade parlamentarne demokracije. V zelo kratkem obdobju smo kot skupnost naredili dva velika koraka. Na noge smo postavili samostojno državo in se pridružili evropskim integracijam. No, po tem si nismo uspeli zastaviti tretjega velikega cilja, model našega družbenega in ekonomskega razvoja, temveč smo padli v kaos dnevnega politikanstva in celo zdrsnili na rob krize demokracije.

Nedvomno je Slovenija naredila veliko in z materialnega vidika danes živimo precej bolje, a povsem drugo sliko kaže naše stanje duha. Ključen simptom krize naše demokracije se kaže v izjemno nizki udeležbi na volitvah, ki grozi tudi na skorajšnjih lokalnih volitvah. Še posebej hudo je, ko pogledamo udeležbo med mlajšimi. Sicer je zanimivo, da po dolgem času raziskave kažejo zelo veliko zanimanje za politiko med mlajšimi od 25 let. Toda to zanimanje trenutno še ni uspela zgrabiti nobena politična sila in navkljub temu interesu je udeležba med mladimi še vedno zelo nizka.

Zakaj bi mladi sploh šli na volitve? Slovenska politika že več kot desetletje izgublja zaupanje ljudi, izgublja pa tudi njihovo zanimanje. A iz tega začaranega kroga se moramo nekako izviti, saj bomo sicer obsojeni na tavanje v megli in na nadaljevanje te medlosti, ki je značilna za vodenje države zadnje mandate.

Zakaj bi mladi šli na lokalne volitve v Mestni občini Koper? Zato, da odločijo, ali si želijo nadaljevanja razvoja mesta v ritmu zadnjih štirih mandatov Borisa Popoviča. Zato, da te odločitve ne prepustijo drugim. In za udeležbo imajo res veliko razlogov.

Generacije, ki imajo letos prvič ali drugič priložnost voliti, se verjetno ne spominjajo Kopra pred časom, saj so bili premajhni, da bi se jim tista sivina vtisnila v spomin. Rasli so v Kopru, ki se je prenavljal in razvijal v moderno mesto, ki ga lahko uživajo danes. Morda se jim današnji standard bivanja v mestu zdi celo samoumeven in ne vedo, koliko trdega dela je bilo vloženo v vodenje lokalne skupnosti, da je dosegla vse te rezultate. A tudi, če ne morejo primerjati

današnjega Kopra z nekdanjim, lahko svoje mesto primerjajo z drugimi kraji v okolici.

Kaj naj mladim nudi moderno mesto? Vsekakor najprej osnovno infrastrukturo in živo mesto, ki kar brbota od razvoja in ambicij. Še posebej so koprski mladi lahko navdušeni nad izjemno športno infrastrukturo, ki jo poleg vseh športnih površin sestavljajo tudi odlični klubi in druga ponudba organiziranega ukvarjanja s športom in rekreacijo. V prihodnjih letih bo to ponudbo zaokrožil tudi moderni skate park, pa še kaj je v načrtih. Lahko so zadovoljni tudi z urejanjem parkov in druge urbane infrastrukture, ki gradi moderno mesto, v katerem se lahko družijo in zabavajo. Kmalu bodo imeli na voljo tudi izjemen park ob Smedelski promenadi, pa še kakšen kotiček bo urejen zanje. Zadnja leta je občina poskrbela tudi za prostore za mlade, posebej s Centrom mladih Koper, ki jim nudi bogat program dogajanja. In seveda je tudi glede tega v načrtu še veliko novosti.

Seveda pa tudi vsi ti dosežki niso dovolj. Mladi hočejo več in prav je, da jim občina da več. Toda, kako naj odločevalci vedo, kaj si mladi res želijo? No, enostavno. Aktivirajte se in volite ter dodajte svoj pečat prihodnjemu razvoju mesta. Poiščite kandidate in

od njih zahtevajte, da v prihodnje naredijo tudi tisto, na kar so mogoče pozabili ali tega enostavno ne vedo, ker jim niste povedali.

Volilna kampanja je priložnost, da kandidate tudi osebno kontaktirate in od njih zahtevate, da pomislijo na tisto, kar si vi želite. Ali ni bolje, da vsaj poskusite, kot da bi odločitev o prihodnosti pustili drugim? Uporabite pravico, ki jo imate. Odločite o smeri prihodnjega razvoja vašega mesta. Vzemite si nekaj časa in preverite, kakšno ponudbo imate letos na voljo. Na letošnjih volitvah bo pomemben prav vsak glas. Mogoče prihodnost odloči prav vaš. Izkoristite ga.

Sebastjan Jeretič

Koper je danes tudi uradno športno in olimpijsko središče Slovenije

Mestna občina Koper že vrsto let dokazuje, da je športu prijazna občina. V obdobju od leta 2003 do 2018 je tako za izvajanje programa športa skupno namenila nekaj manj kot 65 milijonov evrov – od katerih je dobrih 28,3 milijona evrov namenila za tekoče delovanje in financiranje programov športnih društev ter klubov, dodatnih 36,5 milijona evrov pa za investicijska vlaganja.

Šport je tisto področje, v katerem so v Mestni občini Koper zadnja leta pospešeno in veliko vlagali, kar je vidno prav na vsakem koraku. Mesto kot tudi njegovo slikovito zaledje se danes namreč ponaša z najsodobnejšo športno infrastrukturo, ki presega zgolj interese lokalne skupnosti. Ta mestu omogoča izvedbo številnih športnih dogodkov kot tudi državnih in mednarodnih tekmovanj, tudi tistih na najvišji ravni. Koper je tako pred leti že gostil evropsko prvenstvo v rokometu, evropsko prvenstvo v košarki - EuroBasket 2013, evropsko prvenstvo v judu in judo katah, kot tudi evropske pokale v tej športni panogi. Koper je bil poleg tega prizorišče svetovnega pokala v športni gimnastiki, evropskega prvenstva v karateju in celo evropskega prvenstva v balinanju ter nemalo državnih prvenstev oziroma pokalov različnih športnih panog. Poleti se je mesto vpisalo tudi med organizatorje mladinskega svetovnega prvenstva v jadranju – razreda Finn in prvega slovenskega Ironman-a 70.3, ki ga bo gostil še naslednji dve leti. Ob tem velja omeniti tudi vse bolj priljubljena dogodka Istrski maraton in Istrski kolesarski maraton, ki ju koprška občina organizira skupaj z drugimi obalnimi občinami in so pomembne ne samo v luči športnega dogajanja, temveč tudi kot nov turistični produkt, ki k nam vsako leto privablja na tisoče obiskovalcev.

Kakovostna športna infrastruktura pa ni v ponos le našim športnikom in rekreativcem, vse več je namreč tudi tujih športnikov in športnih klubov, ki se ravno zaradi vrhunskih pogojev za treniranje in blage klime odločajo športne priprave izvesti prav v Kopru. Več let zapovrstjo je na koprski zelenici trenirala prvoligaška ekipa nogometnega kluba Crvena zvezda, na nove preizkušnje so se v Kopru večkrat pripravljali tudi nogometaši slovenske reprezentance, kot tudi številni drugi športniki.

Športno mesto pomeni tudi zdrave in aktivne ljudi

Številna vlaganja v športno infrastrukturo, programe in vsebine ter spodbujanje zdravega in aktivnega načina življenja ter preživljanja prostega časa pa so v prvi vrsti namenjeni domačinom – občanom in občanom Mestne občine Koper. Ti so zadnja leta prav na račun športnih izboljšav in preštevilnih pridobitev bistveno bolj aktivni in dejavni, rekreativni šport v Kopru še nikoli ni imel toliko privržencev kot zadnja leta. Vse več pa je tudi tistih, ki se vključu-

jejo v dejavnosti, ki so na voljo v Mestni občini Koper kot tudi tistih, ki se s športom ukvarjajo nekoliko bolj profesionalno.

Da so bile usmeritve vodstva koprške občinske uprave pred leti pravilne pa priča tudi podatek, da je med športno aktivnim prebivalstvom vse več tudi otrok in mladine, okrog 3 tisoč naj bi jih bilo vključenih v rekreativne športne programe, dobrih 3 tisoč pa še v športne programe v okviru šol ter tisoč v tekmovalni šport.

Poleg večjih investicij je koprška občina vsa leta urejala in dopolnjevala športno ponudbo tako v mestu kot tudi v zalednih krajih, urejala otroška in večnamenska igrišča, postavljala igrala in naprave za vadbo na prostem, urejala je servisne objekte, povezovalne poti, postavljala razsvetljavo, ograje in drugo spremljajočo infrastrukturo.

Šport bo prioriteta Mestne občine Koper tudi v prihodnjih letih

Čeprav je bilo veliko že narejena, je ostalo kar nekaj naložb, ki jih namerava koprski občina izpeljati v naslednjih letih. Med prvimi je ureditev »skate« parka, na površini ob ŠRC Bonifika ter širitev ŠRC Bonifika na območje med bazenskim kompleksom in hitro cesto, v naslednji fazi pa je razširitev ŠRC Bonifika vse do mestnega parka in novih rekreacijskih površin ob Semedelski promenadi in ustju Badaševce.

Idejno zasnovo za koprski skejt park so pripravili arhitekti iz biroja Projekt d.d. Nova Gorica, ki so v slovenskem, pa tudi v mednarodnem prostoru dobro uveljavljeni, še zlasti na področju projektiranja skejt parkov. Pohvalijo se lahko namreč s projektiranjem goriškega skejt parka, trenutno največjega tovrstnega parka pri nas, podpisali pa so se tudi pod tistega v hrvaškem Pulju. Prav tak oziroma še nekoliko večji bo tudi koprski skejt park, ki bo zgrajen po najvišjih mednarodnih standardih in bo primeren za organizacijo tekmovanj najvišjega ranga, kar je tudi želja koprške občine, ki na svoje investicije gleda tudi z vidika športnega turizma.

Občina bo naložbo predvidela v proračunu za prihodnje leto, kar pomeni, da so potrebna sredstva za izgradnjo modernega urbanega parka praktično že zagotovljena. Z gradnjo bi tako lahko začeli že v prvih mesecih prihajajočega leta, kar bi pomenilo, da bi koprski skejterji novi, najsodobnejši in največji slovenski skejt park lahko uporabljali že naslednje poletje.

Koper oziroma Športno rekreacijski center Bonifika se že od marca 2016 ponaša z licenco olimpijskega športnega centra, in sicer za kar sedem športnih panog: plavanje, nogomet, košarka, rokomet, atletika, tenis in odbojka na mivki. Koper je tako poleg Olimpijskega športnega centra Bled-Radovljica, Ljubljana, Rogla, Terme Zreče, Planica-Kranjska gora in Maribor, sedmi tovrstni center v Sloveniji. Predsednik olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec je županu Mestne občine Koper Borisu Popoviču, ki je tudi najbolj zaslužen za ta uspeh, tablo uradno predal na olimpijski dan, 22. julija 2016, ko so se pred odhodom v Rio de Janeiro na gala prireditvi v Kopru zbrali prav vsi slovenski udeleženci olimpijskih iger.

Nekatere večje naložbe na področju športa:

- gradnja novega nogometnega stadiona,
- gradnja novega atletskega stadiona,
- celovita dopolnitev športne infrastrukture v ŠRC Bonifika: izgradnja malega nogometnega igrišča s postavitvijo igrišča na odboj in pomožnega nogometnega igrišča za trening mlajših nogometašev, v letu 2017 pa še izgradnja velikega nogometnega igrišča z naravno travo in dodatnim malim nogometnim igriščem na odboj, na katerem lahko trenirajo tudi starejši nogometaši,
- dopolnitev športne infrastrukture v ŠRC Dekani: ureditev velikega nogometnega igrišča z umetno travo in razsvetljava,
- gradnja balinarske dvorane na Markovcu,
- obnova Arene Bonifika,
- sanacija in dograditev servisnega objekta na bazenu v Žusterni,
- ureditev Centra vodnih športov,
- ureditev igrišča v Šmarjah,
- ureditev igrišča na Gažonu,
- dokončanje izgradnje Olimpijskega bazena Koper na Bonifiki,
- ureditev rekreacijskih in parkovnih površin z igrišči za odbojko na mivki,
- prenova športne dvorane Burja na Škofijah.

Glem, vez med mestom in podeželjem

Stolp v Glemu, na izbočenem slemenu pod Borštom, ki se zajeda v dolino Rokave. Nekoč del beneškega obrambnega kompleksa, ki je varoval prehod čez Dragonjo pred turškimi vpadi, danes obnovljen večnamenski objekt, ki odpira možnosti za razvoj številnih vsebin. V prvi vrsti bo njegova vloga promocija turizma in sadov slovenske Istre ter pestrih programov koprskega zaledja.

Konec minulega meseca je svoja vrata za širšo javnost odprl obrambni stolp v Glemu, ki bo odlično prizorišče manjšim kulturnim dogodkom, namenjen pa bo tudi protokolarnim srečanjem, promociji lokalne gastronomske ponudbe in drugim vsebinam povezanih s turizmom.

Če je do pred kratkim še kdo dvomil, da je bila odločitev o nakupu nekdanjega obrambnega stolpa v Glemu slaba in nepremišljena poteza koprške občine oziroma župana Borisa Popoviča, je po odprtju vrat za javnost jasno, da se je pošteno motil. Novo pridobitev so z odprtimi rokami in navdušenjem sprejeli tako krajanje Glem, Boršta, Laborja, Marezig in drugih okoliških krajev kot tudi preštevilni obiskovalci, ki verjamejo, da bo stolp že v kratkem postal pomembna turistična točka, ki bo kraju vdahnila novo življenje in vsebine.

»Ko se je izkazala priložnost, da koprška občina kupi ta stolp, nismo dolgo razmišljali, saj smo vedeli, da bo kraju kot tudi naši občini prinesel tisto dodano vrednost in turistične vsebine, ki jih na tem območju doslej še ni bilo,« je ob odprtju poudaril podžupan Mestne občine Koper Peter Bolčič, ob tem pa dodal, da tako kot Istra niso le obala, morje in sonce, tako tudi Mestna občina Koper ni zgolj njeno čudovito mestno jedro, temveč je pomemben del tudi slikovito zaledje in zaledne krajevne skupnosti, med katere sodi tudi Boršt. Zbrane je pozdravil tudi predsednik krajevne skupnosti Boršt Josip Kodarin, ki ni skrival navdušenja in je večkrat poudaril, da je stolp v Glemu nedvomno ena pomembnejših pridobitev za kraj in celotno krajevno skupnost, ki poleg turizma prinaša tudi številne druge pozitivne učinke.

Glemski stolp, pred petsto leti obrambni stolp, je tako zdaj tudi uradno večnamenski objekt, ki odpira možnosti za razvoj številnih vsebin, kulturnih, družabnih in zabavnih, v prvi vrsti pa bo njegova vloga promocija turizma in sadov slovenske Istre ter pestrih programov koprskega zaledja. V njem bo možnost organizirati manjše kulturne dogodke, kot so literarni večeri in glasbena srečanja, služil pa bo tudi kot razstavni prostor, ki bo obiskovalcem predstavil zgodovinski razvoj vasi in samega stolpa, kot tudi bogato zgodovino kulturne in gastronomske dediščine Istre.

Objekt bo na račun imenitne lokacije in edinstvenega razgleda namenjen tudi posebnim protokolarnim srečanjem ter drugim priložnostnim dogodkom. Poleg tega bo v sklopu vodenih degustacij, posebnih

gastronomskih tematskih večerov in trgovinice z gastronomskimi in drugimi spominki objekt namenjen tudi promociji tipičnih produktov Istre in drugim s turizmom povezanih aktivnosti. Mestna občina Koper je v sodelovanju z Znanstveno-raziskovalnim središčem Koper, vaščani Glem, ter drugimi akterji Mestne občine Koper pripravila tudi načrt upravljanja in trženja objekta, ki opredeljuje tri ključna področja aktivnosti, in sicer gastronomijo, kulturo in turizem.

Zgledna rekonstrukcija po obstoječih ruševinah in ohranjenih pisnih virih, starih risbah in zapisih osupne vsakega obiskovalca, prav tako kot ga osupne tudi prečudovit razgled, ki se odpira s terase pred samo stavbo.

V pritličnih prostorih se nahaja galerijski prostor, v katerih se predstavljajo lokalni vinarji, oljkarji in pridelovalci domačih izdelkov, razstavni prostor je občina uredila tudi v zgornjih prostorih, kjer so razstavljene čudovite fotografije stolpa kot tudi opisi zgodovinarja Salvatorja Žitka, ki pričajo o bogati zgodovini in pomenu tega objekta v preteklosti. V najvišji etaži, od koder se razprostira čudovit pogled na slikovito koprsko zaledje in seže vse tja do morja, pa

se nahaja večnamenski prostor, primeren za organizacijo različnih protokolarnih dogodkov, sprejemov, kot tudi manjših butičnih prireditev.

Poleg glavnega stoji še dodatni objekt, v katerem so servisni prostori, pisarna in stanovanje, stolp pa ima tudi svojo kantino, v kateri se odraža tipičen istrski slog in predstavlja nedvomno najzanimivejši prostor mogočne utrdbe. Klet je povezana tudi z drugimi bivalnimi prostori objekta, iz nje pa se lahko dostopa tudi na čudovit vrt, kjer že sedaj uspeva veliko zelenja, cvetja in kaktusov.

Izhodiščna točka z vsemi informacijami

»Nekdanji obrambni stolp na Glemu bo izhodiščna točka z vsemi informacijami za obiskovalce in turiste,« pravi Marinko Hrvatini, vodja projekta za odprtje in umestitev objekta v prostor z namenom razvoja podeželskega turizma.

Ali je bila po vašem mnenju odločitev župana Borisa Popoviča o nakupu objekta v Glemu pravilna in zakaj?

»Nakup stolpa v Glemu je bil v vsakem primeru upravičen. Objekt je zgrajen na novo in ima lepo urejeno okolico, s čimer omogoča raznovrstna dogajanja na prečudoviti legi in z veličastnim razgledom.

Ima zgodovinski pomen kot eden izmed obrambnih stolpov pred vpadi Turkov. Vse našteje lastnosti lahko uspešno povežemo v dodatno turistično ponudbo koprškega zaledja, ki obiskovalcem od blizu in daleč odstira pogled na te – včasih malo pozabljene - kraje.«

Kaj bo objekt doprinesel v prvi vrsti domačinom in občanom Mestne občine Koper?

»Stolp na Glemu ponuja odlične priložnosti pri razvoju podeželskega turizma, omogoča prirejanje kulturnih in drugih dogodkov, je lahko vez med mestom in podeželjem, saj je od mesta oddaljen le 20 minut vožnje. Primeren je za protokolarna srečanja in prireditve. Stolp je kot nalašč za ureditev nastanitve višje kategorije. Ne nazadnje gre za odlično lokacijo, na kateri se predstavlja in oblikuje skupna ponudba vseh lokalnih ponudnikov.«

Kako vi vidite razvoj turizma na koprskem podeželju?

»Koprsko podeželje ima nedvomno še velik potencial za razvoj turizma. Ponuja doživetja iz bogate zgodovine, ki se je odvijala na meji, v času med Beneško republiko in Avstro Ogrsko, od Socerba do Hrastovelj, Kubeda in Glemu. Trgovske poti, ki so potekale med Trstom in Reko so pustile pečat multikulturalnosti. Prostor ima lepo in neokrnjeno naravo s čudovitimi razgledi, bogato kulinarično in vinsko ponudbo, možnostmi za kolesarjenje in pohodništvo.«

Lahko na kratko opišete dejavnosti, ki se bodo izvajale v stolpu Glem?

»Glem bo izhodiščna točka z vsemi informacijami za obiskovalce in turiste. Izbirali bodo med raznimi vodenimi ogledi obrambnih stolpov, obiski vinskih kleti, gostinskih lokalov, organizirani bodo »lovi na tartufe«. V sodelovanju z lokalnimi sobodajalci bodo na voljo nastanitve na podeželju, v bodoče pa tudi lastne nastanitve višje kategorije. V Stolpu bosta regionalna enoteka in trgovina z lokalnimi pridelki ter spominki.«

Oras Jerman, domačin iz Glemu:
»To je ena zelo velika pridobitev za naš kraj!«

»Že od nekdaj smo krajsani vedeli, da je grad Glem nekaj posebnega. Ko se je prejšnji lastnik lotil prenove, smo to vsi pozdravljali in sodelovali z njim, vendar takrat domačini od tega nismo imeli nič. Zato krajsani pozdravljamo potezo Mestne občine Koper o nakupu gradu, gre namreč za veliko pridobitev, ki je in bo kraju prinesla dodano vrednost. Med drugim bodo zaradi nje domačini lahko pospešili tudi prodajo svojih pridelkov oziroma izdelkov. Že danes opažamo, da postaja naša vas vse bolj priljubljena za ljudi iz vse Slovenije, ki jo obiščejo prav zaradi gradu.«

Edo Jerman, domačin iz Glemu:
»Nakup Glemu je bila prava odločitev!

»Pred 16 leti je bila ta vasica zapostavljena, nihče ni vedel za njo. Ko pa je nastopil današnji župan Boris Popovič, moram priznati, da se je v naši krajevni skupnosti to takoj poznalo. Obnovili so se domovi, ceste in ostala infrastruktura, ki je bila nujno potrebna. Zato menim, da je bila odločitev občine za nakup gradu prava odločitev, saj bo še bolj poživilo naš kraj in bo vas postala pomembna turistična točka. Že danes je opaziti povečan prihod obiskovalcev in turistov.«

Salvator Žitko: Obnovljeni obrambni stolp skozi prizmo zgodovinske stroke

Nekdanji obrambni stolp v Glemu, katerega ruševine oziroma dve obodni steni je ing. arh. Viljem Šantavec leta 2004 vključil v stanovanjsko stavbo in s sodobno interpretacijo skušal ohraniti njegov nekdanji volumen, danes v lasti Mestne občine Koper (od 2017), predstavlja dragoceno pridobitev v turistični ponudbi in promociji istrskega podežolja.

Obnovljeni obrambni stolp s tem ohranja nekdanjo dominantno funkcijo v širšem prostoru in z novo namembnostjo ter novimi vsebinami odpira široke možnosti za oživitev istrskega podežolja s prikazom njene bogate in razgibane zgodovinske preteklosti, naravnih lepot in dragocene kulturne dediščine.

Glem, ki sodi med najstarejša vaška naselja širšega prostora današnje Slovenske Istre, saj ga viri v darilni listini nemškega cesarja Konrada II. oglejskim patriarhom, omenjajo že leta 1028, kasneje pa je sodil v fevd dveh pomembnih koprskih plemiških rodbin, Verzi in Graviši, se je že v preteklih stoletjih s svojo cerkvico Marijinega vnebovzetja pojavljal tudi kot pomembno romarsko središče. Bližnja podružnična in pokopališka cerkvica sv. Nazarija v Škrljencu nas v ustnem izročilu povezuje tudi z legendarnim likom sv. Nazarija (sv. Lazarja), prvega koprškega škofa in zavetnika, katerega čaščenje se je ohranilo do današnjega časa.

Ob zanimivem in dragocenem zgodovinskem izročilu, ki se v sliki in besedi zrcali v novo postavljeni muzeološki predstavitvi v posameznih nadstropjih obnovljenega obrambnega stolpa, je prikazan tudi nekdanji gospodarski utrip, zlasti mlinarstvo ob Rižani in Dragonji, ter seveda oljarstvo in vinogradništvo kot najpomembnejši in najznačilnejši agrarni panogi tega območja pa tudi posamezni običaji in noša tukajšnjega prebivalstva. Seveda je bilo smiselno in možno tako zastavljeno predstavitev šavrskega zaledja današnje Mestne občine Koper, zasnovati le pod pogojem, da je po odkupu nekdanji stolp v celoti prešel v občinsko last in s tem postal tudi dostopen in odprt širši javnosti. Kar nekaj primerov iz preteklosti (npr. nekdanji semedelski gradič v neogotskem slogu iz druge polovice 19. stoletja) namreč kaže, da v večini primerov s preходом historičnih objektov v privatne roke, le-ti širši javnosti postanejo nedostopni, s tem pa izgubljam tudi nekatere dragocene spomenike in pričevalce iz daljine oziroma bližnje preteklosti.

Obnovljeni stolp v Glemu hkrati opozarja na usodo preostalih podobnih zgodovinskih spomenikov v širši okolici Kopra, npr. obeh nekdanjih obrambnih stolpov pod Gradinom, ki ne zadržano propadata, pa tudi na bodočo namembnost obrambnega stolpa v Podpeči, ki je bil k sreči pred leti obnovljen in ob gradu Socerbu ter ostankih utrdbe nad Črnim Kalom, priča o burni zgodovinski preteklosti in strateškem pomenu nekdanje »doline gradov« ob Kraškem robu. Ravno tako nekdanji »patriarhov stolp«, prislonjen na palačo Del Bello v mestnem jedru Kopra, s svojo romansko strukturo in nekdanjo funkcijo, čaka na ustrezno prenovo in vlogo v turistični ponudbi in promociji Kopra.

Letošnje leto, ki je potekalo v znamenju »evropske kulturne dediščine« in v katero se je Mestna občina Koper uspešno in dejavno vključila s projektom Grisonijeve knjižnice, otvoritvijo obnovljenega stolpa v Glemu, z obnovo nekdanje palače Sabini-Grisoni in z dogovori z občino Reka o vrnitvi nekdanjega reliefa beneškega leva z Armerije, ki se že od prve polovice 19. stoletja nahaja na Trsatu nad Reko, se torej izteka z nekaterimi pomembnimi dosežki in pridobitvami. Želeti pa je, da bi ta posluh in zavedanje o pomenu in dragocenosti kulturne dediščine Kopra in njegovega zaledja, ostajala tudi v bodoče ena od pomembnih prioriteta in vizij Mestne občine Koper v njenem nadaljnjem razvoju.

Lokalne volitve

V nedeljo, 18. novembra, ob 7. uri, se bo v Mestni občini Koper odprlo 81 volišč, na katerih bodo lahko polnoletne občanke in občani oddali svoj glas na volitvah za župana in za kandidate v občinski svet.

Glasovati je mogoče tudi na predčasnih volitvah, in sicer v torek, v sredo in četrtek (13., 14. in 15. novembra) med 7. in 19. uro na sedežu občinske volilne komisije v Kopru, Verdijeva ulica 10.

Za funkcijo župana se na tokratnih lokalnih volitvah v koprski občini poteguje 13 kandidatov, poleg **Borisa Popoviča** pa so kandidati še **Marko Breclj** (Stranka Akacije), **Aleš Bržan** (Lista Aleša Bržana), **Olga Franca** (skupina volivcev/gibanje Skupaj), **Zlatko Gombar** (Dobra država), **Marijan Križman** (SD), **Valter Krmac** (Oljka), **Viktor Markežič** (SMC), **Alan Medveš** (Levica), **Nevio Miklavčič** (SLS), **Gašpar Gašpar Mišič** (lista Naš kraj/lista Gašparja Gašparja Mišiča/ZZP), **Silvano Radin** (SDS) in **Danijel Sertič** (NSi).

Za 33 mest v občinskem svetu se na tokratnih volitvah poteguje 18 list s skupaj 353 kandidati, od tega so tri mesta rezervirana za pripadnike italijanske narodne skupnosti.

V našem časniku smo v prejšnji številki objavili tudi pravila med

volilno kampanjo, v katerih smo dali vsem strankam enake možnosti za predstavitev oziroma za zakup oglasnega prostora. Možnost sta izkoristili stranki Koper je naš in Slovenija za vedno.

**BORIS
POPOVIČ**

**PONOSNI
FIERI**

Narodnik KJN

K[☀]operjenaš

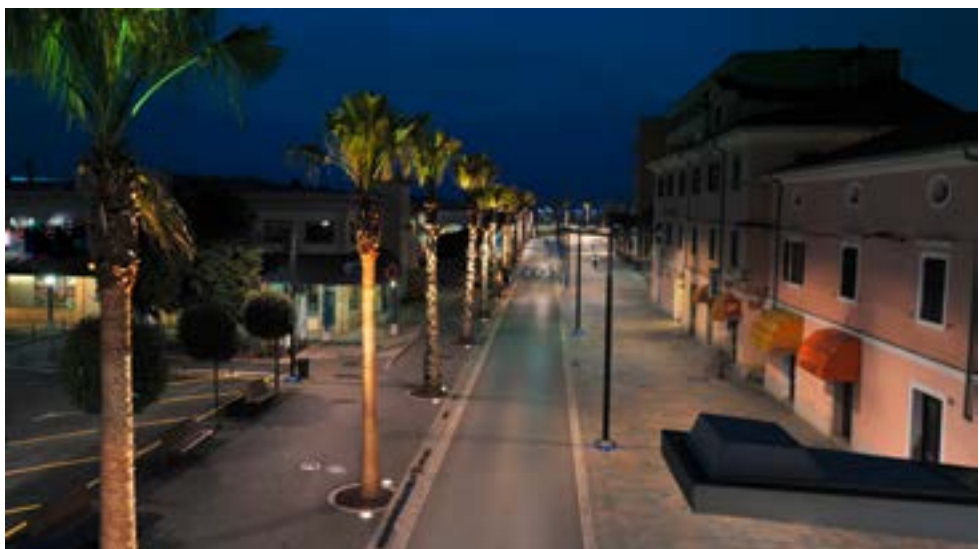
MOK uspešna pri črpanju sredstev iz evropskih in državnih skladov

Mestna občina Koper si sleherni naložbi prizadeva pridobiti tudi nepovratna sredstva zunanjih virov. Od leta 2002 pa vse do danes je v okviru slovenskih razpisov počrpala 24,3 milijona evrov, dodatnih 6,2 milijona evrov pa iz naslova nepovratnih sredstev mednarodnih razpisov.

Mestna občina Koper je od leta 2002 pa vse do danes kandidirala na številnih razpisih evropskih in državnih skladov. Prek mednarodnih razpisov je v tem času prijavila več kot 220 projektov, skupna vrednost vseh realiziranih pa je znaša 40.478.960 evrov. Iz tega naslova je MOK pridobila 6.226.175 evrov nepovratnih sredstev. V obdobju od 2007 je prek slovenskih razpisov prijavila še 76 projektov, skupna vrednost vseh realiziranih pa je bila 52.736.977 evrov. Iz tega naslova je počrpala 24.249.252,71 evrov.

Trenutno je v teku 17 prijav projektov v vrednosti 42,2 milijonov evrov, ki bodo sofinancirani z nepovratnimi sredstvi državnih skladov. Občina iz tega naslova pričakuje približno 21,7 milijonov evrov. Hkrati je v teku 8 projektov v skupni vrednosti okrog 10 milijonov, za katere si nadeja pridobiti blizu 900 tisoč evrov nepovratnih evropskih sredstev.

Velikim projektom je treba prišteti še vrsto drugih manjših projektov kot so energetske sanacije šol in vrtcev, ureditve in ozelenitve cest, ulic, športnih površin, izboljšanje pogojev za izvajanje družbenih dejavnosti, učinkovitejše mobilnosti in druge.

Večji (več kot 1 mio €) projekti, ki so bili izvedeni v tem obdobju so:

- Gospodarsko razvojna in obrtna cona Srmin,
- Rekonstrukcija ceste Gračišče – Smokvica,
- Gradnja vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v naselju Zazid,
- Prenova Vojkovega nabrežja,
- Izgradnja balinarske dvorane Žusterna,
- Rekonstrukcija Pristaniške ulice od Vojkovega nabrežja do Piranske vpadnice,
- Sekundarno kanalizacijsko omrežje naselja Dekani 1. faza – 1. etapa,
- Sekundarno kanalizacijsko omrežje naselja Škofije 1-faza – 1. etapa,
- Prenova večnamenske dvorane Bonifika,
- Protokolarno prireditvena dvorana Sv. Frančiška Asiškega v Kopru,
- Celovita prenova javnih površin na obalnem delu mestnega jedra Kopra,
- Obnova Pokrajinskega muzeja Koper,
- Sekundarno kanalizacijsko omrežje naselja Škofije 1-faza – 2. etapa,
- Izgradnja velikega nogometnega igrišča v športno rekreacijskem centru Bonifika.

Večji projekti, ki so v teku oz. so se zaključili te dni:

- Ureditev javnega objekta Olimpijski bazen Koper,
- Ureditev obalnih parkovnih rekreacijskih površin,
- Vertikalna mobilna povezava znotraj naselja Koper,
- Obnova avtobusne postaje,
- Novogradnja vrtca v Dekanah,
- ter še več kolesarskih in peš povezav, ureditev avtobusnih postajališč...

MOK se uspešno prijavlja tudi na peto generacijo programov Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS), oblikovanih v okviru evropske kohezijske politike, na projekte Norveškega finančnega mehanizma, Švicarskega prispevka ter razpise v okviru Obzorja 2020 politike.

“Sono stati quattro anni intensi ma ben delineati!”

Breve intervista con il vice-sindaco del Comune Città di Capodistria Alberto Scheriani.

Iniziamo facendo un breve excursus su quanto è stato fatto in questi quattro anni.

Sono stati quattro anni intensi ma ben delineati per quanto riguarda gli obiettivi da raggiungere. Abbiamo operato in primo luogo per la stesura di una legge particolare per l'istruzione, approvata dal Parlamento prima delle elezioni politiche. Realizzato anche l'ambizioso progetto per l'affissione delle tabelle con gli antichi toponimi di Capodistria, progetto che si concluderà nei prossimi anni. In tale contesto va rilevata l'azione congiunta fra Comune, CAN Comunale e costiera e deputato italiano al Parlamento per il ripristino dei nomi geografici, inclusi i nomi storici della Val Stagnon e di Monte San Marco. Un importante risultato è stato quello che ha visto la luce alle ultime elezioni quando i nostri connazionali residenti al di fuori del territorio bilingue, hanno votato per i nostri rappresentanti

nei seggi di residenza e non come avveniva finora che erano costretti a recarsi nel seggio allestito a Capodistria presso la sede della Comunità Italiana. Un'altra importante conquista è stata la creazione e la ristrutturazione di una sede dislocata della Scuola Elementare e dell'Asilo nei locali di Palazzo Sabini-Grisoni ed il restauro delle sedi di Semedella e Bertocchi. Ricordo anche l'importante iniziativa concretizzata congiuntamente dalla CAN Costiera e dai Presidi degli istituti scolastici italiani per l'innalzamento delle competenze didattiche che porta un valore aggiunto alle nostre scuole ed agli insegnanti ed infine, ma non ultimo, il reintegro dell'insegnamento della lingua italiana, dopo nove anni di tentativi, negli istituti medi e professionali di lingua slovena in tutto il territorio nazionalmente misto. Si è trattato di un lavoro impegnativo, faticoso e prolungato per convincere il Ministero dell'Istruzione che si trattava di un argomento estremamente importante per il nostro territorio.

Come valuta la posizione del nostro Gruppo nazionale alla luce di quanto è stato raggiunto in questo mandato?

Ritengo che sia decisamente migliorata rispetto a quattro anni fa. In questo periodo sono state gettate le basi per compiere ulteriori passi avanti e rendere in tal modo la Comunità Nazionale Italiana e la nostra lingua e cultura maggiormente visibili sul territorio.

Lei ha deciso di ricandidarsi e pertanto ritiene che ci sono dei progetti che devono essere ultimati. Quali sono e cosa si propone di realizzare in un nuovo mandato? Per quanto riguarda il nostro Comune, va messo al primo posto il restauro del Collegio dei Nobili, che oggi ospita l'elementare ed il ginnasio italiani. I responsabili ministeriali ci hanno assicurato che i lavori inizieranno nel 2020. Abbiamo pertanto un intero anno di tempo per preparare tutta la documentazione necessaria. Anche nel prossimo quadriennio proseguiremo il discorso dei toponimi e degli odonimi che, dopo la prima fase chiusa nelle settimane precedenti, dovrà essere completato. Abbiamo in cantiere un progetto per la rivalutazione di insigni personalità della vita politica, storica e culturale della nostra città. Sarà necessario operare per realizzare compiutamente tutti i diritti dei nostri connazionali residenti al di fuori del territorio nazionalmente. Ci impegneremo ancora per la tutela dei cimiteri, non soltanto quello di San Canziano a Capodistria ma anche quelli del circondario. Anche in questo caso la strada è già stata tracciata.

Come valuta i rapporti fra le nostre varie organizzazioni in primis quelli con l'Unione Italiana?

La nostra posizione è sempre stata di una assoluta e indispensabile collaborazione fra le nostre istituzioni per ottenere risultati positivi e soddisfacenti per tutti. Continueremo a lavorare per portare a compimento i progetti avviati e per metterne in cantiere di nuovi.

Qualche esempio?

Ci impegneremo, anche con il Comune Città di Capodistria, per sviluppare la parte culturale e turistica della nostra città. Assieme alle altre istituzioni della Comunità Nazionale Italiana avvieremo progetti comuni, finanziati anche dai fondi europei. In cantiere inoltre svariati progetti in ambito scolastico per migliorare l'offerta formativa delle nostre scuole di ogni ordine e grado ivi inclusa anche la lingua italiana che viene insegnata nelle scuole della maggioranza.

Koper z zeleno mobilnostjo vstopa v prihodnost

Potem ko je koprška občina pred dobrim letom dni kot ena prvih slovenskih občin pristopila k projektu Edison (Eco Driving Innovative Solutions and Networking), je s predstavitvijo novega koncepta okoljsko odgovorne zelene mobilnosti, s poudarkom na car sharing-u, minuli teden projekt tudi uradno zaživel. Koper in Edison se tako uvrščata med ključne akterje na področju zelene mobilnosti ne samo v Sloveniji, ampak tudi širše in že napovedujeta kvantitativno in kvalitativno krepitev aktivnosti v naslednjih fazah, ki bodo sledile v letu 2019.

Mobilnost je trenutno ena najbolj aktualnih tem ne samo pri nas, ampak tudi globalno, hkrati pa tudi velik izziv za vse snovalce rešitev trajnostne mobilnosti, ki si prizadevajo, da bi bila ta čim bolj enostavna, dostopna, uporabniku prijazna ter seveda okoljsko sprejemljiva. To je tudi osnovni koncept pilotnega projekta okoljsko odgovorne zelene mobilnosti, ki so ga v okviru platforme Edison in projekta Edison eKoper predstavili širši javnosti. V prvi fazi projekta so v Kopru postavili 11 novih polnilnih mest, in sicer tri polnilnice s po dvema polnilnima mestoma za električne avtomobile (eno na Ukmarjevem trgu in dve na Vergerijevem trgu) in posebno polnilnico s petimi vtičnicami za električna vozila znamke Renault Twizy, na razpolago pa bo tudi več avtomobilov na električni pogon, ki jih bodo lahko uporabljali prav vsi. Gre za pet avtomobilov znamke Renault Twizy ter avtomobila znamke BMW i3 in Nissan Leaf, ki se jim bodo že v prihodnjih dneh pridružili še štiri električni avtomobili Renault Zoe. Ti bodo kot službena vozila prvenstveno namenjeni zaposlenim v občinski upravi in v drugih javnih podjetjih, saj je želja, da bi se z vsakodnevno uporabo promoviralo tovrstne načine mobilnosti, cilj pa je, da bi jih v čim večjem obsegu uporabljali vsi, tako prebivalci Mestne občine Koper kot tudi številni obiskovalci in turisti.

Iztok Seljak in župan Boris Popovič predno sta sedla v kavalirja.

»V tej zgodovinski priložnosti ne želimo ostati zadaj, naš cilj ni niti, da bi bili zgolj hitri sledilci, ampak smo odločeni, da bomo kreirali nove rešitve. Namesto, da jih bomo kupovali od drugih, bomo mi tisti, ki jih bomo prodajali naprej, najprej v naši regiji, potem pa tudi v Evropi in globalno,« je povedal Iztok Seljak, ambasador platforme Edison (Eco Driving Innovative Solutions and Networking), s katerim Slovenija pospešeno razvija model učinkovitega prenosa dostopnih in uporabniku prijaznih tehnologij zelene mobilnosti na trgu.

Poleg razširjanja zelene mobilnosti pa je cilj Edisona razviti tudi lastne, povsem nove prebojne rešitve zelene mobilnosti, kot je induktivno brezžično polnjenje v projektu Edison Winci. V njegovem okviru si koprška občina in drugi partnerji projekta prizadevajo tudi za vzpostavitev Edison razvojnega centra v Kopru, in sicer na lokaciji nekdanjega Tomosa. Koper ima, kot je poudaril Seljak, za to vse potrebne pogoje: »Je stičišče morskega, železniškega, cestnega in v bodoče verjamem da tudi letalskega prometa in ima izjemno kombinacijo kakovosti dela in življenja.«

V poskusnem obdobju, predvidoma prve tri mesece, se bo uporaba vozil s strani neposrednih izvajalcev evidentirala brez specializirane informacijske podpore. Ko bo bolj jasno, kakšen je sam ekonomski model in princip zaračunavanja storitev t. i. car sharing sistema, pa bodo vzpostavili in namestili avtomatizirano informacijsko podporo – aplikacijo, ki bo bistveno poenostavila izposajo in uporabo razpoložljivih avtomobilov.

V pilotnem projektu poleg Mestne občine Koper sodelujejo še podjetje Rotalab, Europcar, Petrol, Elektro Ljubljana in Etrrel, v naslednji fazi pa se bodo projektu Edison eKoper, ki združuje vse aktivnosti platforme Edison na območju koprške občine, pridružili še drugi akterji.

Projekt Edison je zasnovan v obliki številnih manjših projektov, ki jih bodo izvajali posamezni konzorciji partnerjev. Med njimi so avtomobilski grozd ACS, ki je tudi nosilec strateško-razvojno-inovacijskega

partnerstva za mobilnost SRIP ACS+, razvojni center slovenske avtomobilске industrije SiEVA, številna slovenska zagonska podjetja ter tuja podjetja in ustanove. Projekt so poleg partnerjev iz EU podprli predsedniki devetih držav jugovzhodne Evrope, evropska komisarka za transport Violeta Bulc in slovenska vlada.

Za Mestno občino Koper, ki si tudi sicer prizadeva postati »pametno mesto«, to v prvi vrsti pomeni preusmeritev v bolj trajnostne oblike mobilnosti, ki poleg uporabe javnega potniškega prometa in koles, predvideva tudi vzpostavitev carpooling in car-sharing sistema. Ob tem je ključna tudi usmeritev v bolj zelene in okolju prijazne energije, z uvedbo električnih avtobusov, električnih avtomobilov in koles, ki bodo namenjena širši javnosti.

»Mi smo tisti, ki kreiramo našo prihodnost, prav prek projektov kot je Edison – zelena mobilnost,« je novo pridobitev z zadovoljstvom pozdravil tudi župan koprške občine Boris Popovič. Kot je povedal, je koprška občina na področju električne zelene mobilnosti že sedaj zelo aktivna, v prihodnosti pa namerava to področje še bolj razvijati. »Danes imamo tako že na razpolago električna kolesa, električne avtomobile, električne avtobuse, električne tovornjake, bomo pa seveda naredili vse, kar lahko, da bomo to področje še razvijali in da bomo pri tem čim bolj napredni in inovativni. S tovrstnimi ukrepi bomo, verjamem, že v kratkem zmanjšali uporabo avtomobilov na bencinski oz. dizelski pogon, kar pomeni, da smo na zelo dobri poti, ki napoveduje zeleno prihodnost ne le naše občine ampak tudi širše,« še pojasnjuje Popovič in dodaja, da je zelena energija ena od oblik trajnostne naravnosti, ki s svetlobno hitrostjo širi svoj krog uporabnikov in ob tem razvija tudi trg.

V okviru Edisona je nastal še en zanimiv projekt, in sicer Multi-E, h kateremu je pristopila tudi Mestna občina Koper. Projekt je predstavil Miha Valentinčič, direktor Inovativnih poslovnih modelov pri Petrolu. Kot je povedal gre za mednarodni projekt vreden 80 milijonov evrov, s katerim si partnerji prizadevajo vpeljati koncept električne mobilnosti. »Po eni strani gre za vzpostavitev infrastrukture-hitrih polnilnic v mestnih središčih, po drugi strani pa vzpostavitev storitev mobilnosti z uporabo električnih avtobusov, električnih avtomobilov. Konkretno bo Koper pridobil sistem javnega car sharing-a, štiri mini avtobuse za izvajanje storitev mestnega potniškega prometa in štiri kavalirje. Poleg tega pa bo občina skupaj s podjetjem Arriva vpeljala tudi avtobusno linijo (električni avtobus) med Koprom in Trstom, z vso spremljajočo infrastrukturo ter z možnostjo podaljšanja le-te do letališča Ronke v Trstu,« je še pojasnil Valentinčič.

Edison je inovativna platforma, ki v osnovi povezuje več kot 40 strateških partnerjev, od tega gospodarskih subjektov, izobraževalnih in raziskovalnih institucij, občin in Rotary klubov, ki si bodo prizadevali zagotoviti dodatno gospodarsko rast, odpiranje novih poslovstnih delovnih mest, predvsem pa preprečiti beg možganov in k nam privabiti tuje vlagatelje ter strokovnjake, ki s svojim inovativnim znanjem in rešitvami za vse nas gradijo lepšo in čistejšo prihodnost.

OVEN

✓ Za krepitev dobre volje in počutja. Uživajte v ponujenem!

! Enostranski pristop, povsem po nepotrebnem.

Ponavljajoče se ovire naj bi vas le izučile glede tega, česar ne potrebujete in obratno: ko bo šlo gladko, tudi v nepričakovanih situacijah, ste lahko gotovi, da ni brez razloga! Končna bilanca bo dobra in iz vsega se poraja še kaka dobra zamisel, projekt ali razmerje.

BIK

✓ Za pot ali spremembo, ki vam še kako ugaja.

! Boj za premoč, ki je niste vajeni.

Zadeve se spreminjajo iz dneva v dan in tokrat vam to celo ni odveč, saj boste prepoznali pravo stvar zase. Sicer nikar ne pretiravajte, temveč si postavite bolj jasne cilje. Velja še zlasti v odnosih z nasprotnim spolom, tako na poslovnem, kot na zasebnem področju, kjer ste večsih nekoliko nepredvidni ali naivni.

DVOJČKA

✓ Za iskanje novih bližnjic, kar vam je vedno pisano na kožo.

! Preveč odlašate glede začetka nove rekreacije.

Preštejte do deset in če je potrebno, tudi do dvajset in trideset, saj vas bo rešila le preudarnost. Posebno, če zadeve občasno ne bodo šle naprej tako, kot ste pričakovali. Vedno so nove možnosti in tokrat vas pot vodi naravnost, brez zapletanja, ki je za vas tako značilno. Storite več za izboljšanje fizične pripravljenosti.

RAK

✓ Predstavljate se v najboljši luči.

! Ne zaupajte prehitro.

Naporno bo, toda zanimivo in izidi vas ne bodo razočarali! Pridobivate veliko točk, tako pri vašem partnerju oziroma v ljubezni, kot tudi glede poslovnega uveljavljanja. Do nečesa sicer prihajate po drugačnih poteh od navadnih, toda okus zmage bo vseeno prijeten: morda ravno zato, ker bo nepričakovana.

LEV

✓ Za vnovično uveljavljanje.

! Prehitevate glede nečesa, kjer se še učite.

Utrujenost vam narekuje več počitka, toda srce velewa drugače in nazadnje boste še bolj zaposleni in aktivni kot ponavadi! Posebno zanimiv je zaključek meseca, ob priložnosti, ki vas ne bo pustila ravnodušne! Prepričujete se, kako pomembna je vaša vloga, tudi v partnerskih odnosih.

DEVICA

✓ Da izveste še več zanimivega in to tudi koristno uporabite.

! Privajanje na nekaj, kar bo na začetku naporno.

Utrujenost vam narekuje več počitka, toda srce velewa drugače in nazadnje boste še bolj zaposleni in aktivni kot ponavadi! Posebno zanimiv je zaključek meseca, ob priložnosti, ki vas ne bo pustila ravnodušne! Prepričujete se, kako pomembna je vaša vloga, tudi v partnerskih odnosih.

TEHTNICA

✓ Navajanja na nove okoliščine, tudi tiste najbolj naporne.

! Za pretirano pojasnjevanje. Zadeve prepustite toku.

Velikokrat ste preveč zgovorni, ob upanju, da vas bodo tako bolje razumeli in sprejeli vaše odtločitve kot nekaj pravega. Tako morda le sami sebe prepričujete, a da se tega ne zavedate. Najdite neko drugačno in mirnejšo rešitev. Uspelo vam bo, sicer z veliko potrpežljivosti ter s kančkom domišljije in igrivosti.

ŠKORPIJON

✓ Za dejavnost ali razmerje, kjer boste zablesteli.

! Ne obujajte preteklosti, saj za vse obstaja določen razlog.

Pazljivost in pozornost drugih vam ogrevata srce. Posebno v situacijah, ko tega niste pričakovali. Vaš obrambni ščit bo zato veliko tanjši kot ponavadi. To je tudi dobro, saj boste veliko bolj sproščeni in zato tudi uspešnejši. Ob izteku novembra bo pred vami pomembna odločitev glede selitve ali spremembe poklicne smeri.

STRELEC

✓ Za prepuščanje strastem ter odločnejši nastop.

! Za pretiravanja, ki znižujejo odpornost.

Sprejeli vas bodo, zato ni nikakršne potrebe po kakršnem koli pretiranem izpostavljanju ali dokazovanju. Skromnost in preudarnost vodita do uspeha, saj že sami blestite in tega vam ni treba dodatno poudarjati! Občasno se boste odzivali s tako odločnostjo, ki bo močan adut ob osvajanju!

KOZOROG

✓ Napredujete počasi, ostanite pogumni.

! Ne bodite živčni zaradi morebitnih krivic. Stanje se popravlja.

Občasno vas navdaja nenavadno malodušje, ki ga nikomur ne pokažete. Še sami ste krvavi pod kožo, zato naj vas vse skupaj ne preseneti. Nadaljujte z majhnimi koraki, počnite vse, kar vas veseli in sprošča, razvajate se. V ljubezni ne iščite vseh odgovorov naenkrat. Zaenkrat bo dovolj le začetek pogovora o pomembnem cilju.

VODNAR

✓ Vse bi radi zajeli z veliko žlico.

! Površnost je maščuje, zato k stvarim pristopite drugače..

Na vidiku so prijetni stiki, čeprav se boste vseeno stežka odločali. To zagotovo ni eno najlažjih obdobij, toda po drugi strani ni prevelikih razlogov za pritoževanje. Popazite na zdravje ter na to, s kom in kdaj se boste družili. Ne razkrivajte se po nepotrebnem! Ljubezen se nadaljuje skozi simpatične vibracije.

RIBI

✓ V zgodbi, ki bo dobila nove odtenke.

! Glede domačega vprašanja, saj ste preveč nedorečeni.

Radi imate več različic in možnosti, da se lahko zatečete v tisto, ki vam je najbolj pisana na kožo. To je včasih nemogoče, toda vsaj imate priložnost, da stvari nekako prilagodite sebi. Tudi tako, da boste občasno zamižali na eno oko in pustili času čas. V službi je na vidiku napredovanje.

	KP-MOK	ZAČETEK GESLA	PESNIŠKI UKRAS, ZAMOLK	OBČINA, KI OBSEGA VEČJE MESTO	ESTONCI	SREDINA ETNE	SIROMAK	PRIPADNIK ZAHODNO-EVROPSK. PLEMENA	POGANJEK, S KATERIM SE CEPI, CEPIČ	PREDUJEM
	MOČNO DIŠEČA OKRASNA CVETLICA	▽								
	IZRAZITEV V PESMI									
	VZDRŽNOST OD HRANE					OVOJ ZA SPISE				
	MESTO V PIEMONTOU, ITALIJA					MANEKEN KOBILICA OČKA, ATEK				
	ZGOD. KRAJ PRI ZADRU				OKRASNI KAMEN					
	VELIKA KAČA, UDAV PETER ŽONTA				CIGARETNI OGOREK FR. PISEC (JULES)				SEKUNDNI KAZALEC	DELAVKA V TKALNICI
GESLO JE OZNAČENO Z BARVO	UMETNA SNOV, ZA RAZLIČNE OBLOGE	PODZEMNI DELI RASTLINE	PREBIVALKA NASELJA OKONINA	BREZ-PRAVNO LJUDSTVO	KONEC GESLA	▷			SLAVKO TIHEC ORIENT. BARVILO	
ŠOLSKA KAZEN					KONJ DO TRETJEGA LETA STAROSTI				PTIČJA KLETKA	TRENER (MATJAŽ) VRSTA OBJEKTIVA
TRAVNIK OB VODI					NEMŠKA POLITIČARKA MERKEL	IZČRPANA ŽENSKA				
PRIZORIŠČE TROJANSKE VOJNE					GLAVNO MESTO MINNESOTE, ZDA					
FR. FILOZ. IN ZGOD. RELIGIJE (ERNEST)					VELIKA PTICA UJEDA	LITIJ	ARM-STRONG POLNA LUNA		ŠČINK DIRKA PO CESTAH, RALLY	
JUŽNO-AMERIŠKA KUKAVICA				POVEČANA ŠČITNICA SILA NATEGOVANJA				MADŽAR. KRČMA DOLGOREPA PAPIGA		
SL. POPEVKARICA (ALENKA)								MESTO NA NIZO-ZEMSKEM DOKTOR		TILEN ARTAČ
NEKD. SL. ALPSKA SMUČARKA (MAJDA)						RUDNINA, IMENOVANA PO IDRIJI				
AM. FILM. IGRALEC (STEVEN)						NAČIN RAVNANJA				

Pravilno izpolnjeno geslo križanke nam na dopisnici pošljite do 14. decembra 2018 na naslov Multimedijški center Vizija d.o.o., Verdijeva 10, 6000 Koper, s pripisom »za nagradno križanko«. Med vsemi prispelimi in pravilno izpolnjenimi gesli bomo izžrebali 3 nagrajence, ki jih bomo objavili v prihodnji številki časopisa.

Geslo iz prejšnje številke:

Koper je zakon

Nagrajenci minule številke:

- Zorko Čok**, Marezige, prejme županovo vino in oljčno olje
- Danilo Japelj**, Koper, prejme monografijo Anje Čop - Najlepša Obala
- Helena Leban**, Koper, prejme dežnik z logotipom Mestne občine Koper

Dobitnike nagrad naprošamo, naj se zgledajo na sedežu Mestne občine Koper, Verdijeva ulica 10, v Kopru, kjer bodo lahko prejeli svoje nagrade.

PREGOVOR MESECA

**Lev se ni nikoli bal
miši.**

(Neznani avtor)

K[☀]perjenaš

SLOVENIJA
ZA VEDNO

6

Naročnik: KJN

BORIS POPOVIČ